

Treball de recerca

FREUD I LA INTERPRETACIÓ DELS SOMNIS

2n de Batxillerat, B
IES Castelló d'Empúries

Empuriabrava, 15 de desembre 2009

*Jutjaríem amb més certesa a un home
pel que somia que pel que pensa.*

Victor Hugo

Gràcies a tots els somiadors i somiadores que han col·laborat amb el relat dels seus somnis, als meus pares pels ànims i recolzament, a l'Albert per la seva paciència i ajuda i a totes aquelles persones que han fet realitat els meus somnis.

ÍNDEX

	Pàgina
1. Introducció	1
2. Marc teòric	2
2.1 Biografia de Sigmund Freud	5
2.2 Conceptes bàsics de la psicoanàlisi	9
2.2.1 El mètode catàrtic	9
2.2.2 El mètode psicoanalític o de lliure associació	10
2.2.3 L'autoanàlisi i la descoberta de la sexualitat infantil	13
2.2.4 L'inconscient: base de la teoria psicoanalítica	17
2.2.5 La teoria dels instints	20
2.2.6 L'estructura de la personalitat: allò, jo i súper jo	24
2.2.7 Civilització i psicoanàlisi	26
2.3 La interpretació dels somnis	30
2.3.1 Els somnis des de la perspectiva psicoanalítica	30
2.3.2 Mecanismes d'elaboració dels somnis	31
2.3.3 Simbolisme del somni	33
2.3.4 Hipòtesis i tècniques de la interpretació dels somnis	36
2.4 Tipologia de somnis a partir de Freud	39
2.5 Glossari	43
3. Treball de camp	45
3.1 Presentació	45
3.2 Anàlisi i avaluació dels resultats	47
3.2.1 Descripció del material oníric: elements més recurrents	47
3.2.2 Correlacions per edat i sexe	48
3.2.3 Mecanismes d'elaboració	51
3.2.4 Simbolisme	54
3.2.5 Valoració de la informació extra aportada pels subjectes	57

4. Conclusions	59
5. Bibliografia	62
6. Annexes	63

1. INTRODUCCIÓ

Tema de recerca

Aquest treball consisteix en l'estudi del món oníric i la interpretació dels somnis a partir de les teories del reconegut psiquiatra i psicoanalista Sigmund Freud. D'aquesta manera, per arribar a conèixer el món dels somnis i contestar-nos totes les preguntes que ens fem sobre els somnis, haurem de familiaritzar-nos prèviament amb la psicoanàlisi de Freud.

El somni (1944)
Salvador Dalí

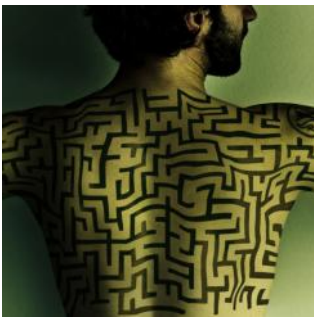
Al llarg de la història els somnis han tingut un paper fonamental i la interpretació dels somnis és de les tradicions més antigues que encara es conserva. En un inici era considerat un procés d'endevinació o de comunicació entre els déus i els humans. De fet, els inicis de la interpretació dels somnis es remunten als grecs i la mitologia. Hypnos, déu dels somnis, era fill de Nyx (déu de la nit) i germà de Thanatos (déu de la mort i la destrucció); vivia en una cova completament fosca on la claror mai hi accedia i on s'arribava per un riu, Lete, conegut com a riu de l'oblit. Va tenir molts fills com Oniros (déu dels fets que s'esdevenen en els somnis) o Morfeu (déu que dóna forma als somnis) i dels quals hem adoptat mots en el nostre vocabulari, com per exemple 'oníric', 'morfologia' o 'morfina'.

A mi personalment, els somnis sempre se m'han presentat com un misteri atractiu: imatges que barregen els nostres records i desperten la nostra memòria, que ningú més pot veure excepte tu, perquè són teus, però al mateix temps no podem controlar-los perquè depenen de sí mateixos, tenen la seva autonomia tot i sorgir del teu record... Sempre he opinat que els somnis són un mecanisme psicològic admirable que sovint ens donen l'oportunitat de viure de forma fantàstica desitjos que ens agradaria fer realitat i que moltes vegades ens resulten impossibles: reviure una persona perduda, ser famós, acabar una carrera, jugar en el teu equip de futbol preferit,... i això, moltes vegades fa que al despertar-nos es desperti la voluntat de complir un

desig. Podríem dir que són un llenguatge que ens parla de nosaltres mateixos si el sabem interpretar.

Concretament em vaig decidir a escollir aquest tema de recerca després d'una classe de llatí que vam dedicar als somnis; em vaig adonar que aquest món misteriós dels somnis es podia entendre amb més profunditat estudiant les teories del pare de la psicoanàlisi que tractaven dels diferents símbols, interpretacions i explicacions que podrien respondre a moltes de les preguntes que jo fins llavors m'havia fet sobre el món oníric: per què es produeixen? com? a què és degut que molts somnis es repeteixin en diferents persones? per què a vegades es repeteixen

elements, personatges o situacions? per què s'obliden? etc. De fet, és sabut i experimentat per tothom, que els somnis s'obliden ràpidament i són fragmentaris, segurament per aquest motiu sempre han representat un enigma que calia desxifrar i han estat estudiats "científicament". Malgrat tot, per moltes investigacions que es facin sobre el tema, probablement sempre seguiran amagant grans incògnites.

Avui, quan busquem en una enciclopèdia el terme "somni" apareixen definicions com "*Esperança o projecte que sembla no tenir gens de probabilitat de realitzar-se*" o "*imaginació vana de coses impossibles o tingudes per impossibles*". Tot això no fa més que indicar la seva importància. En la vida diürna els somnis són la metàfora de les nostres il·lusions, fantasies, projectes de futur i utopies. Ara bé, el que realment ens interessa és el terme 'somni' com a *seguit d'imatges i fenòmens psíquics sobrevinguts durant el son*.

Un cop decidit el tema al qual volia dedicar el meu treball de recerca, vam acotar-lo de la següent manera: estudiàriem les diferències entre els somnis de dues generacions i entre els dos sexes. I vam decidir dividir el treball en dues parts, una de teòrica, amb l'estudi de la psicoanàlisi i la interpretació dels somnis segons Freud, i una de pràctica amb l'anàlisi de somnis enregistrats durant un període de temps per extreure'n conclusions sobre les possibles diferències entre diferents sexes i diferents generacions i que alhora ens permetés aplicar els conceptes i hipòtesis de Freud.

Objectius del treball

Els principals objectius d'aquest treball són :

Marc teòric:

1. Familiaritzar-nos amb els textos de Freud sobre la psicoanàlisi en general i la interpretació dels somnis en particular.
2. Conèixer el món dels somnis i el seu funcionament des de la perspectiva de la psicoanàlisi
3. Extreure'n una tipologia dels somnis així com els conceptes fonamentals per després aplicar-los a l'anàlisi del material oníric recollit en el treball de camp..

Part pràctica:

1. Estudiar els somnis de dos grups de població ben diferenciats per edat i sexe per veure si es podien establir diferències entre els somnis dels joves i els dels adults i entre homes i dones.
2. Fer una tipologia o classificació dels somnis obtinguts seguint les pautes de Freud.
3. Detectar en el material oníric els mecanismes d'elaboració dels somnis descoberts per Freud.
4. Estudiar el simbolisme present en el material oníric.

Metodologia

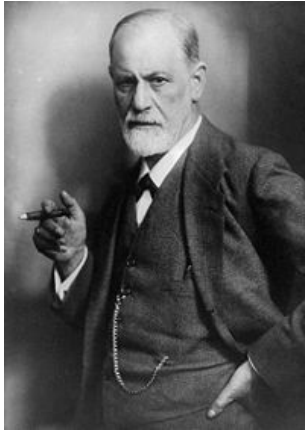
Per conèixer el funcionament i la funció psicològica dels somnis caldrà que treballem les obres més importants de Freud relacionades amb aquest camp. Bàsicament són tres:

- FREUD, Sigmund. *La introducción al psicoanálisis*. Madrid: Alianza Editorial, 2002.
- FREUD, Sigmund. *La interpretación de los sueños*. Madrid: Alianza Editorial, 1999.
- BIBLIOTECA SALVAT DE GRANDES TEMAS. *Freud y el psicoanálisis*. Salvat editores S.A: Barcelona, España. 1973.

Per realitzar el treball de camp enregistrarem durant sis mesos somnis de diversos subjectes (finalment han estat 17 subjectes 50% homes i 50% dones) que dividirem en dues franges d'edat o generacions (joves, entre 16 i 20 anys, i adults, entre 40 i 50 anys). Posteriorment classificarem els somnis segons les tipologies obtingudes (temàtica, origen, etc) i estudiarem el simbolisme i els mecanismes d'elaboració en la mesura que sigui possible. D'aquesta manera podrem extreure conclusions mitjançant l'anàlisi i la comparació de les mostres.

2. MARC TEÒRIC

2.1. SIGMUND FREUD, EL PARE DE LA PSICOANÀLISI

Sigmund Freud l'any 1920

Les teories de les quals partirem en aquest treball van ser creades pel neuròleg i psiquiatre Sigmund Freud. Freud va néixer el 6 de maig a Freiberg (Àustria); el seu pare, Jacob Freud, era comerciant de llana amb dificultats econòmiques, estava casat per segona vegada i, per aquella època, ja tenia un net d'un any major que Freud; la mare, però, tenia 21 anys i Sigmund era el seu primer fill. Va créixer en un entorn desconcertant ja que els seus germans podien considerar-se els seus pares tenien prou edat com per aparentar ser el seu avi.

Quatre anys més tard es van traslladar a Viena on la família de Freud va patir greus problemes econòmics però, tot i així, anys més tard el petit Freud va iniciar els seus estudis. Freud sempre tenia un tracte especial en comparació amb els seus germans, estudiava de manera obsessiva i ja des de petit escrivia els seus somnis inusualment heroics; de fet, sempre va pensar que algun dia triomfaria.

Després de moltes indecisions l'any 1874 va començar la carrera de Medicina. Durant aquests estudis va treballar en el laboratori d'Ernst Brücke i va conèixer a Josef Breuer amb qui també va iniciar una gran amistat. Un any després del servei militar, al 1881, va acabar els seus estudis. En aquella època feien falta psiquiatres i la medicina oficial assumia que els problemes neuròtics eren deguts a un motiu físic. Freud compartia la mateixa opinió i el seu interès per l'aplicació de la hipnosi a casos d'histèria va sorgir a París on va viatjar per estudiar amb Charcot, un neuròleg francès; amb ell va descobrir que la neurosis també és deguda a problemes mentals, "la segona ment" com ell deia i que després acabaria anomenant *l'inconscient*. Poc després va abandonar el mètode de la hipnosi per desenvolupar la lliure associació i la psicoanàlisi i

començar la pràctica privada de la professió de medicina. El 1886, les preocupacions econòmiques s'alleugereixen i, després de quatre anys de compromís i abstinència, es casa amb Martha Bernays, amb qui posteriorment tindrà sis fills entre els quals destaca Anna, una de les figures contemporànies més destacades del psicoanàlisi.

La seva amistat i correspondència amb Wilhem Fliess comença un any més tard i l'any 1892 obté la col·laboració del seu també amic Breuer en els seus treballs empírics. Va començar a treballar amb la cocaïna i s'hi va fer addicte. Li va parlar sobre els seus estudis al seu amic Fliess qui també va esdevenir addicte i finalment un altre amic seu va descobrir el seu ús anestèsic i va aconseguir l'èxit que Freud no va trobar. Aquest fet el va marcar molt i continuava fent ús de la cocaïna per superar-ho. Tot i així sempre s'ha considerat que al que realment era addicte era al treball.

L'any 1895 va publicar, juntament amb Josef Breuer, les seves investigacions terapèutiques que van ser el punt de partida de la psicoanàlisi, teoria que va significar la separació entre els dos experts. Breuer no estava disposat a acceptar l'existència de la vida sexual en la infància i la hipòtesi de Freud que la neurosi tenia l'origen en la repressió sexual. Aquesta ruptura va incrementar l'amistat amb Fliess. Aquest mateix any va néixer la seva sisena filla, Anna Freud, i va morir el seu pare; ambdós successos van col·laborar en el tractament de la seva neurosi i a l'inici de la seva autoanàlisi. Freud tenia fòbia a viatjar, es desmaiava en presència de gent important i era addicte al

Freud amb els membres del Comitè de la Associació psicoanalítica Internacional (Berlín, 1922).

tabac. Al principi del seu tractament va empitjorar al descobrir tots aquells elements vergonyosos i reprimits de la seva infància. Durant aquest tractament va descobrir el complex d'Èdip que no va ser ben rebut per la societat mèdica i quatre anys d'autoanàlisi li van servir per superar part de la seva neurosi i vèncer la seva fòbia a viatjar. D'aquesta manera va poder visitar Roma on va escriure la que va considerar la seva millor obra: *La interpretació dels somnis*.

L'amistat de Fliess va acabar per deteriorar-se l'any 1901. Durant aquest mateix any treballant com a professor de la universitat de Viena va crear la primera Societat Psicoanalítica per reunir els seus seguidors. D'aquesta societat van sorgir nombroses derivacions o tendències com les representades per Jung, Erikson o Lacan. Mitjançant el seu tractament van determinar que alguns trets de la vida de Sigmund Freud es troben en la seva pròpia obra.

Va rebre el doctorat *honoris causa* als EUA i, malgrat el càncer de maxil·lar que se li va diagnosticar l'any 1923, va continuar viatjant per divulgar i practicar la psicoanàlisi; tot i així ell no va deixar mai l'hàbit de fumar. Freud també va patir les conseqüències tràgiques de les Guerres Mundials: tres fills van morir lluitant, una filla va morir de desnutrició i quatre germanes van morir en camps de concentració. D'aquí les seves conclusions i anàlisis més aviat pessimistes sobre el futur de la civilització que va deixar escrites en els seus últims llibres: *El malestar en la cultura* i *El futur d'una il·lusió*.

Els últims anys de la seva vida es va haver d'exiliar a Londres degut a que Àustria va ser ocupada pels nazis i ell era d'origen jueu. Ell es resistia a emigrar. Va consultar pacients i amics fins a últim moment, entre ells Dalí. Finalment va morir l'any 1939. Les seves cendres es van guardar en un atuell vell de la seva col·lecció ja que se'l veia com l'arqueòleg de la ment.

Sigmund Freud va tenir mala premsa en els ambients europeus més burgesos i victorians però de seguida van arrelar amb força als EUA les seves teories. Freud també va afirmar que mai va poder acabar d'entendre a les dones. Així doncs, va triomfar però ell considerava que encara li quedava molt per fer.

Retrat de Freud per Salvador Dalí.

Escrits fonamentals de Sigmund Freud

SIGMUND FREUD
(1856 - 1939)

- 1895 *Estudis sobre la histèria* (amb la col·laboració de Breuer)
- 1900 *La interpretació dels somnis*
- 1904 *Psicopatologia de la vida quotidiana*
- 1905 *Tres assajos sobre la sexualitat*
L'acudit i la seva relació amb l'inconscient
Fragment d'una histèria ("el cas Dora")
- 1907 *Els deliris i els somnis en la "Gradiva" de W.Jensen*
- 1908 *Anàlisi d'una fòbia d'un nen de 5 anys ("el cas Joanet")*
Anàlisi d'un cas de neurosi obsessiva ("l'home de les rates")
- 1910 *Un record infantil de Leonardo da Vinci*
- 1911 *Observacions psicoanalítiques sobre un cas de paranoia autobiogràficament descrit ("El president Schreber")*
- 1913 *Tótem i tabú*
- 1916 *Introducció a la psicoanàlisi*
- 1918 *Història d'una neurosi infantil ("l'home dels llops")*
- 1920 *Més enllà del principi de plaer*
- 1922 *Psicologia de les masses i anàlisi del Jo*
- 1923 *El Jo i l'Allò*
- 1925 *Autobiografia*
- 1927 *El malestar en la cultura*
- 1928 *El pervenir d'una il·lusió*
- 1929 *Moisés i la religió monoteista*

Obres pòstumes

- 1930 *L'esquema de la psicoanàlisi*
- 1950 *Els orígens de la psicoanàlisi: cartes a Wihelm Fliess*

2.2. CONCEPTES BÀSICS DE LA PSICOANÀLISI¹.

1.2.1 EL MÈTODE CATÀRTIC

El descobridor d'aquest mètode, Jean-Martin Charcot, va ser un neuròleg francès que va treballar juntament amb Sigmund Freud. Freud també va treballar amb el fisiòleg i psicòleg austríac Josef Breuer qui després d'un llarg tractament a la pacient Bertha Pappenheim (anomenada Anna O.) de 21 anys d'edat que patia d'histèria², va anunciar a Freud el descobriment del mètode catàrtic per tractar aquesta malaltia. Aquest mètode tenia com a objectiu principal ampliar el camp de la consciència del pacient. Consisteix en fer tornar al pacient, mitjançant la hipnosi³, a l'estat psíquic en el qual es van crear cadascun d'aquells símptomes amb la finalitat de provocar en el pacient la manifestació de records, idees o impulsos absents de la seva consciència; un cop el subjecte comunica al metge els seus processos anímics, els símptomes desapareixen.

El cas pràctic de la pacient Anna O va ser clau per la determinació d'aquest mètode. Anna O patia una àmplia quantitat de símptomes nerviosos i trastorns psíquics que van coincidir amb un període en que la pacient assistia al seu pare malalt fins el dia de la seva mort. Breuer va comprovar durant aquest període que quan la pacient comunicava les idees que la dominaven tornava a l'estat psíquic normal alliberant-se dels seus símptomes.

Destaca una situació en concret d'aquest tractament: Anna O es veia incapacitada per beure aigua i no aconseguia vèncer aquell trastorn; setmanes més tard va explicar que dies abans havia descobert el gos de la seva institutriu bevent aigua d'un got, fet que la va repugnar; Breuer la va sotmetre a la hipnosi i li va oferir un got d'aigua que ella ve beure sense problemes; quan es va despertar es va trobar bevent aigua i va superar definitivament la pertorbació que li impedia fer-ho.

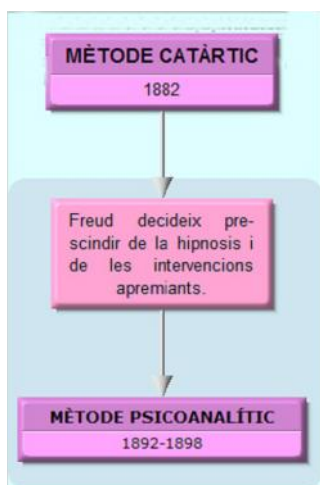
¹ Per a la redacció d'aquest apartat ens hem basat en el llibre: SALVAT BIBLIOTECA. *Freud y el psicoanálisis*. Salvat editores S.A: Barcelona, España. 1973.

² Veure glossari pàgina 45

³ Veure glossari pàgina 45

Freud, que va treballar juntament amb Breuer en aquest mètode, va extreure dues conclusions:

- a) Els símptomes histèrics tenen un sentit i un significat essent substituïts d'actes psíquics immorals.
- b) El descobriment d'aquesta significació coincideix amb la supressió dels símptomes.

L'aplicació d'aquest mètode va portar al perfeccionament de la definició de neurosi: els fenòmens neuròtics no són casuals sinó que posseeixen un significat i mantenen una relació amb la vida mental de les persones que presenten aquests símptomes neuròtics. També van observar que els orígens d'aquests símptomes eren desconeguts pel pacient que els considera absurds i, d'aquesta manera, oblida els motius que causen aquest símptoma encara que el procés ocult continuï manifestant-se. Aquesta idea sobre els orígens "inconscients" dels símptomes neuròtics més endavant es convertirà en la base del mètode psicoanalític.

Tot i el descobriment d'aquest mètode que, mitjançant la hipnosi, aconseguia ampliar la consciència del pacient van detectar alguns inconvenients: el mètode catàrtic no elimina els símptomes definitivament i el nombre de persones que toleren ser hipnotitzades és petit. Freud es va proposar millorar aquest mètode i d'aquesta manera es va convertir en el propulsor del mètode psicoanalític.

2.2.2 EL MÈTODE PSICOANALÍTIC O DE LA LLIURE ASSOCIACIÓ

Freud va abandonar la hipnosi sobre la base de la convicció que els oblitats per part dels neuròtics sobre els orígens dels seus trastorns eren aparents. Aquestes idees oblidades, creia, podien retornar a la consciència del pacient a partir de qualsevol afirmació repetida del metge, deixant lliurement als subjectes que a través d'associacions indiquessin el camí cap a l'inconscient.

Freud no només va abandonar la hipnosi sinó també les intervencions apremiants i, així, va transformar definitivament el mètode catàrtic en el mètode de la lliure associació.

En aquest mètode, doncs, Freud, únicament es limitava a recomanar parlar de certs aspectes, preguntar o destacar elements del discurs del pacient:

- El malalt pot adoptar una postura còmoda en el divà.
- El metge s'ha de mantenir fora del camp de visió del pacient.
- No és necessari que tanquessin els ulls.
- Evitar qualsevol fet que recordés la hipnosi.
- Establir un diàleg d'igual a igual, trencant la relació metge – pacient.

Aquest ambient feia possible que es pogués realitzar el que Freud anomenava *la regla psicoanalítica fonamental*, és a dir, que els pacients comunicuessin tot allò que els vingués a la memòria encara que ho trobessin impertinent, incoherent o vergonyós, és a dir, saltant-se les

Freud en el seu divà.

barreres de la repressió. Aquest mètode bàsicament consistia en expressar els pensaments que venien a la consciència, provocats o espontànis, sense reprimir-ne cap. La finalitat era obtenir algun tipus d'informació sobre aquests oblits del pacient que el metge pot endevinar mitjançant la interpretació de les associacions que lliurement fa el pacient. Finalment, Freud va comprovar que amb aquest mètode de la lliure associació obtenien el mateix resultat que amb el mètode catàrtic però sense haver de fer servir la hipnosi i amb la remissió provisional o definitiva dels símptomes neuròtics. Per tant, van obtenir un gran progrés.

Resistència i repressió

Durant la pràctica del mètode psicoanalític Freud es va adonar que els pacients tendien a mostrar certa resistència a expressar-se sense autolimitar-se. Aquestes manifestacions de la resistència van dur a Freud a formular la hipòtesi de la repressió o de l'oblit actiu: les forces que s'oposaven a que el contingut ocult aflorés a la consciència donaven informació sobre aquelles

forces que en el seu moment impulsaven als continguts a romandre ocults; així doncs, aquest mecanisme d'ocultació o d'oblit actiu de certs continguts amb la finalitat de la seva expulsió de la consciència i de la memòria va ser anomenada *repressió*.

Per poder dur a terme el mètode psicoanalític, doncs, i fer accessible a la consciència tot allò inconscient cal vèncer aquesta resistència del pacient que vol evitar que sorgeixi aquest material psíquic reprimat. Però ¿Per què es produeix aquesta repressió? Freud en un primer moment respon a aquesta pregunta dient "tot el material oblidat hauria estat, per qualsevol motiu, penós pel subjecte perquè ho considera terrible, dolorós o vergonyós i, per tant, aquest seria el motiu de l'exclusió de la seva consciència"⁴.

Freud mateix ens relata el cas de la pacient Anna O. La seva pacient sentia certa atracció pel seu cunyat, sentiment que va reprimir. La germana d'Anna O va morir sobtadament en absència de la seva família i el primer pensament que va tenir la pacient al veure la seva germana morta va ser la llibertat del seu cunyat per poder casar-se amb ella ara que la seva dona havia mort. Anna O automàticament va reprimir aquest sentiment davant de la indignació que sentia d'aquell pensament. Poc després va emmalaltir d'histèria i, al sotmetre-la a tractament no recordava aquella escena en absolut. Durant el tractament va acabar recordant-la i els símptomes van desaparèixer. Així doncs, la idea reprimida no desapareix sinó que roman oculta. Quan es manifesta, com en el cas d'Anna O, envia a la consciència una camuflada formació substitutiva⁵ de la reprimida que és el símptoma neuròtic.

Finalment Freud va descobrir, l'any 1895, una teoria sobre les causes de les malalties fonamental en l'evolució de la psicoanàlisi. El factor principal que promovia la neurosi, doncs, era la vida sexual i, concretament, esdeveniments de la infància de caràcter sexual. Aquesta afirmació de Freud no va ser acceptada d'entrada per molts, però tot i així continua essent un dels pilars fonamentals de la teoria psicoanalítica.

⁴BIBLIOTECA SALVAT DE GRANDES TEMAS. *Freud y el psicoanálisis*. Salvat editores S.A: Barcelona, España. 1973. p.34

⁵ Veure glossari pàgina 45

2.2.3 L'AUTOANÀLISI I LA DESCOBERTA DE LA SEXUALITAT INFANTIL

Bona part de les conclusions de Freud van sortir de l'autoobservació i l'autoanàlisi o mètode introspectiu. L'any 1920 Freud va arribar a una conclusió amb els seus pacients neuròtics i és que hi havia casos en què el pacient generalitzava una experiència fracassada, per exemple: una amistat traïda induïx a rebutjar qualsevol tipus d'amistat. A partir d'aquí Freud es centra en la seva experiència personal durant la infància amb el seu germà petit de qui estava totalment gelós i que va morir poc temps després deixant en ell un gran sentiment de culpabilitat, i també amb el seu nebot. Aquests dos familiars van determinar en Freud l'etapa neuròtica de les seva amistat i va acabar confirmant que "un íntim amic i un indesitjat enemic van ser sempre necessitats imprescindibles per a la meua vida"⁶. Aquesta afirmació es va confirmar amb les seves posteriors amistats amb Josef Breuer i Wilhelm Fliess, ambdues importants pel desenvolupament de la psicoanàlisi.

Amistat amb Breuer

Freud no havia acabat la carrera quan va conèixer a Breuer qui per aquella època era un dels metges més prestigiosos de Viena. Breuer mostrava cert interès per la fisiologia i ambdós van iniciar una amistat amb un rerefons de dependència de mestre a deixeble. Finalment aquesta amistat es va acabar però tot i així Freud es sentia en deute amb el seu mestre. Com ja hem dit anteriorment, Breuer treballava en el cas

Josef Breuer

d'Anna O i juntament amb Freud van descobrir el mètode catàrtic; d'aquesta manera es va consolidar la seva amistat. El metge vienès va comunicar molts fragments del cas d'aquesta pacient i del mètode a Freud i aquest, l'any 1885, a Jean-Martin Charcot, però no va tenir una bona acollida. Un any després Freud va decidir obrir el seu consultori a Viena i va comprovar les llacunes de la medicina en el camp dels tractaments neuròtics. Així doncs, es va posar a

⁶ BIBLIOTECA SALVAT DE GRANDES TEMAS. *Freud y el psicoanálisis*. Salvat editores S.A: Barcelona, España. 1973. p.38

treballar en aquest camp però necessitava la col·laboració de Breuer qui en un primer moment es va negar perquè no volia recordar el cas d'Anna O. Tot i així Breuer finalment va cedir i junts van aconseguir-ho.

Transferència i contratransferència

Durant el transcurs de la teràpia psicoanalítica és poden distingir dos fenòmens: la transferència i la contra-transferència. La transferència és l'actitud del pacient de projectar inconscientment sobre el seu analista (en aquest cas Breuer o Freud) sentiments, vivències i emocions infantils perquè el pacient experimenta cap a ells els desitjos que va tenir vers als seus pares en la infància. L'altre actitud és la contratransferència de l'analista que projecta les seves vivències sobre el subjecte.

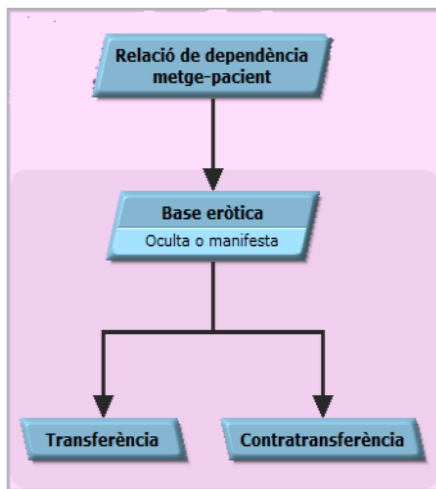
A partir d'aquests fenòmens podem explicar la inicial resistència de Breuer en tornar a treballar amb les neurosis. La seva actitud venia marcada per la contratransferència que va desenvolupar enfront de la seva pacient; Breuer es va submergir tant en aquest cas que va acabar tenint problemes familiars que l'obligaven a abandonar el tractament d'Anna O, però quan ho intentava, aquesta mostrava símptomes nous per cridar l'atenció del seu metge i així poder retenir-lo. Quan Freud va conèixer aquesta actitud de contratransferència va declarar-li que ell també havia passat per la mateixa situació. Amb aquesta comunicació Breuer es va tranquil·litzar i va poder vèncer la resistència i tornar a treballar en el mètode catàrtic amb Freud amb una condició: el tema de la sexualitat no hauria d'ocupar un primer plà.

Aquesta condició va posar de manifest dos fets:

- Les vivències de Breuer y Freud
- Ambdues vivències són una expressió viva del que realment succeeix en el tractament psicoanalític.

També cal destacar les diferents actitud dels dos experts enfront aquesta situació de contratransferència:

Breuer	Actitud paralizada enfront el transfons sexual que s'havia produït en la relació terapèutica i la seva negació a admetre-la i analitzar-la.
Freud	Interessat intensament en el transfons sexual i disposat a convertir aquest tema en el centre de la seva investigació.

Finalment Freud va arribar a la conclusió que la millora dels pacients depenia de la relació metge- pacient i desapareixia quan aquest vincle es trencava. Va arribar a la conclusió que aquesta relació tenia una base eròtica que podia ser oculta o manifesta. D'aquesta manera va definir el terme *transferència* com a “relació especial del pacient amb el metge que s'estableix en el curs del tractament analític i que supera tota mesura racional, que varia i que pren les peculiaritats d'actituds eròtiques inconscients del pacient”⁷. Així doncs, la contratransferència passa a ser el conjunt de les corrents afectives inconscients que el metge dirigeix cap al pacient.

Amb aquest descobriment Freud va determinar que la base dels problemes neuròtics era de naturalesa sexual, les experiències sexuals de la infància. Per tant, la sexualitat, i concretament la sexualitat infantil, passa a ser el primer pla de l'origen i l'evolució del procés neuròtic. Freud, d'aquesta manera, va trencar el pacte amb Breuer amb qui, com ja hem dit, va desfer la relació l'any 1896 i aquest fet va donar lloc a una nova etapa de la psicoanàlisi.

⁷ SALVAT BIBLIOTECA. *Freud y el psicoanálisis*. Salvat editores S.A: Barcelona, España. 1973.

Amistat amb Wilhelm Fliess

Aquesta relació d'amistat amb Fliess, metge conservador de Berlín, es va iniciar l'any 1887 però no arribaria a la màxima intensitat fins set anys més tard, va coincidir quan l'amistat amb Breuer es va trencar. Fliess tenia cert interès per les relacions entre la inflamació de la membrana mucosa nasal i l'excitació genital, la menstruació i la bisexualitat de tot ésser humà, temes també de molt interès per Freud. Va començar a néixer una forta dependència de Freud cap a Fliess com si es tractés d'una tardana adolescència als 45 anys. Mantenien una relació epistolar entre Viena i Berlín que va durar 15 anys tot i que també realitzaven algunes trobades. Freud cada vegada més sentia admiració pel seu amic fins arribar al punt de mostrar aquella fase neuròtica de les seves amistats. A partir d'aquesta època Freud va consolidar les dues línies d'investigació psicoanalítica: la investigació de la neurosi en els pacients i l'autoanàlisi del propi Freud.

Freud i Fliess

Autoanàlisi i sexualitat infantil

Podríem definir el terme *autoanàlisi* com “investigació que es fa un mateix de la seva pròpia neurosi, és a dir, del seu propi inconscient”⁸. Freud va ser el primer en autoanalitzar-se però no voluntàriament, sinó que es va trobar amb la necessitat de fer-ho degut a certs factors.

Principalment havia arribat als límits de la seva investigació i la neurosi exigia la solució d'alguns problemes encallats per les resistències de l'inconscient; també l'amistat amb Fliess és un estímul important perquè és una mostra clara

⁸ BIBLIOTECA SALVAT DE GRANDES TEMAS. *Freud y el psicoanálisis*. Salvat editores S.A: Barcelona, España. 1973.

de la pròpia neurosi de Freud, on Fliess es convertia en la figura transferencial d'aquesta; finalment cal destacar un últim estímul, la mort del seu pare, debilitat que va facilitar l'accés al seu prop inconscient.

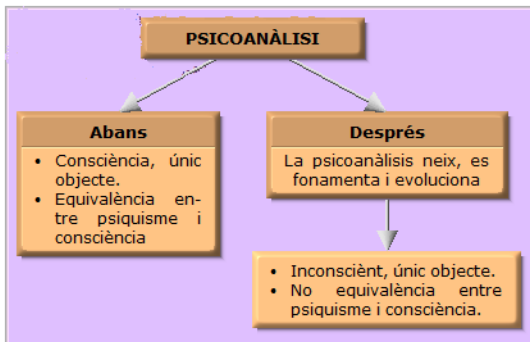
L'autoanàlisi de Freud es va iniciar el juliol de l'any 1895 analitzant els seus propis somnis. En el procés d'autoanàlisi hi havia dos centres d'atenció: la sexualitat infantil i la interpretació dels somnis. Així doncs, Freud va confirmar l'any 1896, la motivació sexual de la neurosi i va crear la hipòtesi del trauma de seducció basant-se en consideracions equívokes. Aquesta hipòtesi deia que la causa de la neurosis era la realització de desitjos incestuosos⁹ dels pares sobre els seus fills; creia que l'origen dels símptomes patits pels neuròtics es localitzava en actes reprimits de seducció i corrupció sexual patits pel nen (normalment abans dels 8 anys) per part d'una altra persona (generalment el pare) i posteriorment reviscuts per qualsevol esdeveniment de la vida.

Però l'any 1897 Freud es va adonar de les consideracions errònies i comença a distingir entre les fantasies dels pacients sobre la seva pròpia infància i els seus records reals. Un esdeveniment fonamental va col·laborar a la correcció d'aquesta teoria i és que tres dies després de la mort del pare de Freud aquest va escriure al seu amic Fliess expressant els seus sentiments; degut a la seva debilitat va ser més fàcil l'accés al seu inconscient i descobrir els sentiments infantils ocults respecte els seus pares: sentia veritable amor per la seva mare i gelosia vers el seu pare. Aquest sentiment incestuós el va relacionar amb el mite d'Èdip el Rei. Finalment, Freud va declarar que allò realment important en la formació de la neurosi són els desitjos incestuosos dels nens sobre els seus progenitors i, especialment, cap als progenitor del sexe contrari i el va anomenar complex d'Èdip.

2.2.4 L'INCONSCIENT: BASE DE LA TEORIA PSICOANALÍTICA

Mitjançant l'aplicació del mètode psicoanalític a la neurosi (també als somnis i als actes fallits) Freud va arribar a confirmar la base de la psicoanàlisi: l'existència de processos psíquics inconscients.

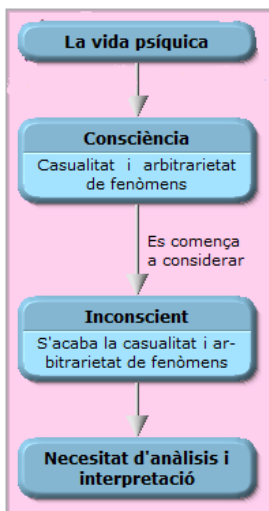
⁹ Veure glossari pàgina 45

Abans d'arribar a establir aquesta teoria es pensava que l'objecte d'estudi de la psicologia era la consciència i que existia una equivalència entre psiquisme i consciència. Però Freud defensava que la psicologia, mitjançant la

pràctica podríem descobrir que l'inconscient era el veritable objecte de la investigació psicològica. Així doncs, la psicoanàlisi es converteix en una nova "ciència" ja que presenta un nou objecte d'investigació (l'inconscient) i hi ha un mètode per estudiar-ho.

El determinisme de la vida psíquica

Almenys des de Descartes tant la filosofia com la medicina pressuposava que la vida psíquica estava determinada per la consciència i calia atribuir a l'arbitrarietat i la casualitat molts fenòmens de la vida quotidiana (oblids momentanis, lapsus linguae, somnis, etc). Però en introduir l'inconscient, aquestes casualitats desapareixen i es comença a parlar del determinisme de la vida psíquica. A partir d'aquí sorgeix la necessitat d'analitzar i interpretar aquests fenòmens psíquics aparentment causals, però aquesta interpretació només tindrà sentit sobre la base de l'axioma que aquests

fenòmens estan determinats per motius i causes inconscients. De fet, segons la psicoanàlisi, el principi de determinació és molt ampli i afecta fins i tot als fets més mínims com per exemple escollir un número al atzar (l'elecció d'un número o un altre sovint estarà determinat de per algun fenomen psíquic inconscient).

L'inconscient com a sistema

Cal recordar els dos significats que pot tenir el terme *inconscient*. En sentit descriptiu (allò inconscient) fa referència als continguts no presents en la consciència en un moment determinat, sense fer cap referència al perquè d'aquest fet. En canvi, en el sentit sistemàtic de la paraula, l'inconscient, defineix el sistema constituït per un conjunt de continguts reprimits al voler accedir al conscient però sense destruir la seva activitat ja que es continuen manifestant en somnis, actes fallits, etc, de manera que podríem dir que l'inconscient és un sistema, que s'expressa com un llenguatge i que no té temps, on els impulsos reprimits perduren amb la mateixa activitat o força.

Allò normal i allò patològic

Arribat a aquest punt comença a quedar clar que la psicoanàlisi no queda definida dins dels límits estrictes d'un mètode terapèutic sinó que apareix com una teoria general de l'aparell psíquic. Al mateix temps comencen a sorgir ambigüitats sobre els límits entre normal i patològic: els somnis, produccions normals de persones normals, són equivalents als símptomes patològics en estructura i formació. També són equivalents a aquests símptomes el que anomenarem actes fallits com ho són els oblits momentaris, lapsus, errors o actes involuntaris aparentment normals. Freud va voler descobrir el sentit d'aquests actes fallits mitjançant el mètode de la lliure associació i va reunir les conclusions en el seu llibre *Psicopatologia de la vida quotidiana*: totes les produccions psíquiques tenen una característica comuna i és que no són arbitràries sinó que venen determinades, tenen un significat i causa en l'inconscient i la repressió. Freud, d'aquesta manera, va arribar a la conclusió que els actes fallits (oblits, incontinències, errors de lectura o de memòria,...etc) estan moguts també per causes i mecanismes inconscients.

2.2.5 LA TEORIA DELS INSTINTS

El terme *instint* no és ben bé el mateix en Freud i en la biologia. La biologia es plantejava l'instint com una regla de comportament programada i de manifestació externa rígida. Paral·lelament, per Freud, l'instint és el centre d'energia psíquica que produeix l'activitat mental però també és una tendència, que es troba a la frontera entre allò físic i allò psíquic: un estímul físic provoca un estat d'excitació que impulsa a l'individu a actuar per satisfer la necessitat, per dissoldre la tensió¹⁰.

En un principi el sentit que Freud donava als instints agrupava d'una banda els instints de conservació de l'individu i els de conservació del grup, però ben aviat Freud es va adonar que aquesta classificació era insuficient.

Eros i Thanatos

Freud es va adonar que les tendències agressives no encaixaven en la seva teoria del principi de plaer abans esmentada, que contemplava només els instints de conservació de l'individu i del grup i això el va conduir a modificar la seva teoria en un sentit que va crear força polèmica: la teoria de l'instint de vida, Eros¹¹, i l'instint de mort, Thanatos¹².

Aquesta teoria partia de les obsessions de repetició dels nens que és típica de la vida instintiva i també es dona en els animals, per tant, és equivalent a les tendències de restaurar i retornar a l'estat primitiu. Així doncs, podem dir que una tendència fonamental de la vida és tornar a l'estat inorgànic, la mort, i aquí neix la idea d'*instint de mort* que Freud va resumir de la següent manera:

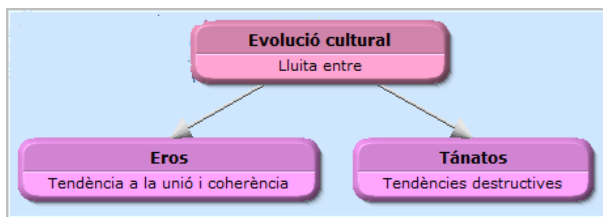
“Després d'alguns dubtes hem decidit suposar l'existència de només dos instints bàsics: l'Eros i l'instint de destrucció (...). La tendència del primer d'aquests instints és establir en qualsevol moment unitats majors i conservar-les, unint-les unes a les altres. La finalitat del segon és, per altra banda, trencar les connexions i destruir les coses. En el cas de l'instint de destrucció

¹⁰ BIBLIOTECA SALVAT DE GRANDES TEMAS. *Freud y el psicoanálisis*. Salvat editores S.A: Barcelona, España. 1973. p.85

¹¹ Déu de l'amor en la mitologia grega. Personifica la força fonamental creadora del món i que manté les coses unides i la força de la passió amorosa.

¹² Prové del grec *Thanatos*, Déu de la mort en la mitologia grega.

hem de suposar que la seva meta final és la de conduir el que és viu a un estat inorgànic. Per aquesta raó també l'anomenem instint de mort."¹³

Arribats a aquest punt podem dir que l'evolució cultural és la lluita entre aquests dos instints. Wilhelm Reich, deixeble de Freud, no hi estava d'acord i

considerava que aquesta afirmació era simplement fruit de l'estat anímic de Freud i de la seva por a la mort així com del pessimisme propiciat per l'experiència de les dues guerres mundials i l'ascens del nazisme a Alemanya.

Evolució de la sexualitat infantil

L'acceptació teòrica de l'existència de la sexualitat infantil va ser fonamental per l'avanç dels estudis de Freud qui va començar a analitzar els nens, font d'informació important per la psicoanàlisi. Va estudiar l'evolució de la sexualitat infantil i va modificar les idees que tenien fins llavors sobre la sexualitat en general. Així doncs, va confirmar que l'evolució de l'instint sexual en qualsevol individu està relacionada amb la repressió d'aquest instint. Freud es va centrar a buscar la base en la qual actuava aquesta repressió i va descobrir que l'excitació de certes parts del cos (zones erògenes¹⁴) produeix la satisfacció d'aquest instint sexual. Per tant, podem dir que les zones erògenes són el nucli sexual d'una organització psíquica més àmplia que porta a l'evolució del nen i de les seves relacions amb els objectes de plaer.

Cal que ens centrem doncs, en les manifestacions que es produeixen ja a la infància. Per això hem de saber que la nova aparició de cada manifestació no suposa l'eliminació de l'anterior. La primera manifestació és el plaer de xuclar que va acompanyat de les primeres zones erògenes que són la boca i els llavis; aquesta recerca de plaer significa satisfer-se (alimentar-se) a vegades sense haver de tenir contacte amb una altra persona (xumet, dit gros,...). A aquesta autosatisfacció Freud la va anomenar *autoerotisme infantil*¹⁵. La

¹³ BIBLIOTECA SALVAT DE GRANDES TEMAS. *Freud y el psicoanálisis*. Salvat editores S.A: Barcelona, España. 1973. p.106

¹⁴ Veure glossari pàgina 45

¹⁵ Veure glossari pàgina 45

segona zona erògena és la regió anal i per últim l'aparell genital. Així podem determinar cinc etapes infantils: oral, anal, fàl·lica, latència i genital. Les correctes superacions d'aquestes etapes determinen l'estructura normal de la vida sexual de l'adult.

1	Fins als 12 mesos	FASE ORAL
2	1-3 anys	FASE ANAL
3	3-5 anys	FASE FÀL·LICA
4	5 anys - pubertat	FASE DE LATÈNCIA
5	Pubertat – maduresa	FASE GENITAL

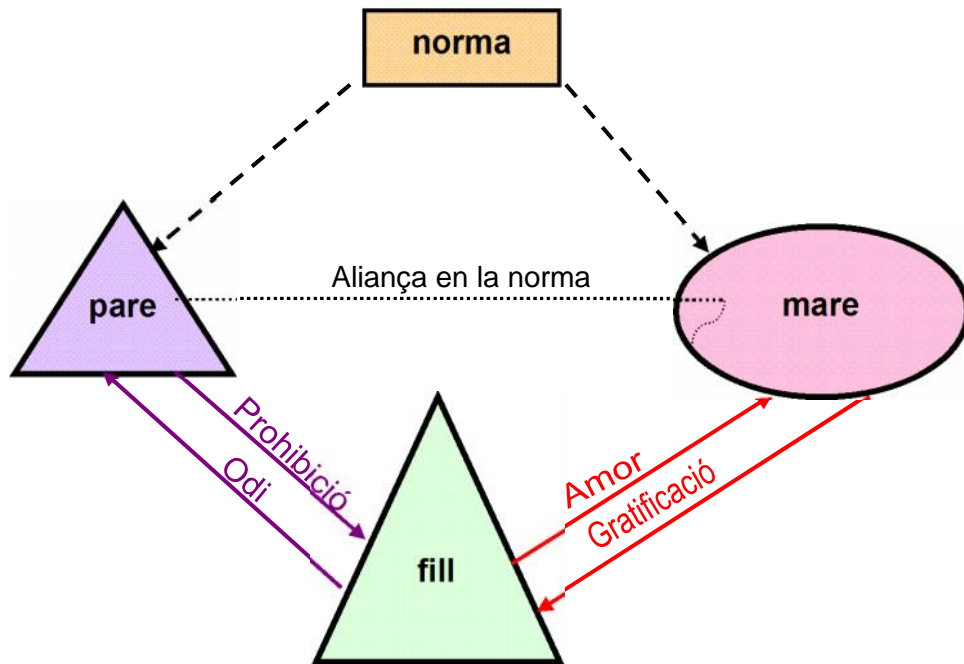
Freud finalment va anomenar *libido*¹⁶ l'energia psíquica variable i polimorfa d'origen sexual i la va definir com la “força que precedeix els processos i transformacions de l'excitació sexual i pot dirigir-se cap a un mateix o cap a l'exterior.”¹⁷

El complex d'Èdip

Freud, analitzant els seus desitjos infantils, va descobrir que sentia amor cap a la seva mare i gelosia del pare i, a través del seu treball clínic li va semblar que aquest fet era un fenomen general de la infància. Igualment, els germans també poden passar a ser rivals. Aquests desitjos es reprimeixen perquè es consideren incestuosos i, en la cultura a la qual pertanyem, l'incest es considera intolerable. Arribats a aquest punt, podem dir que el complex d'Èdip és el centre de totes les relacions familiars on tot desig incestuós és reprimat. I són censurats bàsicament pel seu caràcter sexual.

¹⁶ Veure glossari pàgina 45

¹⁷BIBLIOTECA SALVAT DE GRANDES TEMAS. *Freud y el psicoanálisis*. Salvat editores S.A: Barcelona, España. 1973. p.93

El complex d'Èdip segons Freud

Les perversions

En el llibre *Tres assajos sobre la teoria sexual*, Freud va abordar la qüestió de l'instint sexual i les seves "perversions". Segons Freud l'instint sexual no està lligat a cap finalitat ni a cap objecte amorós predeterminat. De manera que, durant la infància, s'anirà definint l'objecte i la finalitat de l'impuls sexual. És així com Freud analitza fenòmens com l'homosexualitat o les anomenades "perversions sexuals" com ara el fetitxisme, la zoofília, el sadisme, el masoquisme, etc. Totes elles són explicades per Freud com alteracions de l'objecte o la finalitat de l'impuls sexual o libido.

En aquest procés d'adaptació les normes culturals i socials tenen un paper molt important d'influència:

- a. Actituds de repugnància d'alguns instints i zones del cos. Això comporta la impossibilitat de satisfer impulsos naturals i portarà a l'aparició de *síntomes neuròtics*.
- b. L'aprovació i utilització social d'aquests impulsos d'origen sexual pot portar a la *sublimació*¹⁸.

¹⁸ Així explica Freud, per exemple, la creació artística. Veure glossari pàgina

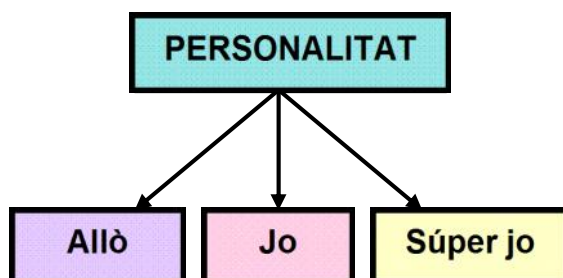
- c. Adaptació mitjançant la *formació de relacions*, és a dir, quan es transforma la tendència primitiva en la seva contrària; exemple: crueltat per compassió.

Totes aquestes normes socials són les que conformaran el caràcter de l'adult. Per tant, podem dir que la perversió és el conjunt d'elements no reprimits de la sexualitat infantil que romanen en l'adult: *"Tots aquells que pretenen ser més nobles del que la seva constitució els permet, sucumbeixen a la neurosi"*¹⁹

Freud va determinar que les transformacions de la *libido* que apareixen amb la pressió social es donen a la infància, concretament durant el període de latència (6 anys). Per què llavors? És durant aquesta època quan disminueix la força que exerceix el complex d'Èdip sobre l'infant i, per tant, la prohibició incestuosa per part de les normes socials crea un conflicte entre l'individu i la societat. Aquesta és, doncs, la condició per integrar-se en la societat però també la base de la predisposició a la neurosi.

2.2.6 L'ESTRUCTURA DE LA PERSONALITAT: ALLÒ, JO I SÚPER JO

Segons Freud, l'adaptació al medi significa renunciar a una part de sí mateix degut a la repressió i a la necessitat de defensar-se de la realitat. D'aquesta manera s'organitza l'estructura psíquica.

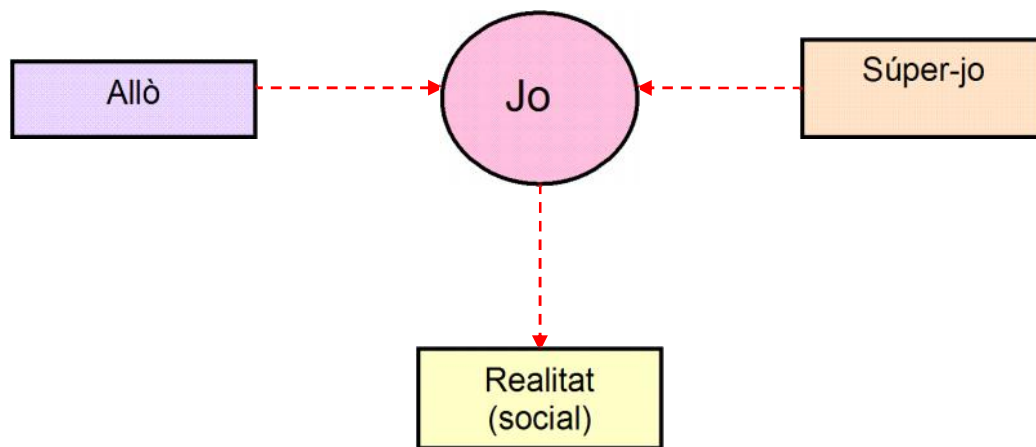
¹⁹BIBLIOTECA SALVAT DE GRANDES TEMAS. *Freud y el psicoanálisis*. Salvat editores S.A: Barcelona, España. 1973. p.100: Conclusió sobre la repressió a la que va arribar Freud després de parlar amb el mossèn Pfister.

- a. **Allò:** impulsos, necessitats d'origen biològic i desitjos de l'individu que, moguts pel principi de plaer²⁰, busquen la seva satisfacció pressionant al Jo.
- b. **Jo:** funcions de relació de l'organisme amb la realitat i que també controla les funcions conscients de memòria i pensament. La seva funció és reguladora ja que intenta satisfer els desitjos de l'allò procurant sempre no provocar conflictes en el sistema de creences de l'individu amb el súper jo i adaptar l'individu a la realitat.
- c. **Súper jo:** assimilació de les normes socials rebudes pel nen a través de les figures paternes. La desaprovació del Súper jo tendeix a anar acompanyada d'un sentiment de culpabilitat i, com que no es diferencia entre acte i desig (el súper jo censura no només els actes sinó també els desitjos) crea situacions de gran angoixa. Aquest Súper jo, en definitiva, té l'origen en la relació entre l'adult i el nen: els pares al principi tenen la imatge d'amor i tot i que prohibeixen i exigeixen, a mesura que el nen esdevé adult els pares es converteixen en els jutges i rivals dels seus desitjos. El Súper jo, per tant, fa el paper d'aquests pares, és el resultat de la interiorització de la veu paterna com a figura d'autoritat, una mena de policia interior. A mesura que la força dels impulsos reprimits i no realitzats (Allò) augmenta, s'incrementa també la funció del Súper jo exigint al mateix temps al Jo que sigui moral, debilitant-lo i fent-lo sentir culpable si no ho fa.

Relacions entre les tres instàncies psíquiques

Aquestes tres instàncies psíquiques de la personalitat estan relacionades per diferents punts. En primer lloc el Jo, que no és conscient del tot, està pressionat per l'Allò (instints reprimits) que vol satisfer-se a través d'ell i el Jo intenta complir inconscientment les seves exigències; la realitat social també pressiona al Jo a través de les prohibicions, normes i deures del súper-jo que exigeix el compliment d'aquesta normativa.

²⁰ Veure glossari pàgina 45

Freud va arribar a la conclusió que la relació entre aquests tres termes es podria resumir en la tensió entre els impulsos de l'allò, el Súper jo i el món exterior, i el jo ha de resoldre aquestes tensions per mantenir l'equilibri mental. Per tant, és una relació entre tres amos que és difícil d'equilibrar.

2.2.7 CIVILITZACIÓ I PSICOANÀLISI

L'interès per la psicologia de la religió va portar Freud a investigar sobre els orígens de la cultura, resultat del qual va ser el seu llibre *Tòtem i tabú*²¹ on es demostra que l'horror que els individus senten per l'incest és el que determina la seva organització social. Els tòtems²², que representen animals sagrats, imposen dos tabús²³:

- a. La prohibició de l'incest
- b. La prohibició de matar i menjar l'animal totèmic.

Freud va determinar, mitjançant el tractament psicoanalític infantil, que per al nen aquest animal totèmic representa la figura del pare (autoritat) i és temut i estimat alhora. D'aquesta manera, si l'animal és el pare i si els tòtems (prohibició d'incest i de matar al pare) coincideixen amb els desitjos primitius del nen (complex d'Èdip) Freud pot elaborar la seva teoria sobre els orígens de la civilització:

²¹ FREUD, Sigmund. *Tòtem i tabú*. Alianza editorial: Madrid, 1999

²² Veure glossari pàgina 45

²³ Veure glossari pàgina 45

“La teoria darwiniana...suposa l’existència d’un pare violent i gelós, que es reserva totes les femelles i expulsa als seus fills a mesura que van naixent... Els germans expulsats es van reunir un dia, van matar el pare i el van devorar posant fi a l’existència paterna. Units van emprendre i realitzar tot allò que individualment els hi hagués estat impossible. Pot suposar-se que el que els va inspirar un sentiment de superioritat va ser un progrés de la civilització, potser al disposar d’una nova arma. Essent així salvatges caníbals, era natural que devoressin el cadàver. A més a més, el violent i tirà pare constituïa segurament el model envejat i temut per cadascú dels membres de l’associació fraternal, i al devorar-lo s’identificaven amb ell i s’apropriaven d’una part de la seva força. El menjar totèmic, segurament la primera festa de la humanitat, seria la reproducció commemorativa d’aquest acte criminal i memorable que va constituir el punt de partida de les organitzacions socials, de les restriccions morals i de les concepcions religioses.”²⁴

Mort i culpabilitat

El tabú dels morts és important per comprendre la interpretació psicoanalítica del procés que segurament va patir la infància de la humanitat. Aquest tabú suposa un seguit de prohibicions en la infància derivades dels sentiments que provoca la idea de la mort, la port als morts i als esperits com si fossin temuts dimonis.

La mà (1930) Salvador Dalí

Freud va confirmar que quan es mor un ésser molt proper el supervivent té dubtes sobre si ha contribuït o no a la mort del membre. A aquests dubtes els anomena retrets obsessius i són el resultat de l’amor i la proximitat. No només la mort del pare sinó també el desig de la seva mort (complex d’Èdip) produeix un sentiment de culpabilitat. Llavors, quan el pare mor, aquest adquireix més importància que en vida com si fos un gest per apaivagar el sentiment de culpa i per aquest motiu també es tenen els retrets obsessius.

Arribats a aquest punt tenim plantejats els elements essencials per la interpretació psicoanalítica de la cultura:

²⁴ FREUD, Sigmund. *Tòtem i tabú*. Alianza editorial: Madrid, 1999

- 1) L'individu, amb unes tendències sexuals i agressives que no poden satisfer-se i que es converteixen en desitjos inconscients actuants.
- 2) Una relació essencial amb "l'altre", la relació amb el pare, que dóna a aquests fenòmens un matís especial: el de la llei incompleta i la culpabilitat.
- 3) La necessitat que això sigui així per tal que la civilització progressi origina un conflicte constant entre l'individu i la societat²⁵, entre instint i repressió.

D'aquesta manera Freud estableix els principis i mecanismes psicològics inconscients que expliquen la dinàmica de la civilització i la cultura.

El conflicte individu -societat

La plataforma per fer una anàlisi de la cultura es planteja des de dos nivells:

- a. Des del punt de vista de la constant renúncia a la satisfacció dels instints.
- b. Des del punt de vista del paper que fa l'inconscient en l'adaptació de l'individu a aquesta cultura.

Aquests dos nivells ofereixen la possibilitat de fer una crítica de la cultura i una crítica de l'individu resultant d'aquesta cultura.

La psicoanàlisi planteja la relació entre el psiquisme humà i el seu entorn. L'individu s'imposa a sí mateix i als demés les restriccions que imposa la societat en la qual viu i, per tant, serà incapaç de criticar el seu propi entorn. Freud va descobrir que aquesta influència essencialment repressiva de la societat sobre l'individu deixa un petit rastre d'infelicitat i de desitjos d'agressió. La societat elimina la satisfacció dels desitjos però no la seva existència i aquests acaben per actuar des de l'inconscient. Per Freud, doncs, la substitució del domini individual pel de la comunitat representa el pas cap a la societat y, per ell, l'evolució cultural és un conflicte entre els desitjos de satisfacció individual i les imposicions i restriccions d'Eros (sexualitat) i Thanatos (agressivitat). Tot i així, hi ha mecanismes que impedeixen la satisfacció d'aquests desitjos però, on està l'equilibri individual? Freud ho va

²⁵ BIBLIOTECA SALVAT DE GRANDES TEMAS. *Freud y el psicoanálisis*. Salvat editores S.A.: Barcelona, España. 1973. p.119

intentar esbrinar i va treballar des de la saviesa oriental fins les drogues passant per la religió (que ell defineix com a deliri col·lectiu) i la reorientació dels fins instintius allunyant-se del món exterior (desplaçar l'energia sexual cap a un treball psíquic intel·lectual). Un exemple d'aquest desplaçament dels fins instintius és una obra de Leonardo da Vinci amb la qual Freud va treballar i va acabar afirmant que els instints sexuals reprimits mitjançant la sublimació s'acaben manifestant de forma socialment admissible. I així és com Freud explica el mecanisme psicològic subjacent a les grans produccions culturals de l'art o la ciència. Es tracta de la sublimació dels instints més primaris (Eros i Thanatos).

Freud va arribar a la conclusió que tots els camins poden portar a l'equilibri excepte la religió. Per què no en la religió? La crítica que fa Freud és que la religió és un deliri col·lectiu, la recerca d'un pare protector quan s'ha perdut el pare de la infància i que es tracta d'infantilisme: una confusió entre desig i realitat, és a dir, que es pren per real el desig (il·lusió), que tot acabi bé (salvació), etc.

2.3 LA INTERPRETACIÓ DELS SOMNIS

Per què l'interès de Freud pels somnis? Freud va observar durant el tractament psicoanalític que els seus pacients constantment li explicaven somnis, però també tenia cert interès pels somnis des de jove i després de la mort del seu pare escriure'ls es va convertir gairebé en una necessitat per a ell. Caldria recordar també el seu origen jueu i la importància dels somnis premonitors en l'antic testament i en la Torà.

2.3.1 ELS SOMNIS DES DE LA PERSPECTIVA PSICOANALÍTICA, CONSIDERACIONS GENERALS

Somnis: realitzacions de desitjos

Sigmund Freud es va adonar d'un fet en concret sobre els somnis; un fet que en els somnis dels nens petits és més clar i simple: si tenen gana somien amb menjar, si tenen set amb aigua, si pròximament faran un desitjat viatge somien que ja l'han fet,... En canvi els adults acostumen a somiar aventures més rebuscades i obscures. D'aquest fet va extreure algunes conclusions com que el somni (com la neurosis) té un sentit profundament lligat a la vida de la persona que l'elabora i que, els somnis són realitzacions dels desitjos i fantasies diürnes. Així doncs, aplicant el mètode de la lliure associació va arribar a la conclusió que els somnis dels adults eren realitzacions fantàstiques ideals de desitjos insatisfets i reprimits. De fet, pensar que els somnis són una tonteria o que no tenen cap sentit és una mostra clara, segons Freud, d'aquesta resistència o repressió.

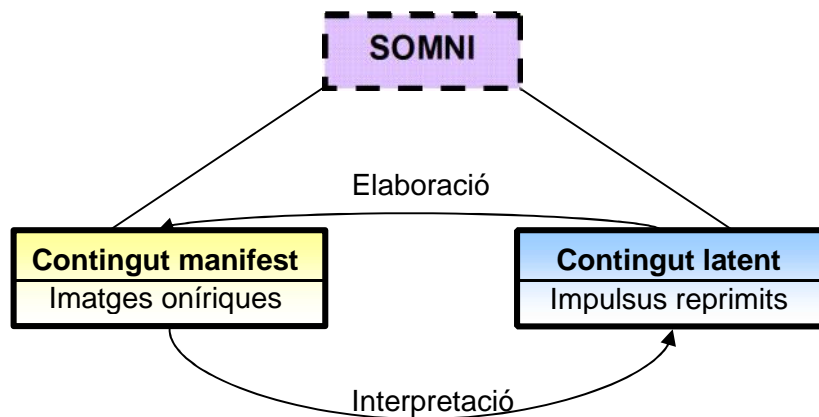
Somni i repressió

Com ja hem dit, el contingut reprimat perdura inconscient, mai desapareix i es produeix una activa resistència a fer-los conscients. Durant el son la resistència esdevé dèbil i això fa possible l'accés a la consciència dels desitjos reprimits. Cal dir, però, que aquest debilitament és relatiu i tampoc és complet i per això es disfressa el contingut del somni. Per què aquesta deformació? Molts dels desitjos tenen un nucli de naturalesa sexual provinent de la infància

que es considera incestuós (com ja hem explicat amb el complex d'Èdip); aquest nucli, doncs, és el motor dels somnis. Freud va comprovar aquest fet analitzant un dels seus somnis que desembocava finalment a l'ambició que sentia ell i va extreure'n tres conclusions bàsiques per comprendre el món dels somnis:

- 1) Els somnis són realitzacions disfressades de desitjos de l'inconscient.
- 2) Els somnis tenen una forta relació amb la sexualitat infantil i amb els desitjos incestuosos que llavors es produeixen (complex d'Èdip).
- 3) L'anàlisi dels somnis ens permet descobrir la disfressa (els mecanismes d'elaboració) i accedir així aquests desitjos amagats.

2.3.2 MECANISMES D'ELABORACIÓ DELS SOMNIS

Per poder comprendre l'elaboració dels somnis cal distingir entre el contingut manifest i les idees latents. El primer es tracta simplement del relat del somni i, en canvi, les idees latents són els impulsos i desigs reprimits que s'estan expressant a través del contingut manifest. Per tal d'accedir a aquestes idees o continguts latents caldrà tot el treball d'interpretació del somni. Així doncs, el procés d'interpretació del somni que duen a terme conjuntament el psicoanalista i el pacient consisteix a desfer el camí fet, seria el procés invers a l'elaboració del somni feta per la censura. *“El somni no és més que el resultat de l'elaboració, és a dir, la forma que la mateixa imprimeix en les idees latents”*²⁶

²⁶ FREUD, Sigmund. *“Introducción al psicoanálisis”*. Alianza Editorial S.A.: Madrid, 2007. p 206

Durant l'anàlisi de somnis, però, es produeixen també censures, és a dir, atenuacions, aproximacions o al·lusions al pensament vertader. Aquestes censures són més intenses en els somnis que es presenten amb moltes llacunes on certs elements es substitueixen o s'eliminen. Aquesta deformació és una omisió, modificació i arbitrària agrupació dels materials. Però, per què tendim a censurar? Normalment aquest fet es produeix sobre aquelles tendències que el subjecte reconeix com a seves en la vida desperta i al mateix temps, són indecents i no ens atrevim a pensar-hi i, si ho fem, és amb horror. Els desitjos censurats són la manifestació d'un egoisme sense límits ni escrúpols.

En aquest procés d'elaboració del somni hi intervenen una sèrie de mecanismes psíquics que són molt semblants als de l'elaboració dels símptomes neuròtics. Entre aquests mecanismes que va descobrir Freud cal destacar:

a) Condensació: procés en el qual les diverses idees latents passen a contingut manifest en una sola idea o imatge, és a dir, resumeix les idees latents. La condensació es dona per un dels tres procediments següents:

1. Alguns elements latents queden eliminats
2. El somni manifest només rep fragments de certs continguts latents.
3. Elements latents que contenen característiques comuns apareixen fosos en un en el contingut manifest.

Per exemple: un grup de persones relacionades amb el subjecte poden ser representades per una sola persona que reunirà característiques pròpies de cadascuna d'aquelles persones.

b) Desplaçament: mecanisme que deixa en segon plànol l'element important i l'element menys interessant destaca en primer lloc. Podríem dir que una idea latent enlloc de ser representada per un dels seus elements més característics, és representada per una llunyana al·lusió. Per exemple: una persona en la que està somiant el subjecte apareix representada en el somni pel seu cotxe o qualsevol element relacionat amb aquesta, desapareixent ella del somni.

- c) Dramatització: transformació de les idees latents en imatges visuals i, molt sovint en una certa trama dramàtica o narració.

Inversió: La inversió consisteix a invertir les situacions com si fos un món al revés. Per exemple: la llebre caça al caçador.

- d) Simbolisme: en el somni apareixen elements que contenen un seguit de traduccions constants amb qui mantenen una relació de representació degut a analogies o semblances més o menys clares. Per exemple: els insectes o paràsits en els somnis solen simbolitzar els germans o germanes.

2.3.3 Simbolisme del somni

Hi ha elements onírics que poden anomenar-se muts i no tenen cap significat però hi ha una sèrie d'elements constants que es repeteixen en un mateix individu o en diversos individus. És el que Freud anomena simbolisme oníric. Aquests símbols faciliten la interpretació dels somnis perquè tenen un significat fix i, en alguns casos, universal. L'essència d'aquesta relació és una analogia. Les fonts d'origen d'aquests símbols es troben en les faules, mites, en el folklore, proverbis o contes i en el llenguatge poètic i comú.

Tot seguit presentarem un recull que hem fet a partir dels textos de Freud de tots els símbols que hi apareixen²⁷:

Símbol	Significat
Casa	Totalitat de la persona humana
Casa de façana llisa, barret, abric...	Home
Casa de façana amb sortints i balcons; fusta, paper, objectes d'aquests materials; cargols, cloïsses; barret, abric, roba blanca, botes, sabatilles, maletes...	Dona

²⁷ Cal dir que en alguns casos es tracta no de símbols universals sinó de símbols particulars que apareixen en l'anàlisi del somni d'un sol subjecte.

Emperador, emperadriu, rei, reina,...	Pares
Insectes o paràsits	Germans/es
Travessar habitacions	Matrimoni
Accions a l'aigua	Naixement (salvar algú de l'aigua estableix una relació materna entre ambdós)
Viatge, partida d'un ferrocarril, pèrdua del tren; telègrafs, carters o portadors de males notícies;...	Mort o pèrdua
Uniformes	Nuesa
Número 3	Genitals dels homes
Bastons, paraigües, branques, arbres; armes puntegudes, ganivets, punyals, llança; fòssils, pistoles, revòlver; aixetes, gerres, sortidors; làmpades de suspensió, llapis mecànics, llima d'ungles, martell; rèptils, peixos, serps, aranya; muntanya, roca, clau; bolet, cap,...	Penis
Globus, avions, Dirigibles Zèppelin, persona que vola,...	Erecció
Mines, fosses, caverne; gots, ampolles; caixes, cofres, arque, butxaques, caixetes de joies, joies, tresors; vaixell; jardí, flors, cap	Aparell genital femení
Armaris, estufes, habitacions,...	Matriu
Porta, cara, portal, boca, església, capella, ferradura...	Orifici sexual femení
Pomes, parsecs, fruita,...	Pits
Bosc, arbustos,...	Pèl púbic
Paisatges rocosos, boscosos o amb aigua.	Mecanisme de l'aparell genital F
Màquines.	Mecanisme de l'aparell genital M
Llaminadures	Plaer sexual
Jocs, tocar el piano, relliscar, descens	Onanisme (masturbació individual)

brusc; amagar coses, guardar un secret o fer quelcom massa obertament (exemple: robar coses sense amagar-se).	
Caiguda o extracció de dents	Por a la castració com a càstig per l'onanisme.
Arrencament d'un arbre, arrancar una branca.	Por a la castració en les dones.
Balls, equitació, ascendir (com més ràpid més incrementa l'excitació), ser atropellat, accidents violents, activitats manuals, amenaces amb armes; escales, rampes; ser perseguit ...	Relacions sexuals
Animals salvatges	Home excitat
Flors	Virginitat
Porc	Fecunditat
Una persona morta que està viva en el somni	Necessitat de reviure o recuperar aquella persona
Plorar	Al·lusió a l'emissió d'esperma
Paisatges molt planers	No tenir relacions sexuals degut a d'impotència provocada per una malaltia.

Funcionament del simbolisme oníric:

- 1) El somniador disposa d'un repertori per expressar simbòlicament allò del qual no solament no té coneixement en la vida desperta, sinó que tampoc li és possible reconèixer-ho quan li és comunicat pel psicoanalista.
- 2) El simbolisme en general no té un sentit únicament sexual; en els somnis, però, els símbols serveixen majoritàriament per a l'expressió d'objectes i relacions sexuals.
- 3) El simbolisme es pot considerar un mecanisme d'elaboració del somni al servei per tant, de la censura. La seva funció, doncs, consisteix també a convertir el somni fins que resulti incomprendible per al propi subjecte.

2.3.4 Hipòtesis i tècniques de la interpretació dels somnis

En el seu llibre *Introducció a la psicoanàlisi*²⁸, Freud estableix una sèrie d'hipòtesis i tècniques per tal de poder fer una interpretació psicològica dels somnis que intentarem sintetitzar a continuació:

1. El somni és el guardià del son.

El fenomen oníric és una manifestació de la vida psíquica i un estat intermediari entre el repòs i la vigília. Reposar és voler desconnectar del món exterior i consisteix en el descans. Naixem involuntàriament i, a vegades, necessitem romandre uns instants en l'estat previ al naixement (aquí s'explica la posició fetal durant el son); despertar, doncs, és com tornar a néixer. Però, somiant es descansa? De fet, tal i com la gent opina, no. Si no aconseguim aquest estat de repòs fetal és quan somiem. Per tant, els somnis són restes de l'activitat psíquica de l'estat de vigília susceptibles de pertorbar el repòs. Això és així perquè els somnis són la manera que té la ment de reaccionar durant el repòs a les excitacions que suporta i aquest fet ens facilita la comprensió dels somnis. De manera que podríem dir que el somni és el vigilant o guardià del son.

2. Els somnis no són un fenomen somàtic sinó psíquic

Els somnis ens despertem interès perquè es tracta d'un fenomen psíquic. El somni és una manifestació de la vida psíquica del dorment tot i que és considerat incomprendible pel propi subjecte.

3. El significat dels somnis està en el propi subjecte tot i que aquest ho desconegui.

Per què no preguntar-li al mateix subjecte què significa el seu somni? La psicoanàlisi consisteix en resoldre els problemes que es plantegen, així que serà el propi subjecte del somni qui haurà de dir-nos el que significa el seu somni. Arribats a aquest punt, però, se'ns presenten algunes complicacions, hi ha obstacles: el subjecte es pot negar a manifestar certes

²⁸ FREUD, Sigmund. "Introducción al psicoanálisis". Alianza Editorial S.A.: Madrid, 2007.

coses i, si els demés no coneixen al subjecte o no tenen informació sobre aquest, la interpretació no es pot realitzar. Tot i així s'ha pogut confirmar el següent: *“El subjecte sap el significat del seu somni però no essent coneixedor que ho sap, creu ignorar-lo.”*²⁹

Un exemple d'això és l'experiment de Liébault i Bernheim l'any 1889, en el qual van sotmetre a un pacient a hipnosi per provocar-li un seguit d'al·lucinacions i després preguntar-li sobre què recordava. En un primer moment el pacient assegurava no recordar res de res però amb la insistència dels metges, el subjecte va acabar recordant-ho tot perfectament.

4. Per facilitar la interpretació del somni podem seguir una sèrie de tècniques:

- Suposar capaç al dorment de revelar el significat del seu propi somni i preguntar-li.
- Demanar al subjecte com ha arribat a somiar allò.
- Considerar la primera resposta com una explicació.
- Insistir en fer recordar el somni al pacient.
- Fer recordar també les activitats recents i relacionades.

5. La lliure associació ens condueix al contingut latent del somni.

En definitiva, hem de recórrer al mètode de la lliure associació fent preguntes sobre elements concrets del somni. Aquest mètode ajuda a obtenir unes respostes automàtiques reproduïdes per un motiu sovint inconscient. El mateix passa amb els nombres i noms pensats a l'atzar que, si relacionéssim i investiguéssim arribaríem a la conclusió que el pensament d'aquest nombre o nom en concret va estar motivat per algun esdeveniment inconscient. Un altre exemple és la relació entre melodia i lletra en les cançons. Per tant, si les idees lliures tenen connexió, les idees connectades voluntàriament poder ser idèntiques en alguns termes i estar sota la dependència d'alguns complexos. El mateix passa amb els somnis? En ells l'estímul és un conflicte inconscient del dorment. Quan oblidem un nom, per exemple, recorrem a algun de similar o estretament relacionat; el mateix passa amb els somnis, només que llavors no sabem dir si són

²⁹ FREUD, Sigmund. *“Introducción al psicoanálisis”*. Alianza Editorial S.A.: Madrid, 2007. p112

substituïts o no. Les associacions enllaçades a l'element d'un somni ens poden conduir, doncs, al seu contingut latent.

6. El contingut manifest és tan sols un vehicle que ens ha d'obrir la porta i conduir-nos a l'inconscient.

Podem definir el somni com una substitució deformada d'un esdeveniment inconscient, el descobriment del qual és la missió de la interpretació onírica. Hi ha tres regles per aquesta interpretació:

- 1) L'aspecte del somni no ens ha de preocupar perquè no constitueix l'inconscient buscat.
- 2) Simplement hem de reduir-nos a despertar representacions substitutives de cada element, no reflexionar ni preocupar-nos per si ens allunyen de l'element manifest en el somni.
- 3) L'inconscient ocult i buscat surt espontàniament.

Interpretant hi ha obstacles perquè a la nostra ment acudeixen ocurrencies però tendim a censurar-les perquè ens resulten desagradables o difícils de comunicar. És com un nen que no vol obrir la seva mà, és perquè el que en ella amaga és alguna cosa que no hauria d'haver agafat.

2.4 TIPOLOGIA DELS SOMNIS A PARTIR DE FREUD

A partir dels textos del propi Freud hem elaborat una tipologia el màxim d'exhaustiva recollint les diverses classificacions possibles dels somnis que presentem a continuació.

a. Segons el seu contingut manifest

- **Breus:** una o escasses imatges amb solament una idea o paraula.
- **Amplis:** són com novel·les i aparentment duren un temps llarg.
- **Precisos:** com si fos la vida real; de fet, quan despertem necessitem uns breus instants per adonar-nos que tot era un somni.
- **Dèbils o borrosos:** a vegades es barregen parts molt precises amb parts molt vagues.
- **Coherents:** tenen sentit i sovint són molt enginyosos.
- **Absurds:** els fets que succeeixen són molt extravagants.
- **No produeixen cap sentiment:** ens deixen freds completament.
- **Ens desperten emocions:** plor, nervis, por, vergonya,...
- **S'obliden fàcilment:** la majoria dels somnis comencen a recordar-se amb dificultats immediatament un cop despertem o, si es recorden, al vespre tenim grans llacunes.
- **Memorables:** es recorden perfectament del somni durant molt de temps, inclús durant anys; solen ser els somnis dels infants.
- **Únics:** somiem allò una sola vegada.
- **Repetits:** fets somiats més d'una vegada sense patir cap modificació

b. Segons la causa

Un altre tipus de somni són els ocasionats per mitjà d'un estímul. Pot ser que serveixin simplement per posar en marxa un somni sense revelar-nos res de la seva essència. Comunament aquest somnis tenen forma visual i les excitacions no ens donen una explicació d'aquest fet.

- Somnis causats per un estímul artificial: el somni pot ser una reacció a un estímul perturbador d'aquest repòs. Tenen en comú que la situació es

resol sempre per un soroll que el subjecte reconeix al despertar com pot ser el soroll del despertador. Com a exemple Hilderbrand ens ofereix tres comunicats que constitueixen reaccions al soroll produït pel timbre d'un despertador. Un d'ells explica que ell somia que està en un cementiri i troba un campanar que de sobte comença a sonar; aquest soroll cada vegada es fa més clar i agut fins que es desperta i se n'adona que el despertador està sonant. Però no sempre ens despertem després d'un somni i, al matí, quan recordem el somni és impossible trobar l'excitació que havia actuat durant el repòs. Únicament en escasses situacions com una de les experiències de l'autor: una nit va somiar que el papa de roma havia mort i la seva dona llavors li va preguntar si no havia escoltat totes les esglésies del poble tocar aquell matí; ell, però, no ho havia percebut perquè dormia submergit en un son profund.

- Somnis causats per l'excitació d'un òrgan intern (cenestèsia): l'estat dels òrgans interns és susceptible d'influir sobre els somnis. De fet s'ha dit molts cops que somiem amb l'estómac; l'acumulació d'orina a la bufeta o l'excitació dels òrgans genitals poden estar clarament relacionats amb el contingut d'alguns somnis. La interpretació d'aquest tipus de somnis, però, és sovint insegura i indemostrable i ens explica del somni només allò que està en relació directa amb aquest estímul deixant-nos en la incertesa sobre la procedència de la resta d'elements del somni. Scherner va citar alguns exemples com el següent: somiava en dues files de nois joves rossos i pàl·lids que es situaven en posició de lluita i en poc temps començaven a lluitar els uns amb els altres, es separaven, tornaven a fer files i de nou lluitaven. Va extraure'n dues interpretacions; la primera era que els nois representaven les dues files de dents i ho relacionava amb la seva posterior extracció d'un queixal; en l'altre relacionava els "llargs corredors, sinuosos i estrets" amb una irritació intestinal que patia.
- Restes diürnes: reproduccions de la vida diürna o elements relacionats amb ella. Són els més habituals. S'inicien en l'edat de la pubertat fins a l'edat madura o fins i tota la vellesa. En els joves dominen els somnis

d'ambició i en els adults els eròtics. Són també molt variats i sempre és el somiador en persona qui és l'heroi del seus somnis diürns.

c. **Somnis no deformats**

Com ja em vist, en els adults es produeixen també somnis no deformats. L'exemple més característic dels quals són els somnis infantils o aquells que espresen necessitats orgàniques.

- **Els somnis infantils**: Els somnis infantils són somnis complets o sencers i no deformats. Solen ser breus i molt clars i acostumen a donar-se entre els 5 i 8 anys. Però també és poden produir somnis amb característiques infantils en els adults. "Sempre que un somni resulta perfectament intel·ligible se'ns rebel·la com una satisfacció al·lucinatòria d'un desig"³⁰.

Característiques:

- 1) No hi ha necessitat d'anàlisi i no hi ha tècniques d'interpretació. No cal interrogar però sí que cal saber dades biogràfiques perquè solen ser somnis sobre esdeveniments de dies anteriors.
- 2) Estan carregats de sentit i són actes psíquics complets.
- 3) Coincideix el sentit manifest amb el sentit latent.
- 4) Reacciona a un esdeveniment del dia anterior en relació amb un desig insatisfet.
- 5) El somni té la funció d'allunyar l'excitació amb la finalitat d'aconseguir el repòs.
- 6) El desig és l'estímul del somni i la seva realització simbòlica o fantàstica és el contingut del somni.
- 7) Hi ha una tendència pertorbadora i una pertorbada. La pertorbadora és l'excitació psíquica que exigeix ser satisfeta. La pertorbada és la tendència a dormir.

³⁰ FREUD, Sigmund. "Introducción al psicoanálisis". Alianza Editorial S.A.: Madrid, 2007. p 152

- Somnis que expressen necessitats orgàniques: Els somnis provocats per necessitats orgàniques immediates (set, gana, necessitats sexuals,...), és a dir, reaccions a excitacions internes. Són somnis directes i amb perill mínim d'elaboració Sovint aquest tipus de somnis actuen com ajuda per a que et despertis i satisfakis la necessitat, per exemple: somiar que estàs bevent aigua d'una font i acabar despertant-se i anant a beure aigua.
- Somnis d'impaciència: els somnis d'impaciència com per exemple aquells que es tenen abans de realitzar un fet molt esperat com un viatge, celebració, examen, etc.
- Somnis de mandra: finalment, també hi ha els somnis de mandra que són aquells en els que hi ha la voluntat de perllongar el somni i somiem que ja ens hem aixecat, vestit, esmorzat i preparat.

2.4 GLOSSARI

- **Autoerotisme infantil:** Plaer eròtic en absència d'estímul extern.
- **Fòbia:** Síntoma que es presenta en certes neurosis i que consisteix en la por excessiva i patològica a un determinat estímul, situació, objecte que objectivament no representa cap perill.
- **Hipnosi:** Estat de somni parcial produït artificialment per l'acció suggestiva de l'hipnotitzador. Durant aquest estat la persona hipnotitzada sembla perdre la seva pròpia voluntat per substituir-la per la de l'hipnotitzador.
- **Histèria:** tipus de neurosi que presenta quadres clínics molt variats tot i que la seva forma més típica es la *histèria de conversió* en la qual es presenten un seguit de símptomes orgànics que simbolitzen conflictes ocults: ceguesa parcial temporal, paràlisi temporal de les extremitats, etc.
- **Incest:** intercanvi sexual entre dos individus de sexe oposat vinculats familiarment (consanguinis).
- **Libido:** Segons Freud, energia psíquica fonamental d'origen sexual però que s'expressa amb manifestacions molt diverses, bé que no sempre correspon a l'efectiva capacitat sexual del subjecte, per tal com una exaltada libido pot acompanyar una impotència sexual. La teoria de la libido considera el desenvolupament i les motivacions humanes com a manifestacions de l'evolució de l'impuls sexual. Oposada a l'impuls de destrucció, la libido és condicionada per factors hormonals, psicològics i nerviosos.
- **Lliure associació:** Mètode que consisteix a expressar sense discriminació ni repressió o control conscient de tots els pensaments que apareixen en la consciència, bé provocats per un element donat prèviament (paraules, imatge d'un somni, etc), bé d'una manera espontània.

- **Principi de plaer:** Segons aquest principi, l'ésser humà té una tendència innata al plaer. En la vida diària aquesta tendència ensopega amb la realitat social i cultural, que impedeix, mitjançant normes, costums, institucions, etc, la realització d'aquest plaer.
- **Pulsions:** energies o motivacions que tenen el seu origen biològic que genera una tensió o excitació i la seva finalitat és suprimir aquesta tensió creada amb la satisfacció o descàrrega que busquem per poder tornar a l'equilibri inicial.
- **Síntoma neuròtic:** substitucions de material psíquic reprimat que aflora a la consciència en forma de conducta suficientment deformat com per emmascarar els seus orígens i el seu procés de formació fent irreconeixible el seu significat i la seva relació amb la vida del pacient que el pateix. En tant que conseqüència lògica de la repressió en diversos graus els símptomes neuròtics estarien presents no només en les patologies sinó també en la vida "sana" o "normal".
- **Tabú:** Un tabú és la particular condició de les persones, dels llocs, dels objectes o accions sobre els quals recau algun tipus de prohibició com a efecte de la repressió.
- **Tòtem:** és un objecte, ésser o animal considerat sagrat, que en les mitologies d'algunes cultures es pren com emblema de la tribu i sol ser representat en forma d'escultura; aquest pot incloure una diversitat d'atributs i significats.
- **Zones erògenes:** part del cos humà que té una alta sensibilitat i que a través de l'estimulació sol provocar una resposta sexual. Depenent de la persona, pot incloure diverses àrees del cos (fins i tot el cos sencer), però la majoria d'homes i dones tenen unes mateixes zones erògenes. Malgrat que les àrees de la pell són les més comunes, la pròstata en els homes i el clítoris en les dones ho són, per exemple, pel que fa a la sexualitat adulta o genital.

3. TREBALL DE CAMP

3.1 PRESENTACIÓ

Objectius

Per poder realitzar la part pràctica d'aquest treball vam decidir fer una recollida de somnis de diferents persones, amb l'objectiu d'exemplificar i posar en pràctica les teories de Freud i veure si les seves categories i hipòtesis podien ser útils per classificar i analitzar somnis avui. Els objectius del nostre treball de camp serien:

- 1.** Estudiar els somnis de dos grups de població ben diferenciats per edat i sexe per veure si es podien establir **diferències entre els somnis de joves i adults i entre homes i dones.**
- 2.** Aplicar la **tipologia o classificació** dels somnis confeccionades al material oníric recollit.
- 3.** Detectar els **mecanismes d'elaboració dels somnis** descoberts per Freud.
- 4.** Estudiar el **simbolisme** present en el material oníric.

Procediment

De cada somni recollit vam demanar la següent informació relacionada amb el material oníric:

- Nom, edat, dia i hora del somni i narració d'aquest.
- Elements que han cridat l'atenció.
- Elements reconeixibles en el somni.
- Percepcions sensorials associades.
- Experiències viscudes, records o plans que s'hi puguin relacionar.

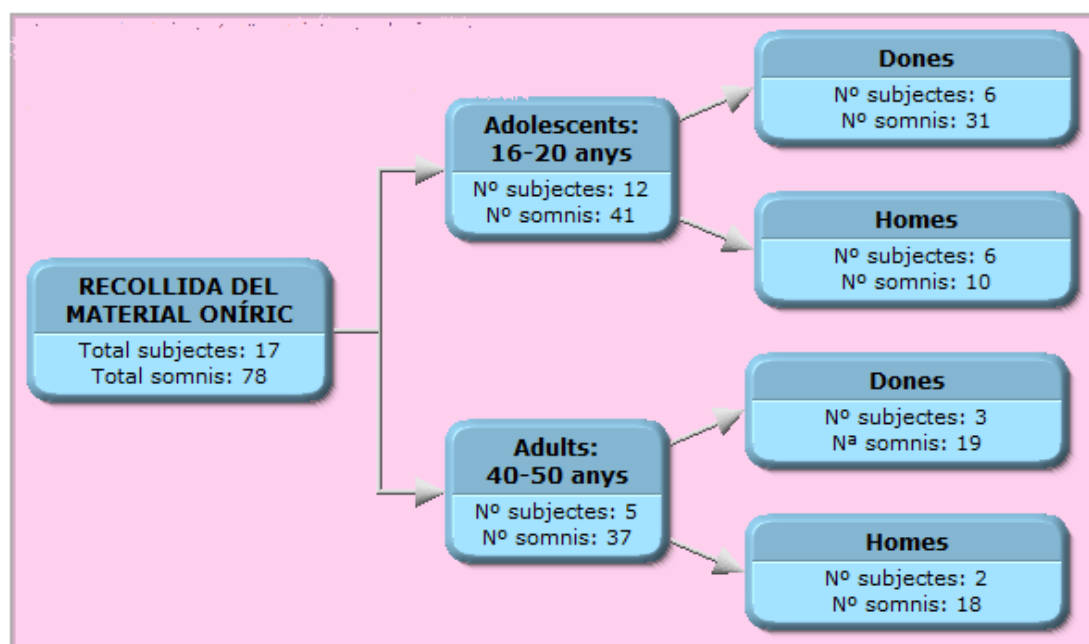
Aquesta informació podria ajudar-nos alhora d'analitzar i classificar les mostres. Els subjectes triats, doncs, completaven un document que contenia aquests ítems i quan somiaven l'omplien poc després d'haver-se despertat per tal que la reconstrucció del somni fos la més exacta possible. El període de recopilació de

material oníric va ser de cinc mesos, des del mes de juny fins al mes d'octubre del 2009.

Mostra

La mostra que nosaltres havíem previst inicialment estava constituïda per dos grups de 20 subjectes, 10 de cada sexe, pertanyents a dues franges d'edat: joves i adults. També ens havíem proposat recollir un mínim de 3 somnis mensuals durant mig any. El nostre treball de recollida de somnis però, ha estat sotmès a diversos imponderables i imprevistos. Hem de tenir en compte les dificultats per recordar somnis, que varien en cada subjecte, i les diferents quantitats de somnis que es donen per subjecte. Al final la regularitat en l'enviament de somnis ha estat molt variable i hem acabat depenent de la bona voluntat de la gent. Això explica que els nombres al final hagin estat lleugerament diferents dels previstos.

El total de subjectes de la mostra finalment ha estat de 17 persones, i es poden agrupar en dues franges d'edat; onze subjectes tenen entre setze i vint anys (joves) i els cinc restants tenen entre quaranta i cinquanta anys (adults). Del total, nou van recollir una mitjana de tres somnis per mes i set entregaven somnis aleatòriament durant aquest període de temps degut a la seva major dificultat per recordar-los. Tots són de nacionalitat espanyola excepte una de les dones d'entre 40-50 anys que és anglesa. Per tant, podem ordenar el material recollit de la següent manera:

3.2 ANÀLISI I AVALUACIÓ DELS RESULTATS

3.2.1 DESCRIPCIÓ DEL MATERIAL ONÍRIC: ELEMENTS MÉS RECURRENTS

Personatges

Observant els somnis enregistrats hem pogut comprovar que alguns subjectes tenen personatges recurrents en els seus somnis. Per exemple, una d'elles (AF1³¹) de 14 somnis somia 4 vegades en una mateixa persona, o un altre (AM2) de 6 somnis, 3 són sobre la mateixa noia; això es produeix sobretot en les dones que ja són mares amb les seves filles. Han aparegut també força personatges famosos: Carles Puyol, Jorge Lorenzo, Valentino Rossi, Tom Cruise i John Travolta. També hi apareixen sovint personatges que desconeixem tot i tenir la sensació que sabem qui són.

Accions

Algunes situacions i accions es repeteixen constantment en molts dels somnis com són les curses, l'ascens per escales o ascensors, caigudes, situacions en piscines, disparar, ballar, perseguir, estar estirat, buscar quelcom que no saps què és (AM1) o que no trobes i viatjar.

Sensacions

En els somnis també comptem amb els 5 sentits: gust, olfacte, tacte i oïda. Cal dir que predomina sobretot el de la vista, concretament els colors més recurrents són el blanc o contrastos entre blanc i vermell. Pel què fa a l'oïda, els subjectes reconeixen en els somnis cançons que es donen en situacions de festa o romàntiques. El gust, l'olfacte i el tacte són menys usuals però també hi ha somnis en els quals el subjecte diu percebre una olor o un gust desagradable.

³¹ Somnis de l'Adult Femení 1 veure annexes.

Animals

Destaca també la constant aparició d'animals i, fins i tot, d'éssers fantàstics: dracs, conills, gossos, llops, ocells, cocodrils, serps, cucs,...

Objectes i llocs

Els objectes que més apareixen són les pistoles, escopetes i armes en general però també són molt habituals els somnis on apareix el número 3, amb tres persones, tres objectes, les 3 de la tarda,... Pel què fa als llocs hem comprovat que les piscines, castells o esglésies, escales, carrers estrets o barreges de dos llocs diferents, són els més recurrents en els somnis analitzats.

3.2.2 CORRELACIONS PER EDAT I SEXE (objectius 1 i 2)

Joves (16-20 anys)

El primer grup és el dels subjectes que fluctuen entre els 16 i 20 anys aproximadament. Són un total de 12 subjectes el 50% dels quals són nois i l'altre 50% noies.

1. Segons el **contingut manifest** els somnis tendeixen a ser amplis, precisos i absurds o poc coherents.
2. En general es detecta una forta presència de **restes diürnes** en els somnis de tots dos sexes (85% del total de 41 somnis dels joves) i acostumen a ser sobre qüestions relacionades amb els estudis, diversió i parella.
3. Els nois somien molt més en el futbol (30% en els nois i cap noia) i una mica menys en els exàmens que les noies (només un 10% en els nois i un 13% en les noies).
4. Els somnis produïts a causa d'**òrgans interns** son menys usuals (2% del total dels somnis juvenils) i en el cas de les noies estan relacionats principalment amb la menstruació (16% dels somnis femenins).
5. En els somnis dels nois hi apareixen més **referències sexuals** explícites, un 60% del total de somnis dels nois contenen al·lusions més o menys directes a òrgans o activitats relacionades directament o que en termes

freudians simbolitzen la sexualitat, mentre en les noies es dóna un un 45% del total de noies.

6. Els somnis produïts per un **estímul extern** o artificial pràcticament són nuls.
7. Pel què fa als **somnis no deformats**. Els somnis infantils, per exemple, s'han donat en un 2% del total de somnis. Són més característics en els nois (3%) que en les noies (5%) però els **somnis d'impaciència i de mandra** (JF1-14) es troben en un mateix nivell tot i que cal remarcar que els de les noies van més encaminats cap a les festes i els exàmens (JF5-1) i els dels nois al futbol i l'entreteniment (JM3-1).
8. En tots dos sexes es produeixen **somnis de mort o de pèrdua** (JM6-1) ja que un 20% del total de somnis enregistrats pels joves contenen elements d'aquest tipus però amb menys quantitat que en els adults.
9. En el cas de les noies s'han produït somnis en els quals tenien sensació d'anar mal vestides (JF3-1), somnis que Freud relaciona amb la por a la nuesa (5% del total). Cosa que no es dóna entre els nois.
10. Finalment, cal dir que d'aquests 41 somnis, 10 són **malsons**, és a dir, un 25%.

Adults: 40-50 anys

D'aquesta generació hem comptat amb la col·laboració de 5 persones, 3 dones i 2 homes.

1. En aquest cas el **contingut manifest** és més variat entre sexes. Les dones tenen somnis molt amplis, precisos i coherents, amb una narració molt detallada, mentre que els somnis dels homes són molt més breus. De fet, semblen tan realistes que esdevenen molt més dificultosos d'analitzar que els somnis dels joves.
2. Igual que en els joves, predominen en tots dos sexes els somnis amb **restes diürnes** (62% del total) però en aquest cas el tema principal és el treball i la família.
3. Els somnis produïts per excitacions d'**òrgans interns** com per exemple l'acumulació d'orina són menys usuals que en els joves ja que ens els adults només se'n dóna un a causa d'un medicament ingerit (AF2-2).

4. Les **referències sexuals** explícites (és a dir, al·lusions més o menys directes a òrgans o activitats relacionades directament o que en termes freudians simbolitzen la sexualitat) que apareixen en els somnis dels adults són aproximadament d'un 50% en els dos sexes. (AM2-8)
5. Els **no deformats**, i en concret els somnis infantils, pràcticament no es produeixen a diferència dels joves. En les dones són nuls i en els homes es donen només un 1% (AM2-2).
6. A diferència dels somnis enregistrats dels joves, en els adults els somnis **d'impaciència o mandra** són pràcticament nuls.
7. Es continuen produint **somnis de mort o pèrdua** però en aquest grup de subjectes no només es refereixen a la pèrdua de persones sinó també de la joventut, és a dir, la por a envellir (AF1-8); de fet, la majoria d'ells, quan somien amb ells mateixos de joves ho fan en tercera persona, com si fossin simples observadors d'uns personatges joves (AF1-2).
8. S'han donat en un 8% del total dels somnis d'adults somnis relacionats amb **fòbies** que tenen els subjectes o somnis que representen el propi naixement (AF2-2 i AM2-6).
9. Es continuen produint somnis amb la sensació d'anar mal vestit però en un percentatge més baix que en els joves, un 3% (AM2-3).
10. Finalment podem dir que el nombre de **malsons** augmenta respecte el dels joves arribant a un 41% aproximadament.

Conclusions comparatives

- a) Les diferències entre edats i sexes pel què fa a les restes diürnes venen determinades per les seves experiències, rutines i motivacions diürnes pròpies.
- b) Els joves sovint tenen somnis d'impaciència o mandra relacionats amb exàmens o estudis i no se n'ha donat cap cas en els adults.
- c) Els adults, i en especial les dones, tenen somnis més elaborats, densos, amplis i detallats. Els homes, tan joves com adults, tendeixen a tenir més somnis infantils que les dones i es tracta de somnis més simples, més breus i més coherents. Això podria indicar un nivell de repressió més alt en les dones.

- d) Els adults inclouen en els seus somnis de mort la por o melancolia a perdre la joventut o quedar-se sols.
- e) Tal com va concloure Freud, es confirma que en els somnis hi abunden les referències sexuals implícites i explícites. Referències explícites i clares a la sexualitat n'hem trobat aproximadament en un 50% del total de somnis analitzats. Hem detectat diferències mínimes entre sexes i edats pel què fa al nombre de somnis amb continguts sexuals explícits: 60% nois joves, 50% homes adults, 45% noies joves, 50% dones adultes. Podem veure que les diferències quantitatives entre edats i sexes són mínimes ja que les referències sexuals explícites fluctuen al voltant del 50% en tots els casos. Ara bé, es podrien establir algunes diferències qualitatives en el sentit que les referències sexuals de la mostra femenina són menys directes i més elaborades, la qual cosa podria estar apuntant a un treball més intens de la censura que en el cas dels homes.
- f) El nombre dels malsons augmenta considerablement en els adults respecte dels joves. Els malsons, si seguim les hipòtesis de Freud, són els somnis que contenen un sentiment de culpabilitat molt més gran, la qual cosa indicaria una major activitat o intensitat del superjo en els adults. És el cas dels somnis en els quals es mor una persona propera i en el mateix somni ens sentim angoixats i plorem.

3.2.3 MECANISMES D'ELABORACIÓ (objectiu 3)

En els somnis recollits hi hem pogut detectar alguns dels mecanismes d'elaboració especificats en les hipòtesis de Freud: condensació, desplaçament, dramatització, inversió i simbolisme. Per interpretar aquests mecanismes en els somnis és necessari que els subjectes ens proporcionin alguna informació extra (lliure associació) i conèixer-los molt bé. Aquí, no pretenem fer una interpretació dels somnis ja que seria molt agosarat i, per tant, ens limitarem a analitzar aquells mecanismes que es detectin a partir de la simple observació del contingut manifest i de la informació extra aportada per subjecte sense necessitat de lliure associació.

En general, el mecanisme més detectat és el simbolisme, pràcticament present en tots els somnis analitzats; és a dir, en gairebé en tots els somnis hi

apareixen elements que contenen una traducció simbòlica. Per això li dedicarem tot un apartat.

Condensació

Amb la condensació diverses idees latents passen al contingut manifest en una sola idea o imatge com si es tractés d'un resum. De tots els somnis analitzats aquest mecanisme apareix aproximadament en un 14%. Hem observat que els adults tendeixen a condensar dues èpoques o llocs que han viscut en un de sol, fet que no es produeix en els adolescents: dels 37 somnis recollits d'adults, en 7 es produeix condensació i, d'aquests 7, 4 són condensacions de diferents èpoques o llocs. De les mostres oníriques recollides una d'elles és un clar exemple de condensació de diversos personatges: en el somni li diuen que s'ha mort la seva àvia però la persona que està dins el taüt té característiques físiques de tots els seus avis que ja eren morts (JF1-12).

Desplaçament

Un 20% de tots els somnis conté desplaçament (AF1-7). Amb aquest mecanisme la idea latent, en lloc de ser representada per un dels seus elements més característics, és representada per una llunyana al·lusió. Molts dels desplaçaments, per exemple, sorgeixen quan els subjectes adults somien en ells mateixos en la seva joventut ja que en comptes de somiar essent ells els protagonistes, l'acció recau sobre uns personatges més joves i els subjectes es converteixen en simples observadors. En el fragment següent podem veure un exemple en el qual els dos personatges que apareixen són la subjecte i el seu marit de joves, tot i que físicament no s'identifiquen però si psicològicament (AF1-2):

[...]Hi havia un noi ben plantat que portava en braços una criatura i una noia amb faldilla. Eren parella però ell no s'ho prenia seriosament perquè tenia altres plans de futur. Ella passa per un parc d'atraccions i els homes l'afalaguen[...]

Un altre exemple de desplaçament semblant a l'anterior és el d'un subjecte jove que va somiar en la seva parella la mateixa nit d'haver-se barallat (JM1-2):

[...] Estava perseguint a la meva noia travessant moltes habitacions fins arribar a una sala semblant a un recinte d'una fàbrica vella. Em trobo amb una noia que sembla posseïda i dos noies més que no conec. La noia comença a posar-se histèrica i a trencar-ho tot molt nerviosa. Jo per calmar-me m'acosto i li faig un petó i immediatament ella es tranquil·litza molt[...]

Dramatització

Tot i que la dramatització és inherent a tots els somnis podem distingir el grau o el nivell d'elaboració o sofisticació de la narració. Aquest mecanisme és més habitual en els adults que en els joves i sobretot més en les dones que en els homes ja que són aquests somnis els que contenen una trama dramàtica, més elaborada o complexa. Es reconeix sobretot en els malsons.

Inversió

La inversió consisteix a invertir les situacions com si fos un món al revés. Destaca el fet que la inversió, present en un 11% del total de somnis, en els somnis dels nois no ha aparegut pràcticament en cap moment. No obstant això, podem trobar aquest mecanisme en alguns somnis enregistrats. Un d'ells és el d'una subjecte que està vivint la separació dels seus pares i en canvi somia que una amiga li deia a ella la notícia de la separació dels seus pares (JF4-6):

Estava amb la meva mare i germana i la meva amiga em trucava per explicar-me que els seus pares es separaven i jo intentava tranquil·litzar-la. Llavors l'amiga venia amb la seva mare i aquesta última i la meva mare parlaven sobre la situació...

El segon exemple és el d'una altra subjecte que en el somni es trobava a casa de la seva parella i li queia el dinar a terra i llavors el seu cunyat, més petit que

ella, l'escriu ben fort. El dia anterior la subjecte havia presenciat com la mare del nen l'escriu amb les mateixes paraules per una malifeta (JF1-1).

3.2.3 SIMBOLISME (objectiu 4)

En els somnis apareixen elements que tenen una traducció simbòlica basada en l'analogia. El simbolisme predomina en ambdós edats i sexes i ha estat amb diferència el mecanisme d'elaboració més característic i habitual dels somnis recollits. El 73% dels somnis contenien un o altre tipus de simbolisme. Un dels somnis amb més símbols és el següent (JM2-2):

Em trobo en un sopar de poble amb els amics i apareixen 3 homes negres que es dirigeixen cap a una caseta. Poc després un dels homes del sopar s'acosta a la caseta on tenca els tres homes del principi i comença a disparar introduint l'arma en un forat que hi havia a la façana embrutint-se de sang. Acte seguit l'home se'n torna al sopar...

Aquests símbols, com veurem en el següent apartat, es corresponen perfectament als enunciats per Freud són el número 3 que representa els genitals, la pistola (penis) i el forat (orifici sexual femení).

La interpretació dels símbols en els somnis enregistrats ha de ser per força molt aproximativa, segons el context i a partir de la informació associada al somni que aporten els subjectes. No pot ser del tot fiable degut als nostres coneixements mínims i al fet que, com especifica el propi Freud, per arribar al contingut latent d'un somni es requereix tot el treball de lliure associació d'idees. Partint de la simbologia de Freud i analitzant el context dels somnis hem pogut detectar, però, alguns símbols i, fins i tot, descobrir-ne de nous o trobar nous significats.

La sexualitat

El gran masturbador (1929)
Salvador Dalí

Els símbols més repetits són els que en termes freudians es refereixen a relacions sexuals amb situacions com pujar escales, un carrer o a un arbre, ser perseguit per un home armat o un animal, córrer o ballar amb la parella o algú del sexe oposat; un 26% dels somnis repeteixen aquests símbols. Dos símbols que també sorgeixen freqüentment són els que fan referència al penis i la matriu. El primer s'ha produït en un 14% dels somnis i es simbolitza, per exemple, amb roques d'on surt una serp, també muntanyes, llops que persegueixen al subjecte, pistoles o armes a vegades fins i tot disparant en un forat de la paret, cargols o cucs. La matriu ha aparegut en un 13% del total de somnis i apareix simbolitzada sobretot amb habitacions grans i amb parets blanques o fortificacions. El forats a la paret o boques de metro simbolitzarien l'orifici sexual femení. En 14 dels 78 somnis apareixen coses flotant o gent volant que simbolitzarien l'erecció. Un somni propi del sexe masculí segons Freud, és la caiguda de les dents que simbolitzaria la por a la castració com a càstig per l'onanisme i d'aquests n'hem trobat dos.

Altres símbols menys habituals són, per exemple, els que fan referència a l'aparell genital femení representats per esglésies o vaixells que naveguen directe cap a una muntanya. Els genitals masculins representats pel número tres, que s'ha donat en un 8% dels somnis, com per exemple tres persones, un preu o tres objectes, apareix més en el somnis dels joves que en els dels adults. També hi ha mostres d'onanisme amb situacions en les quals els subjectes intenten amagar quelcom o tenen por que els descobreixin.

En conclusió, sembla confirmar-se la hipòtesi de Freud que el llenguatge oníric és ple de referències a la sexualitat, representades mitjançant analogies ben simples i evidents.

El joc lugubre (1929)
Salvador Dalí.
(Por a la castració)

La mort

També hi ha molts símbols referents a la mort o la pèrdua d'un ésser proper a través de la pèrdua d'un tren, la mort d'algú, emprendre un viatge; en concret en un 8% dels somnis. Segons Freud, de somnis de mort se'n donen de dos tipus: aquells en què la mort produeix un sentiment tràgic al subjecte i els que no produeixen cap tipus de sensació desagradable. Segons Freud, el primer cas ens pot indicar el desig del subjecte de perdre aquella persona que es mor en el somni; en el segon cas sol ser un indicatiu que fa molt de temps que no veus aquella persona. A continuació podem veure un somni d'un dels subjectes després de retrobar-se aquella nit amb l'anterior parella que no veia feia temps (JM6-1):

“Estava amb molta gent i buscava a la subjecte M perquè la necessitava. Havia mort algú, jo no ho veia però la gent (els seus pares concretament) em diuen que s'ha mort però jo no sento cap mena de preocupació.”

Relacionat amb aquest últim també hem trobat força somnis en els quals s'intenta reviure a una persona morta en la vida real apareixent en el somni de manera difusa, borrosa i silenciosa, aconsellant o advertint als subjectes.

El cos

Museu Salvador Dalí

La dona en alguns somnis apareix representada amb roba blanca, maletes o motxilles. En dos somnis els subjectes travessen moltes habitacions (en un d'ells perseguint a la parella) fet que representaria, segons Freud, el matrimoni o aparellament. El símbol de la nuesa, és a dir, els uniformes, s'han presentat en les mostres registrades acompanyades sovint d'altres símbols referents a parts sexuals del cos. Finalment, un dels subjectes que mantenia una relació molt sentimental amb la seva mare ha somiat que es trobava en un túnel ple d'aigua que s'encaminava a una petita sortida il·luminada. Freud relaciona el símbol de l'aigua amb la maternitat, de manera que en aquest somni hi

podríem veure simbolitzada la relació maternal del naixement. També en més d'una mostra els subjectes es senten mal vestits i preocupats per aquest fet la qual cosa pot indicar la vergonya o incomoditat amb la pròpia nuesa si seguim les indicacions de Freud.

Nous símbols

A més dels símbols que Freud ens indica, analitzant les mostres hem pogut observar indicis de possibles nous símbols que es repeteixen en diferents subjectes. Aquests símbols nous apareixen principalment en els joves i és probable que hagin aparegut d'acord amb els canvis de costums i els nous objectes resultat de noves tecnologies. Es repeteixen ascensos en ascensor que pot ser un substitut de les escales mantenint el mateix significat o el mateix amb anar en bici com a símbol d'erecció. Els símbols de mort o pèrdua com la partida d'un tren també han aparegut representats amb la marxa d'un metro. Es repeteixen diverses vegades situacions a l'interior de piscines, possiblement relacionades amb la simbologia de relació maternal. De la mateixa manera també hi ha símbols que podrien tenir un significat nou com per exemple, en els adults, pujar o ascendir, que podria ser símbol d'envelliment o de fer-se gran ja que sol anar acompanyat d'un sentiment de soledat.

3.2.4 VALORACIÓ DE LA INFORMACIÓ EXTRA APORTADA PELS SUBJECTES

En l'enregistrament de cada somni els subjectes ens facilitaven informació extra relacionada amb el somni que havien narrat. Bàsicament destacaven els elements que més els havien cridat l'atenció i perquè, els elements que reconeixien, les percepcions sensorials i experiències viscudes o futures relacionades amb el somni. De fet, les interpretacions aproximatives dels símbols i mecanismes d'elaboració han estat realitzades en base a elles.

Una d'aquestes informacions és, per exemple, el d'un subjecte que confirma coincidències entre el període menstrual i somiar amb un símbol determinat

que és el de la roba blanca i habitacions blanques. La majoria dels subjectes reconeixien en els somnis els seus estats anímics i percepcions sensorials; els més habituals han estat fred, nervis, por, gana i tristor. Alguns d'ells ens han facilitat informació sobre les seves fòbies o ansietats que surten reflectides clarament en els somnis, com per exemple la por a l'aigua o l'obsessió per l'ordre. Altres, que durant aquest període han començat un tractament mèdic asseguren que els seus somnis s'han vist alterats: si abans no en recordaven gaires, amb el medicament els recordaven i la gran majoria eren malsons, la qual cosa confirmaria la hipòtesi de Freud sobre les restes diürnes. Finalment, també n'hi ha que afirmen recordar més els somnis que tenen durant la migdiada que els de la nit.

4. CONCLUSIONS GENERALS

Un dels objectius principals d'aquest treball era arribar a conèixer les teories de Freud sobre la psicoanàlisi i concretament sobre l'inconscient i els somnis; teories que, fins avui, segueixen sent les més fonaments i coherents que tenim. També esbrinar si aquestes teories segueixen essent igual d'útils o si es veuen afectades pels canvis socials en les formes de vida o en la repressió. Finalment, i a partir de les teories estudiades, ens proposàvem conèixer una mica més el món fantàstic dels somnis com a camí d'accés a l'inconscient.

En el marc teòric hem aconseguit sistematitzar les teories de Sigmund Freud i hem pogut obtenir uns coneixements amplis sobre l'inconscient i el seu funcionament. A partir de la lectura dels textos de Freud hem elaborat una tipologia o classificació dels somnis, també hem conegut quins són els mecanismes d'elaboració onírica i concretament hem fet un buidat de tots els símbols considerats per Freud. Tot això ho hem posat en pràctica amb els somnis enregistrats i ara podem extreure algunes conclusions generals:

- a) Les teories de Freud, les seves classificacions i mecanismes psicològics per analitzar els somnis s'han vist confirmats o, si més no, il·lustrats en els somnis analitzats. Hem pogut veure il·lustrats pràcticament tots els símbols recollits per Freud així com els principals mecanismes d'elaboració dels somnis per l'efecte de la censura: dramatització, condensació, desplaçament i inversió. També hem trobat nous símbols relacionats amb l'evolució de la societat i les tecnologies.
- b) Les principals diferències entre edats i sexes sembla que venen determinades per les diferents experiències, rutines i repressions que es viuen, per exemple: els joves tenen somnis d'examen mentre que els adults no, o els adults sovint barregen dues èpoques i els joves no. Els adults tenen més malsons que els joves i els seus somnis solen ser més elaborats i densos. Els homes tendeixen a tenir somnis més simples i infantils. Finalment els somnis de pèrdua dels adults també fan referència a la vellesa i l'envelliment a diferència dels joves.

- c) El simbolisme sembla que segueix essent fonamental, és el mecanisme que predomina en els somnis (73%), i es confirma que en molts casos aquest simbolisme va lligat a parts del cos (24%) o activitats carregades de contingut sexual (26%); és a dir: del total de símbols, un 50% són de referències sexuals en termes freudians. Això podria indicar que en la nostra societat la sexualitat segueix essent motiu de repressió, sense gaires diferències entre edats i sexes ja que la presència de simbolisme sexual es mou al voltant del 50% en tots els casos.

Pel què fa als postulats més generals de la psicoanàlisi podem dir que hem après:

- a) A definir l'inconscient (nucli d'aquest treball) com un sistema on els impulsos reprimits perduren amb la mateixa intensitat i força i que s'expressa com un llenguatge tal com es veu en el simbolisme oníric.
- b) Que la vida psíquica ve molt marcada per la pulsio sexual i pels processos de repressió d'aquesta tal com es veu força clarament en la censura exercida sobre el material oníric, ple de referències sexuals força explícites en molts casos. Que poden mantenir-se restes d'elements de la sexualitat infantil en l'inconscient expressant-se en els somnis.
- c) Que els somnis poden ser analitzats com a realitzacions fantàstiques de desitjos inconscients o com a expressió de conflictes i preocupacions latents més o menys desconeguts per al propi subjecte, de manera que la seva interpretació pot ser una font d'autoconeixement.

Personalment, considero molt interessant el coneixement del funcionament de l'inconscient perquè està molt present en les nostres vides, actes o decisions i la majoria no som conscients d'això; de fet, quan ens parlen de desitjos o motius inconscients tendim a pensar que són bajanades i no ens ho volem creure perquè en el fons tots ens hi sentim identificats però ho considerem inadequat o immoral. També m'ha agradat introduir-me en el món dels somnis i el seu simbolisme i sentir-me identificada amb alguns elements dels somnis que mínimament he pogut analitzar.

Per concloure, m'agradaria formular algunes qüestions a les quals no he sabut trobar una resposta prou satisfactòria en els textos de Freud. Analitzant els somnis m'ha sorgit una pregunta: com és que sempre somiem en nosaltres mateixos? Per què sempre som els protagonistes dels somnis? M'ha cridat l'atenció que en tot moment Freud dóna per suposat que sempre som protagonistes dels nostres somnis i ho atribueix a les nostres tendències egoistes però, és sempre així? En la majoria dels somnis sí, però també es produeixen somnis en els quals ens convertim en simples observadors i l'acció no recau sobre nosaltres i Freud no dóna cap explicació a aquest fet. També m'agradaria saber com Freud va arribar a la conclusió del significat d'alguns símbols. Ell explica que va extreure els símbols a partir dels elements recurrents o repetits en diversos subjectes analitzats però no com va arribar a la conclusió, per exemple, que somiar en la caiguda de les dents significa por a la castració i, a més a més, com a càstig a l'onanisme.

He de dir però, que les teories de Freud m'han semblat interessants en tot moment i crec que m'han donat un ampli coneixement sobre aquest tema tot i que no sigui suficient com per realitzar una interpretació dels somnis, la qual cosa requeriria un treball pràctic o personal d'autoanàlisi que va més enllà dels límits d'aquest treball.

5. BIBLIOGRAFIA

Libres

ARAN, JOSEP M.; GÜELL, MANUEL. *Psicologia*. Teide S.A: Barcelona, 2007.

BIBLIOTECA SALVAT DE GRANDES TEMAS. *Freud y el psicoanálisis*. Salvat editores S.A: Barcelona, España. 1973.

DORON, ROLAND; POROT FRANÇOIS. *Diccionario Akal de psicología*. Ediciones Akal S.A, 1998

FREUD, SIGMUND. *Introducción al psicoanálisis*. Alianza Editorial S.A.: Madrid, 2007.

FREUD, SIGMUND. *La interpretación de los sueños*. Alianza Editorial, Madrid, 1994.

LAPLANCHE JEAN; PONTALIS JEAN-BERTRAND. *Diccionario de psicoanálisis*. Ediciones Paidós Ibérica S.A, 1996,

Vídeos

GRANDES BIOGRAFÍAS EN DVD: *Sigmund Freud* [DVD]. Estats Units: The history chanel, 2005. 50 min.

JOHN HUSTON: *Freud, passió secreta* [DVD]. Estats Units: Universal Pictures,1962. 139 min.

Webs

<http://www.enciclopedia.cat/>

http://www.3d-dali.com/dali_paintings_analysis_interpretation.htm

<http://www.virtualdali.com/>

6. ANNEXES

SOMNIS DELS JOVES

Somnis joves femenins (JF)

- **Somni JF1-1:** 22-04-09

És el dia de sant Jordi i em quedo a dinar amb la família de la meva parella. La una amiga meva N em diu que vindrà perquè es queda sola. És un lloc desconegut que no em recorda a res. La seva mare està fent lasanya que la va penjant amb pinces. El meu cunyat petit està jugant amb un skate de joguina per allà a prop i sense voler se'm cau la lasanya que estava penjada amb pinces al terra. En aquest m'esbronca i diu que em castigaran. La N i una altre amiga no m'ajuden i jo m'ajupo a recollir-ho tot. La seva mare em diu que no cal que ho faci perquè es pensarien que em teníem com a noia de fer feines. El meu xicot s'acosta per una finestra mol gran (menjador de casa meu), obra el vidre i em diu q m'aixequi, que no ho netegi jo i q no fes cas al seu germà. De cop em trobo en el cap damunt d'una torre (estil 'Senyor dels anells') i estic sola. Començo a córrer i em trobo un drac molt gran.

Informació extra

*Demà és sant Jordi i tenia pensat dinar amb el xicot.

*Fa poc el van castigar el meu cunyat per portar un skate a classe.

- **Somni JF1-2:** 02.06.09

Primer estava a classe fent l'examen de matemàtiques ben bé al mig de la classe. El professor (a qui no mirava directament sinó de reüll) se m'acostava i em deia que els 4 exercicis que portava fets els tenia correctes però el 5é que estava fent no.

De cop em trobo en una habitació molt gran i molt fosca d'un hospital on al mig, gairebé sense llum, estava la meva àvia tal i com l'havia vist feia pocs dies. De cop es va reanimar i va començar a parlar com ho feia fa anys (abans de que empitjores per l'alzheimer). Jo tenia el cap recolzat sobre el llit prop del seu (com el dia que va morir) i em posava a parlar amb ella. Plorant no

deixava de repetir-li que l'estimava molt. Tots estaven molt contents com si tot fos molt normal i no hagués passat res. Ella estava feliç i contenta.

Informació extra

*Al dia següent tenia examen de matemàtiques.

*La meua àvia dimarts passat la van ingressar a l'hospital i no va morir fins dimecres a la tarda. Em vaig passar tot aquest temps al seu costat i sovint amb el cap sobre el llit.

*Últimament la recordem molt com era abans de emmalaltir.

- **Somni JF1-3:10.06.09**

Sortia a passejar amb els meus pares, avi i oncles com sempre fem a l'estiu. Al arribar al supermercat Montserrat ens trobem amb un grup de ciclistes i corredors francesos i a la seca família que els està animant. Diuen que venen des de França corrents.

Avancem una mica i ens trobem al meu xicot assegut enmig de dos nois que jo no coneixia. Ell anava ben begut i em vaig empenyar perquè al dia següent tenia l'últim examen de selectivitat i a mi m'havia penjat al telèfon perquè deia que no tindria temps per estudiar. Jo em desvio del grup, m'acosto a ell i el començo a picar. Ell no s'aixeca del terra i no sap d'on li baixen els cops. Em poso a plorar però no deixo de picar-lo (no gaire fort). Per allà està mirant una amiga seva. Jo començo a cridar-li perquè m'havia empenyat i ell em diu 'a més estava parlant per telèfon amb una amiga' i jo li dic 'i, tens alguna cosa amb aquesta noia?!' i ell em contestava que sí. En aquell moment vaig parar de cop i vaig començar a córrer per dintre dels arcs. Tenia moltes ganes de plorar però no podia. Pel camí m'anava trobant al meu pare amb el gos i semblava que em volgués dir alguna cosa però no s'atrevia. Finalment arribava al meu grup d'amics que m'estava esperant. Em van veure malament i em van començar a preguntar que em passava però no em sortia la veu i una amiga deia 'deixeu-la, està nerviosa i poder no en vol parlar ara...' i tot seguit em van abraçar.

Informació extra

*Aquesta situació es va donar en un concert fa aproximadament un mes: ell anava molt begut i jo, empenyada, el pegava perquè reaccionés.

*Ahir vaig sortir a passejar amb els meus pares i el gos

- **Somni JF1-4:12.06.09**

Em trobo en una mena de catedral on tenia que anar a tocar amb l'orquestra. No la coneixia de res aquella catedral. Un cop a dins em trobava com en una mena de classe semblant a la de l'institut però amb altres colors on hi havia gent escoltant. No veia el meu piano i tampoc tenia partitures. Se m'acosta una nena petita de l'escola de música que no coneixia i em diu si prefereixo que ho faci ella i jo li dic que si perquè no tinc res. Aquesta nena desapareix i em fan anar a tocar a mi sense res. La meva amiga C se m'acosta i em diu que ella m'ajudarà portant-me el compàs i dient-me les notes. Trobo una mena de teclat sobre un replà de la classe, ens col·loquem tots i la C s'assenta molt a prop meu per ajudar-me.

Informació extra

*Aquell dia per la tarda havia de tocar jo sola i sempre tinc pànic escènic.

*El piano que toco en el somni és el que havia tocat un noi acompanyat a una coral a l'església dies abans.

- **Somni JF1-5:18.06.09**

Anava amb els meus pares, oncles (per part de mare) i xicot a una mena de teatre molt gran on feien un festival de música semblant a Eurovisió però més petit. Estàvem a segona fila però ens anàvem aixecant per anar a caminar i tornar. Una de les vegades que tornava al meu lloc ara estava a quarta fila però m'havia tret el lloc el germà d'una amiga i per culpa seva el meu oncle estava assegut al terra. Al costat estava en el meu xicot que parlava amb dos noies que s'asseien a l'altre costat. Quan arribo em començo a barallar amb el germà de la meva amiga perquè ens deixes el lloc i així el meu oncle pogués estar més còmode. Finalment el venen a buscar els guàrdies i se l'emporten. Quan m'assento me'n adono que aquella no era la nostra filera i que m'havia equivocat jo però no dic res.

Quan arribem a casa són les 12 del migdia i me'n recordo que som dissabte i tenia que estar treballant a les 10! Em poso molt nerviosa i corro cap al càmping. En comptes de anar directament m'espero on abans hi havia la parada del bus de l'institut. Espero a que passi una furgoneta que no sé

perquè jo se que és del càmping i que, quan passi, jo hauré de seguir caminant.

Allà la recepcionista es una noia rossa que està asseguda en el terra i em diu que he fet tard però que m'espera. Mentre espero arriba A i em diu que ella ja estava treballant i que era molt entretingut. Em deia que es tenia que canviar de roba perquè anava tota de negre i teníem que anar de blanc, com jo. Arriba l'amo i em començo a disculpar explicant-li que m'havia passat. Ell diu que no passa res, que no em preocupi i marxa. Allà hi ha una parella amb una nena que semblen importants i han de anar algun lloc però no se quin. Mentre el pare està amb l'amo, jo acompanyo a la dona i la nena que són angleses. Ens posem a parlar i la nena em diu que sóc 'very pretty'. Jo li torno el detall a ella i a la mare.

Informació extra

*Ahir em van trucar que definitivament començo a treballar dissabte a les 10 del matí.

*El dia que començo ha treballar tenia un dinar familiar amb els meus oncles i ja no hi puc anar.

*Volia anar a veure una obra de teatre amb el meu xicot i l'altre dia en parlàvem.

*A era la meva millor amiga de la infància.

- **Somni JF1-6:16.07.09**

Em trobava en un càmping al aire lliure que estava situat a la part alta d'una grada d'un camp molt gran de futbol. En aquest camp estaven jugant a "quidich" però gairebé no es veia res. Estava amb en X, un noi del càmping amb que tinc molta relació últimament, i altre gent que no distingia gaire però sé que eren coneguts. Tots estàvem estirats al terra, ocupant una plaça del pàrquing prenent el sol. Jo estava estirada al costat de'n X i anàvem coquetejant. De sobte veig que ell té un portàtil sobre les seves cames i està parlant per msn amb una noia en el seu idioma que jo entenc però no molt (en realitat no entenc res però en el somni si).

Informació extra

*Conec a X farà unes dos setmanes de la feina. Molta gent comenta que tenim alguna relació tot i que no és veritat.

*Diumenge passat vaig anar a Roses però no vaig passar per davant d'aquest pàrquing.

*La nit abans havia anat a veure la pel·lícula de Happy Potter i jugaven a quidich.

*Aquella mateixa nit, fent broma, havia vist a X i li vaig estar parlant de la pel·lícula.

- **Somni JF1-7: 06.08.09**

Jo estava fent una actuació molt maquillada (amb colors blaus als ulls un xic hortera.). Dos amics eren com els meus guardaespalles, tota l'estona els portava darrera. Anem a casa la L que feia una mena de sopar al garatge i jo anava amb el xandall del gimnàs i maquillada. Allà ens decidim a anar a comprar el regal de J a Figueres i la meva amiga L diu que la seva germana està sola mirant una obra de teatre.

Al mateix temps la meva mare sembla que està embarassada i corre de dal cap a baix amb la seva amiga i no ens fa gaire cas a la meva germana i a mi; esta organitzant-se les visites al metge però no compta amb nosaltres. La seva amiga parla de tenir que fer la cesària perquè se li complicarà; tot gira al voltant de la meva mare, com si fos ella la protagonista del somni.

Torno a la historia i ens dirigim a Figueres molt i molt abrigades (jo anava amb un abric blanc, una bufanda blanca i un barret vermell que feia força gràcia i la L igual però Blau). Arribem al Stradivarius i un cop a dalt la dependenta ens fa cobrar entrada, 9€. Ens indignem però finalment li dono 10 euros i li dic "et pago però que sàpigues que això és indignant". Entrem (el local era molt estrany, em recorda a quelcom però no se a que, només sé que no era la botiga de Figueres) i obrim una porta on estan fent la obra de teatre i la germana de la meva amiga està allà sola. Ens diu que tot just estava acabant i sens acosta un pallaso enorme que ocupava tot la immensa sala. La sala es comenta a convertir en color blanc com si fos una sala rodona d'una sala de dutxes. Sortim per buscar el regal de la J.

Informació extra

*Més d'una vegada em sopat al garatge de la L

*Farà una setmana vaig estar al Stradivarius

*La roba d'abric que portava em recordava al dia que vam anar a Milan i no fa gaire vaig estar mirant les fotos.

- **Somni JF1-8:** 27.08.09

En el somni també estava dormint la migdiada exactament igual que com m'havia quedat dormida. Notava, però, que la saleta estava plena de més gent, com si fos un lloc de treball, però jo estava allà i no veia a ningú. Hi havia un home (d'uns 40 anys) no gaire maco i un xic grassonet que treballava pe ralla bastant arreglat, com si fos recepcionista o secretari. Se'm va acostar, em va insinuar alguna cosa però jo seguia dormint. Recordo que tenia el mòbil agafat a la mà i no el deixava anar. Ell m'agafava en braços i em portava a la meva habitació. El meu pare estava al seu costat mirant-nos i entrava i sortia com si fos tot normal. Jo em sentia immobilitzada i l'home em feia un petó al coll com si em volgués deixar un 'xupetón' però jo no volia però tampoc oposava resistència. De cop s'aparta i em diu "tranquil·la, demà més" i marxa. En aquell moment em tornava a trobar estirada al sofà i era com si volgués obrir els ulls però no podia, em costava molt i me'n adonava que fent un esforç poc a poc ho aconseguia. Em desperto.

Informació extra

*No fa gaire la meva ex-parella em va per un petó al coll

*Aquell home s'assemblava una mica a un noi que m'agradava quan era molt petita però també al meu pare i altra gent que conec.

*De petita el meu pare sempre em portava en braços del sofà al llit quan em quedava adormida.

- **Somni JF1-9:** 11.09.09

Em trobo en els carrers de Barcelona amb els meus pares i a meva germana. Poc abans havíem estat amb la meva àvia però tot era molt difús i no sabia dir ben bé on, com i què fèiem. Estàvem buscant un carrer molt important però no sabíem com arribar (és com si ara amb nosaltres hi hagués algú més, un home semblant a l'oncle d'una amiga). Arribàvem a la cantonada d'un carrer

petit i ens posàvem a mirar papers i jo preguntava si algú portava un mapa de BCN però deien que no. De sobte se m'ocorre buscar un metro i mirar-ho en el mapa. Molt a prop hi havia una boca, entro i estàvem en una línia que no acostumo agafar quan estic a BCN, la 64, verda. En el mapa no trobava res, de fer no recordo veure cap mapa sinó una llista de noms de parades. Vaig tornar a sortir i els hi vaig dir que no hi sortia. Seguïrem caminant. De cop trobem una botiga que m'és molt familiar i li dic a la meva mare. Ella comença a dir-me que aquí es on venim sempre per a les meves visites i que a partir d'ara ja sabia com arribar aquell carrer. Pel camí entrem en uns grans magatzems a mirar 4 coses (no sé perquè sem va passar pel cap el desig de quedar-nos per allà a dinar i tot i estar el màxim temps possible). Entro en una papereria on sembla que conegui a les dependents de tota la vida (però no les reconec). Allà em poso a buscar un bolígraf d'aquests que es poden tornar a esborrar i que tingui un cub perquè m'ho havia demanat la neboda de la meva tia. N'hi havia dos i jo no sabia per quin decidir-me. Finalment va entrar la meva germana i em va ajudar a decidir. Jo li faig cas.

De cop ens trobem la meva germana i jo a casa meu, concretament al meu lavabo. Jo estic pixant amb una camisa blanca i me'n adono que m'ha vingut la regla però és molt i molt abundant.

Informació extra

*La setmana passada vam anar dos dies a Portugal i, apart del magatzem, vam estar buscant molts carrers.

*Fa uns dies que penso en que d'aquí no gaire m'ha de venir la regla.

*Avui me'n vaig tot el dia a Barcelona.

- **Somni JF1-10:** 16.09.09

Jo estava de camí a casa meu amb els meus pares i la meva germana. Alguna cosa em diu que he quedat a les 4 de la tarda per anar a comprar el regal de la Júlia. Així que arribo a casa, agafo les coses i me'n vaig. Estem en els arcs que resulta que han posat moltes botigues conegudes com si fos Figueres. Anem el meu amic A (el q recordo més clarament) i crec que la L, la C i no sé si la N. Ens passem tota la tarda comprant. En algunes botigues de roba interior em trobo a el pare de la J i un altre home fent bromes amb els sostens; entrem a dintre d'aquesta mateixa botiga i trobem uns jerseis i samarretes que

posem sobre un munt de roba. De sobte entra la Júlia i a mi se m'acut posar altra roba per sobre perquè no vegi la que havíem triat i es pensí que li hem comprat una altra. Ella s'acosta però no veu res. Sortim de la botiga i miro el cel que ja es ben negre i es veuen moltes estrelles juntes. Per allà davant passa un grup de joves (entre ells està un company de classe d'anys anteriors i els alemanys del poble). Comencem a caminar cap a casa meu. Davant del meu portal tots comencen a entrar però l'amic O del grup em demana que li faci bé la ralla dels ulls i jo m'aturo una bona estona a fer-li. Quan ja estava acabant surt el meu pare disposat a esbrincar-me perquè estava fent tard però al veure'l canvia l'actitud i fa alguna insinuació del que es pensava que estàvem fent. Entro a dintre i ma germana i ma mare estan dormint ja. Ma germana està en el meu llit i jo em canvio a les bosques i molt silenciosament.

Informació extra

*Fa aproximadament una setmana vaig passejar-me per aquestes botigues després de molt de temps de no fer-ho.

*Dilluns vam començar a classe i l'amic O ve amb nosaltres aquest any.

- **Somni JF1-11:** 19.09.09

Al llarg de tot el somni vaig a diferents festes amb molta gent. Jo sempre vaig amb el mateix grup d'amics. Totes les diferents festes eren molt semblants però jo sabia que eren diferents llocs. En totes elles, però, sempre m'acabava trobant un noi que no sé dir qui és però que em sona molt que va acompanyat a vegades del meu amic S. Aquest noi en totes les festes m'està mirant tota l'estona de lluny i no em diu res. Jo, com no el conec, no li dic res. Al principi estic intrigada però arriba un moment en que em començo a posar nerviosa perquè m'agradaria dir-li alguna cosa però quelcom m'ho impedeix.

Lavors ens trobem a la plaça del poble. Hi ha un edifici molt gran com un de Portugal que vaig veure amb rajoles a la paret de color blau. Entrem en ell i la meva amiga L diu que és seu però estava abandonat. Nosaltres li diguem que ho podrien arreglar perquè estava molt bé. Arribem a la part alta de l'edifici i ens assentem en unes cadires. Jo m'assento sobre les cames del meu amic O perquè no hi havia més lloc. Comencem a parlar tots amb tots i O manava fent carícies i jo me'n adono però penso que poder ho fa per animar-me. De cop O em comença a dir ell està esperant a que jo superi la ruptura amb la meva ex

parella i a que vulgui sortir amb ell. Mentre deia això m'anava acariciant l'esquena.

Informació extra

*La casa de Portugal que vaig veure a principis de setembre.

*Ahir vaig anar a una festa per la nit i era exactament com totes les festes que han sortit al somni. Allà a la festa també vaig veure de lluny a S i per allà a prop hi havia un noi que conec de vista que havia trobat més d'un cop mirant-me com si intentés reconèixerem.

*Quan anàvem a primària l'O i jo vam ser parella.

*El que em parlava l'O em recordava a el que la meva ex parella em diu últimament.

- **Somni JF1-12:** 10.10.09

Estava amb el meu pare en uns grans magatzems comprant roba i coses. Era un lloc molt estrany on mai he estat. Al arribar a casa em diuen que la meva àvia s'ha mort però jo no veig a la meva àvia, veig el cos d'un home semblant a un home gran que fa anys era el meu veí i era com el meu avi. En un quarto semblant a la sala d'estar del pis de BCN, em poso a parlar amb en D, la C i l'A sobre alguna cosa que volia fer en D. Després veig com des de un segon pla que la meva mare està en el nostre lavabo (abans de que l'arregléssim) on hi ha moltes caixetes com de cera marró. La seva cosina de Ripoll li va dient que ella s'ha d'encarregar d'embalsamar la seva mare que acabava de morir i que ho tenia que fer cada dia perquè sinó no. La meva mare deia que si però que intentava fer el 'relleno' de la boca i no li acabava de sortir. Jo sento angunia i me'n vaig. De sobte estic tocant el piano, els meus companys estan per allà i sento que em diuen: mira, l'han deixat venir finalment. Al meu costat se'm posa la meva àvia però mig borrosa i a una certa distància. Jo em sento bé i contenta perquè penso "finalment em podrà sentir tocar el piano abans de morir" perquè em sentia incompleta si no ho feia.

Torno amb els meus amics i aquest cop ens trobem sobre uns arbres estirats. De cop arriba un llop que m'està mirant. Tots estan molt tranquils però jo em tapo amb una manta que tenia per allà a prop per a que no em fes mal. Tot i els meus esforços començo a notar que el llop m'intenta destapar i em desperto nerviosa i angoixada.

Informació extra

*La mort de la meua àvia farà 4 mesos ja.

*Tot era molt semblant a la mort de la meua altre àvia a casa seu (el pis de BCN) i la saleta aquella d'estar on vaig estar parlant amb el meu oncle. El sentiment aquest de no haver-li dit moltes coses que volia abans que morís sempre l'he tingut (tampoc em va sentir tocar mai amb el piano nou que m'havien comprat). Apart, ella tenia càncer i cada diumenge marxàvem amb l'angoixa de si no la tornàriem a veure el següent divendres. (relació amb l'arribada del magatzem? ¿)

*Ahir vaig veure la pel·lícula 'Crepúsculo', poder d'aquí tot lo de el llop, els arbres,...

*Em vaig anar a dormint prenent-me un gelocatil pel mal de cap (efectes secundaris¿?)

- **Somni JF1-13:** 12.20.09

Arribo a casa i em trobo al meu amic S, i un noi negre que aquest estiu he vist molt al càmping l'A, però que jo saludo amb el nom del seu cosí B (de fet quan el saludo no estic gaire segura de dir el nom correcte però com ell no es queixa, no m'ho paro a pensar). En S, arreglat amb una camisa blanca com l'havia vist a la discoteca dissabte anterior, estava de peu i l'altre amb un ordinador una mica apartat. A sobre el llit estava el meu conill (que era una barreja entre el conill de la K i un conill que vaig tenir). En S no sé que li feia i jo li deia que es podrien posar malalts així però ell se'n reia i no feia cas. Finalment, el conill que ara anava amb una mena d'ulleres i estava dintre d'una caixa, es comença a constipar i li posem una tovallola dins la caixa. En S de cop marxa i jo em quedo allà. No sé perquè em poso a fer-li fotos al conill i quan agafo la càmera en lloc del conill em trobo una nina amb els llavis pintats, una melena pèl-roja i una jaqueta platejada. Jo li faig la foto de prop però sempre em queda massa lluny quan miro la foto feta. Els meus pares entren per dir-me que marxen i jo me'n adono que vaig exactament igual que la nina (menys en el cabell). En S està en el sofà mirant futbol i jo començo a canviar-me de roba (penso que no sé perquè no m'havia posat els pantalons que tenia pensat posar-me aquella tarda). De mentre vaig escoltant com la meua mare i la meua germana pregunten com es que estava allà en S, si teníem alguna cosa, si era més guapo o no,... el meu pare de cop acaba la

conversa amb una frase un xic ofensiva cap a mi però no l'acaba de dir. En S de mentres no fa cas a res ni tampoc diu res i segueix mirant la TV en la mateixa posició: un braç sobre l'espatlla del sofà i la cama contrària sobre el genoll de l'altra cama.

Informació extra

*A en S el vaig veure dissabte i vam parlar una estona. Ell anava vestit igual que al somni.

*Dilluns passat vaig tornar a veure el conill de la K que no l'havia vist en tot l'estiu.

*La roba que finalment em vaig posar era la que aquest matí m'he posat per anar a una mostra gastronòmica.

*Aquest matí hem mig discutit amb els meus pares (poder d'aquí el comentari del meu pare...)

- **Somni JF1-14:** 13.10.09

Somiava que em despertava, em dutxava i feia tot el que solo fer quan em desperto però en diferent ordre i algunes coses rares. Anava a l'institut i feia a primera hora l'examen de literatura que m'anava molt bé i recordo que era molt fàcil. Un cop acabat l'examen surto al passadís i em trobo en R i comentem l'examen. De cop em desperto (abans d'hora inclús perquè tenia que estudiar per el primer examen del curs).

Informació extra

*Al dia següent tenia el primer examen de literatura

*Era dimarts primer dia després d'un pont; apart d'odiar els dimarts em feia molta mandra després del bon cap de setmana que vaig passar.

- **Somni JF2-1:** 05.05.09

Estava al mas de la A jugant amb en Troy. Un cavall s'escapa i entra en Luisma de 'Aida'. Jo li deia que era una fan seva i entrava al mas amb ell. Quan el tornava a mirar era el meu tiu. Anàvem a la cuina i tots estaven dinant. La meva tia deia que feia rato que ens cridaven i jo s'ho havien acabat tot. Quan m'assento a la taula només quedavem la A, tiu i tia. Estàvem de cop

en un restaurant i feien la fiesta Rociera i els meus tius coneixien els jefes que eren gitanos. No se que deien i després un jove li cantava una cançó a la A. Ella es deia Candy i la cançó era la de 'Estoy enfermo' de Melendi i Pignoise. Li deien que callés i guardés el secret (no sé quin) mentre cantaven i deien que sinó expliociarien que tots els calés que li dóna sa mare se'ls gastava fumant i que de bon matí ja bevia una copeta de whisky. La lletra de la cançó estava apuntada a les estovalles.

Informació extra

*Avui vaig al mas.

*Ahir van fer festa Rociera a castelló.

*Ahir vaig escoltar la cançó.

*Els tovallons eren com els de un restaurant de Granollers que vaig anar.

- **Somni JF2-2: 30.05.09**

Estic a un camp de futbol. No hi ha grades, sinó que està tot ple d'herba i la gen s'asseu per allà. Està jugant el Barça i jo estic amb un amic, en G, la meva cosina i els meus germans de Figueres. Arriben uns altres nois de SHS, però jo només conec en P. En G i en P es barallen per mi, a veure amb quin dels dos em quedo, però al final em quedo amb en G. De cop s'aixeca i em porta a l'altre extrem del camp, a darrere la porteria; va avançant i acabem entrant dins el camp i tothom ens mira. En Puyol està escalfant per sortir a jugar a la part de darrere la porteria. Ell s'hi acosta i em diu que m'espero allà mateix. Al cap de 2 segons tornen en Puyol i en G i anem a buscar la A, que ja no està amb els meus germans M i F, sinó que hi ha els meus altres germans. Ara no estan a l'herba mirant el partit, però hem entrat en un lloc cobert i miren un espectacle dalt d'un escenari. Jo agafo la càmera de fotos i en Puyol me l'agafa i diu que ja ens la fa ell (a en G i a mi), però al final li fem entendre que la foto la volem amb ell. Apareix la meva mare i és qui ens fa la foto a tots 3; jo estic al mig, amb en G a un costat i en Puyol a un altre. Surt el flash i em desperto.

Informació extra

*Fa molt que conec en G i hem tingut les nostres coses. El vaig veure per carnaval i diguem que vam connectar molt bé. El puc considerar, malgrat la distància, un dels millors amics que tinc.

*Recordo la nit de carnaval que érem 7 en un cotxe i jo vaig haver d'anar a la seva falda. Fa poc ens vam "enfadar" i vam estar com un mes i esquaix sense parlar-nos; ho vam solucionar i fa poc ens vam veure, però al haver estat enfadats, no sabíem ben bé què dir-nos i això no em va agradar gens. Per aquesta raó suposo que em vaig despertar tan contenta, perquè havia estat tan i tan bé com el dia de carnaval amb en G.

*I ja feia temps que amb la A dèiem que hem d'anar algun dia a veure el Barça, fer-nos sòcies, anar a alguna final...

*Dimecres passat el Barça va jugar la Champions.

*I recordo que quan hem entrat al lloc cobert amb en Puyol feia una mica de pudor. A més, tenia set.

- **Somni JF2-3:** 25.06.09

Estic a una piscina i la A s'està enrotllant amb en B. Hi ha en T i vaig cap a ell; estem molt bé, fent bromes i tal i al final quedo abraçada sobre seu, com si m'agafés a coll, però dins l'aigua. Al final ens liem i quan obro els ulls estem en un bar. La A està gelosa i no para de dir-me que som amigues, cosines, que com he pogut...

Sortim del bar i ens trobem a dalt d'un escenari; hem canviat de roba i anem vestides per fer un espectacle de hiphop. Quan hem de seure a una cadira, a mi em toca a un extrem de l'escenari i em fa por caure perquè tinc dues potes de la cadira a fora l'escenari.

Tornem a entrar i estem a una classe de l'institut. Hi ha tots els que esperen saber la nota de la selectivitat. Vaig cap a la C i li pregunto si ha aconseguit la nota que necessita per entrar a medicina, però se'm posa a plorar, m'abraça i em suposo que això vol dir que no hi ha entrat. Hi ha en J, i entre que fa dies que ens portem molt bé i que xerrem molt i tal ens acabem enrotllant també. Quan vaig cap a baix amb les nenes, ell apareix al cap d'una estona; fem com si res hagués passat, estem ben normals.

Ja marxem tots cap a casa. Ell també ha de venir perquè m'ha de portar uns apunts de castellà i no sap on és casa meua. Fem tot el camí junts, agafats de

I amà o abraçats i anem xerrant, ens portem de conya. Arribem a la porta de casa la A i els altres s'acomiaden; la A va pujant però en J es queda allà. Em dóna els apunts i ens tornem a liar i quan tanco la porta de casa em desperto.

Informació extra

*A orquestra una noia va caure amb la cadira i això és el que em feia por a mi, perquè ho recordava.

*Vindran els nois del somni potser d'aquí uns quants dies i per això somio amb en T, perquè som molt amics i tinc moltes ganes de veure'l, però no tinc planejat que passi RES!

*L'altre dia a El hormiguero hi va anar la Paulina Rubio i ahir vaig veure un videoclip de la Britney Spears, per això dec recordar que la música és d'alguna d'elles dues.

*És cert que en J m'ha de tornar els apunts de castellà i que no sap on és casa meva. La resta ja... només són somnis!

- **Somni JF2-4:** 31.07.09

Estic anant cap a Empuriabrava pel camí que ara hem de passar per culpa de les obres amb el cotxe blau de la meva tia i també hi ha la A; jo vaig al seient de davant.

De sobte veig un avió molt i molt gros a dalt al cel que està donant voltes i no el controla ningú. S'estavella contra castelló, per la zona de l'hort d'en negre deu ser. Mentre encara vola pels aires, miro per la finestra del pilot i veig un amic meu que aquest any començarà a estudiar per ser-ho.

Entrem a un casa per escoltar les notícies per veure què diuen del que ha passat però resulta que és la casa d'aquest amic i ell és allà també. Xerrem durant una bona estona i decideix oblidar-se de la idea de ser pilot.

Informació extra

*Jo crec que és de tan de mirar la sèrie LOST, on hi apareix un avió que s'estavella a una illa.

*També xerro molt amb aquest amic meu que vol ser pilot i parlem de si no li farà por, si me'n faria a mi...

*L'avió és de color blau cel i blanc.

*També m'ha sobtat que jo m'assegués al seient de davant del cotxe, perquè és el cotxe de la mare de la A i sempre s'hi posa ella al davant.

- **Somni JF2-5:** 26.08.09

Estem a un espai que no reconec i hi ha la meva mare, els meus germans P i B, els meus tius, la A, la M i jo. De sobte en P s'aixeca i diu que el meu pare és viu. Ens diu que ha estat tot un engany per el nostre bé, però jo no m'ho crec perquè li dic que segur que és un somni d'aquells que he somiat tantes vegades que ell és viu i quan em desperto resulta ser això: només un somni.

Em diu que si no el crec que agafi el mòbil per trucar-lo. Recordo perfectament el seu número de telèfon de veritat (no me l'invento en el somni). Quedo glaçada quan sento la veu del meu pare per l'altre costat del telèfon i començo a plorar. No em puc creure el que sento... tot em dóna voltes i ell m'explica que ha estat amagat al subterrani de casa. Encara és pitjor, perquè començo a pensar que durant 2 anys i mig l'he tingut a sota de casa i no me n'he adonat de res. Tothom em mira, però ningú diu res... la protagonista sóc jo i no entenc si els altres (a part d'en P) ja ho sabien o no.

Baixo de seguida al subterrani de casa i pico la porta. Mai se m'havia acudit entrar-hi o preguntar què hi havia (això són coses que pensava jo al somni). M'obra la porta ell i veig tot l'arsenal de coses que té; era com una casa allò! Ploro, només puc plorar... M'hi abraço ben fort i mentre tornem a estar al menjador tots units només puc fer que abraçar-lo i seguir plorant. És tot tan real, que no em crec res i segueixo pensant que tot això només és un somni; i evidentment, l'endemà al matí desperto i tot ha estat un somni.

Informació extra

*Bé, la veritat aquest somni no sé d'on ha sortit. L'únic record principal és que el meu pare és mort.

*Potser miro massa pel·lícules i sèries d'aquestes on diuen que tal personatge és mort i després resulta que s'ha estat amagant d'uns delinqüents perquè no el matessin; tipus Ventdelpla o Los hombres de paco.

*El subterrani és una petita habitació que hi ha al garatge de casa la A.

- **Somni JF2-6:** 25.09.09

Estic amb la classe al laboratori del primer pis, fent alguna pràctica de biologia. L'altre dia hi vaig fer les pràctiques del TDR i encara estan per allà sobre la taula. Hi ha la del te a primera fila, amb mi, l'O i la J; la de la Coca-Cola a segona fila, amb en X; la del cafè és a l'última fila a davant d'en C.

No es poden tocar ni remenar perquè encara s'estan separant molt a poc a poc i no es poden barrejar les dos fases que es veuen als embuts. Jo tota l'estona ho estic controlant que no m'ho remenin i pateixo bastant.

En X comença a desmuntar-ho i es queda amb l'embut amb la mescla a la mà. Em poso més nerviosa i li dic que ho deixi tal i com estava immediatament. Les fases ja s'han barrejat perquè les ha tocat. En C, en lloc de desmuntar-m'ho obre l'embut i la mescla de cafè cau al vas de precipitats on hi ha de caure, només, la cafeïna que conté aquest cafè. Ja m'ha espatllat tot l'experiment... Començo a plorar i a cridar, em poso histèria. La professora també s'enfada i esbronca a tothom; les dos marxem molt enfadades.

Informació extra

*Estem tots amb el TDR nerviosos.

*L'altre dia vaig fer aquesta pràctica del te, cafè i Coca-Cola i també vaig anar al laboratori 2 dies seguits a biologia aquesta setmana.

*Crec que no he sentit res en aquest somni a part de la ràbia que m'ha fet quan m'ho han remenat tot. I una sensació d'haver treballat per res i la mandra d'haver de tornar-ho a fer.

- **Somni JF3-1:** 25.07.09

Estava en el gimnàs fent classe i aleshores em van venir ganes d'anar al lavabo i surto i no sé perquè em canvio els pantalons de gimnàs per uns texans i quan torno me n'adono que on abans hi havia una guarderia ara hi havia una botiga de rellotges entre altres coses i semblava que estigués bé de preu. Me'ls miro i me'n adono que els preus no són dels rellotges sinó dels descomptes que et fan i que són molt cars.

Torno cap a classe i me'n adono que vaig amb texans així que per no perdre el temps me'ls trec i com vaig amb camiseta crec que no es notarà. Però quan

entro a classe tots es queden mirant i me'n adono que ha entrat molta gent jove i que se'n riuen de mi. Vaig a buscar el material per fer la classe però no en queden i em sento malament perquè normalment la meva mare m'ho agafa.

Informació extra

*Vaig anar al gimnàs aquella tarda

*Vaig tenir una discussió amb una amiga meva i em va donar la sensació que ja no contaven amb mi.

- **Somni JF3-2:06.08.09**

Estic en el pis de Girona i ens tornem a sortejar les habitacions. Es rar perquè es el mateix pis però molt més gran i ja esta decorat i moblat tot. Com si ja fes temps que visquéssim. A més en lloc de ser 4 som 5 i aquesta persona nova es una noia que coneixia del gimnàs. Em toca una habitació que no havia vist i es la que està més aïllada. Començo a mirar-la i veig que es molt gran i que a més te una porta que va a una altra habitació. L'obro i veig que es una habitació on hi han joguines antigues i que aquesta don a una altra que hi ha un llit i un balancí. Aleshores veig que en el llit hi ha una dona molt pàl·lida (s'assembla a la noia embarassada del part) i comença a dir algo i no l'entenc. Jo hem poso a cridar i no puc i començo a córrer però com que hi han tantes portes i tantes habitacions que no se com arribar fins al saló. Quan arribo li explico tota espantada el que he vist i la noia del gimnàs ma diu que no passa res que ja me la canvia.

Informació extra

*La noia embarassada fa pocs dies la vaig anar a buscar amb l'ambulància i la noia del gimnàs també.

*Ahir vaig estar mirant decoració pel pis que fa poc vam pagar.

- **Somni JF3-3: 19.09.09**

Feien una cursa en Empuriabrava. La meva germana participava. Va manar a buscar patrocinadors al gran cafè d'Empúriabrava i em vaig trobar molta gent de Batxillerat que fa temps que no veig. Abans d'entrar en el bar em trobo amb les noies de la meva universitat que, casualment, també havien quedat amb

els meus amics . En F va ser amb el que més em vaig saludar i em va estranyar. Després va manar a fer la cursa i em vaig trobar a un nen que és el fill d'una coneguda meva que representa que l'havia segrestat la novia del seu ex marit. El nen s'havia escapat i devia tenir uns tres anys. Jo el portava agafat i el tapava amb la meva jaqueta. Anava corrents i ens perseguia la dona. Entro en una botiga com aquestes dels arcs i hi havia una que feia samarretes i li dic que m'amagui el nen i li dic que em doni alguna samarreta per posar-la en el lloc del nen. Em poso a córrer però em dona la sensació que la dona ja s'ha adonat que el nen no el porto jo.

Informació extra

*Ahir em vaig trobar després de molt de temps a un noi ex company de classe i millor amic.

*Fa poc vaig estar pensant que ara que visc a Girona hauria de anar a córrer per allà.

*Fa poc amb les noies de la Ui vam dir de fer un dinar.

*La dona que buscava el nen era semblant a l'antagonista dolenta de una sèrie de televisió que seguim.

*A principis de setembre organitzaven com fa temps una triatló al gimnàs i la meva germana sol participar sempre.

- **Somni JF4-1:** 29.06.09

Era el nou curs i teníem nova classe. La classe estava al col·legi de primària però nosaltres ja fèiem segon de batxillerat. Estàvem els científics i nosaltres juntes i érem molts! No ens agradava. A la classe també hi havia en J però en el somni no tenia gaire importància. Els de lletres volíem tornar a la classe d'abans.

Informació extra

*Pel curs que ve ens han dit que poder anirem junts i no m'agrada.

*L'escola de primària és on vaig anar jo.

.

.

-

- **Somni JF4-2:** 30.06.09

Anava de vacances amb els meus pares, la meva germana i la meva amiga. Anàvem voltant moltes ciutats importants del món i la meva amiga no es coneixia res. Jo ja les havia visitat totes i sabia la història dels monuments més importants

Informació extra

- *Últimament tinc ganes d'anar de viatge.
- *Sempre comentem que aquesta amiga no te gaire cultura.
- *Apareix un pont que no sé quin és exactament.

- **Somni JF4-3:** 19.08.09

Anava a veure a la L a treballar i el lloc era molt estrany, com un xiriguito però que estava en un càmping. Vam estar una estona xerrant i de cop comença a venir gent, un d'ells el meu amo de la feina i hem comença a esbrincar perquè estic en un altre càmping.

Informació extra

- *Aquell dia tenia que anar a veure la L a la feina però no vaig poder.

- **Somni JF4-4:** 20.08.09

Estava a casa dels meus avis marcant uns productes per una nova botiga i tenia que anar a treballar. Faltaven 3 minuts i tenia que anar fins Empuriabrava a peu; al final m'hi va portar la meva tia però ens vam parar en un lloc a xerrar un bon rato i a menjar. Després em va portar a la feina una hora més tard! Tothom estava enfadat amb mi però al final van entendre que no era culpa meva.

Informació extra

- *Porto una setmana anant a marcar productes.
- *Hem crida l'extranya recepció que hi havia i la recepcionista que portavacabells esperrucats.

- **Somni JF4-5:** 17.09.09

Estava sortint de l'institut i hem trobo a la meva tia àvia al mig d'un camp anant de tort i veig que està súper marejada. La porto a casa seu amb molta feina i arribo a l'entrada del bloc de pisos que està ple de plantes i és molt divertit. L'anava a pujar per l'ascensor però havien fet una columna que impedia entrar-hi i vam haver de pujar per les escales. Quan vam ser-hi vam veure que era molt estrany perquè hi havia una sala d'estar molt gran i després totes les portes dels pisos. Quan arribàvem a casa hi havia la meva tia i les meves àvies. Jo trucava al meu pare però no contestava i em vaig empipar. Al final el meu pare arriba.

Informació extra

**Vaig sentir molta preocupació per la meva tia i em vaig emprenyar per el meu pare però finalment alegria.*

- **Somni JF4-6:** 20.10.09

Estàvem la meva mare, la meva germana i jo i la C em trucava i em deia que els seus pares es separaven. Jo li deia que no passava res i que ja t'acostumaries. Ens trobàvem i la seva mare parlava amb la meva.

Van passar uns dies i eren Barraques de Girona i nosaltres anàvem a BCN amb en M amb cotxe a un espectacle. Només recordo que els que feien l'espectacle li regalen un barret a la C i també una gorra. Quan va acabar l'espectacle en M ens portava a un lloc molt maco amb unes piscines. Mentre hi anàvem ens vam trobar a la X i a la Y fent esport i la Y estava molt enfadada no sé perquè. Al arribar aquell lloc vam veure que per entrat teníem que passar per un restaurant que era del nostre tutor amb qui vam parlar. Vam menjar en aquell restaurant i després ens vam dirigir cap al pis de'n M. La C i jo parlàvem de com anirien a Barraques i després al pis de la seva germana. De cop ens adonem que estem a BCN i no a Girona i que jo m'he deixat la bossa de dormir a casa.

Informació extra

*Les piscines semblaven Caldea i BCN era com una muntanya.

*Separació dels meus pares

*Barraques i el fet que la meva cosina i jo ens quedem al pis de la germana de la C.

- **Somni JF5-1:** 05.07.09

En principi el somni era un examen d'història. Tothom es va col·locar abans de que ell arribés i ja estàvem tots a punt, quant de sobte van començar a entrar profes estranys, que no treballaven a l'insti, a part de la nostra tutora i el professor de història, i van entrar una profe que jo tenia a primària que em queia molt malament, una altra dona que deia que tenia el cognom d'Alfaro, i un home calb que anava caminant per allà controlant-ho tot.

Jo estava col·locada davant de tot enganxada a la paret de la pissarra prop de la taula del professor, i la profe de primària estava allà assentada. Va començar a dir normes per fer l'examen. – “Poseu el full en horitzontal i copieu el que hi ha escrit a la pissarra”. Com que jo no ho veia perquè la llum feia un reflexa li vaig preguntar de posar-me una mica més enrere, i ella va començar a cridar-me amb molt mala llet. Jo no sabia que fer per poder fer l'examen ja que no veia el que havia de copiar, i després d'allò de la pissarra la resta de l'examen l'anava dictant ella, i jo no podia seguir perquè no tenia el que havia apuntat al principi a la pissarra.

Jo estava molt nerviosa perquè no podia fer res, tenia un munt de fulls per la taula i no sabia quin havia d'utilitzar i va tocar el timbre. Llavors va ser el moment que va dir que allò era un examen per la preparació de la selectivitat. Jo encara em vaig posar més nerviosa al saber que era aquell tipus d'examen i jo encara no havia ni pogut copiar les preguntes ni les instruccions que hi havia a la pissarra ni les que havia dictat.

Després d'entregar aquesta part d'examen varem sortir tots de la classe i vam anar caminant fins que de cop va caure com un llamp, o una espècie de cosa com aquesta sobre meu, i jo vaig caure a terra i em feia molt mal tot, i només tenia moltes ganes de plorar i no podia moure, tota la classe estava al voltant meu perquè havien vist com havia passat això, i de cop la professora va dir: - “Tothom cap allà a la paret a acabar el listening!” i jo em vaig quedar sola allà

estirada al terra, i de cop va aparèixer la tutora i m'abraçava, i jo no podia parar de plorar i em sentia molt sola, sense ningú al terra-

Informació extra

**No concorda amb res de records, ni plans ni res... com no siguin els últims exàmens..*

- **Somni JF6-1: 15.05.09**

De cop hi volta acabava de comprar un tiquet del tren no saben la destinació que anava, només sabia que m'allotjaria una setmana a casa d'una amiga. Surto de l'estació de figueres i de seguida vaig esperar el tren. De sobte, observo que hi ha molta gent esperant-lo. Em miro a mi mateixa i portava dues maletes enormes i jo mateixa em preguntava que feia amb dues maletes tan grans només per una setmana. Finalment, va arribar el tren i de cop em fixo que hi havia un autocar a davant del tren que es desplaçava per la via. Això em va resultar molt estrany. Tothom s'afanyava per agafar el tren i havíem de saltar les vies per pujar el tren, jo que anava carregadíssima, vaig baixar amb dificultats i quan era entre les vies vaig veure un conegut i a un amic, ens saludem i llavors s'acosta un noi guapíssim i em parla com si ens conxéssim de tota la vida quan jo no el reconeixia. De sobte m'abraça i el moment que m'abraça desapareix les maletes i el paisatge de l'estació i ens situem en una pista on fan un concert. Comencem a ballar tots junts i quan m'atreveix-ho a dir-li que com es diu? Es converteix en una noia: inclino el cap més avall i veig una persona amb cabells llargs i amb tetes i me la miro dues vegades perquè no entenia on havia anat el noi que estava amb mi. La noia es comportava com el noi, ballava amb mi i m'abraçava. Jo no entenia el que passava i li vaig dir que se equivocava que allò no era el que semblava i vaig fugir corrents. Vaig veure les meves amigues i totes elles em preguntaven que com havia anat? I jo no sabia com explicar que el noi havia desaparegut i m'havia trobat amb una noia.

Informació extra

** El fet d'haver-hi molta gent en l'estació em feia recordar quan agafem el tren per anar a la festa de la cervesa de Llança.*

*L'element que més m'ha cridat l'atenció és quan finalment em decideixo per preguntar-li qui es i es converteix en una noia. Aquest fet m'ha impactat perquè en aquell moment no entenia el que estava passant.

Somnis joves masculins (JM)

- **Somni JM1-1:** 05.05.09

Estic en una casa, suposadament en la de la meva xicota C però en una zona desconeguda per a mi ja que no l'havia vist mai. En una cantonada trobo un túnel secret a la paret a uns 1'50 metres del terra i penso que amb prou feines pot passar una persona estirada. A l'entrada hi ha un paper on diu 'les nenes l'àngel trobaran'. Em dispenso a entrar en el túnel i un cop dons a l'altre extrem trobo una habitació de la mida d'una casa de nines amb mobles de la mateixa mida. És un despatx però a dins també hi ha dues nines i un s ninots d'àngel. Llavors demano a la meva tia que em digui què diu en el paper i em repeteix la frase de l'entrada. Tot seguit agafo una de les nines que es pot obrir per la meitat. A dins hi ha un trèvol de 4 fulles amb cotó i penso 'per això a la C li va tot tan bé'. Torno a contar les fulles fins que es converteixen en herbes i el cotó també. Tot són com moltes.

Informació extra

*Havia passat tot el dia amb la C.

*Estava acabant el meu treball sobre les moltes.

*He suspès matemàtiques i em té preocupat mentre que la C ha tret molt bones notes.

*Ahir vaig veure la meva tia.

- **Somni JM1-2:** 12.05.09

Em trobo en una casa de colònies amb l'escola i es decideix anar a corre en un passeig que té una part del passeig marítim d'Empuriabrava i una part de la cera de l'escola Ruiz Amado el trajecte finalitza en el poliesportiu de Castelló i un cop arribat aquet punt es dona mitja volta i es torna fins a la casa. Comencem a córrer i jo decideixo caminar ja que no tinc ganes de córrer.

Arribo als gronxadors del pavelló i allà creuo amb la C la qual també va corren amb un xandall rosa i la seva cua. La miro i ella va concentrada corrents i ni em saluda, ni tan sols em mira. en aquets moment decideixo córrer. en la zona del poliesportiu fan una festa hi ha molta gent, jo segueixo corren fins el pavelló i un cop allà torno corrents esperitant fins la casa de colònies que sembla casa de la meva àvia. un cop a dins la sala d'estar de la casa és idèntica a la d'un alberg que vaig estar a Alps el qual de l'interior em donava una mica de respecte ja que era idèntic que l'hotel de la pel·lícula 'El resplandor'. Però la sala a la que em trobo no és la meua i trobo persones que venien a la meua a classe a l'ESO que ara ja no venen, els saludo i decideixo buscar la meua sala i per anar fins a ella travesso la sala d'ordinadors de la casa. Allà trobo a la meua cosina, la M i la N parlo amb elles fem un broma i travesso la porta de la sala en aquest moment em trobo en una sala semblant a un recinte d'una fàbrica vella a dins hi ha una noia que sembla posseïda i dos noies més que no conec de res. La noia posseïda comença a enfadar-se i a insultar a tothom i fer mal a tothom. La intento tranquil·litzar i finalment li faig un petó per fer-ho.

En aquets moment aquesta es torna més dòcil i m'ajuda a atendre un piló de persones que van entren. tot seguit no sé com trobo un paperet que diu "hyde park" i no sé com em trobo volant per sobre d'aquest parc i tot seguit a l'interior d'una biblioteca que no se perquè es troba en aquest parc al entrar a una sala penso "Uf, una biblioteca, pff.." però veig a l'entrada dos noies roses molt maques assentades i penso " uff..que quina biblioteca té nenes guapes" i entro. Ara de cop com si hagués retrocedit em trobo a trobar a l'entrada de la sala mateixa però aquest cop des d'l passadís se senten crits, paraulotes entra altres i entro. Torno a trobar la noia posseïda fen merder de nou a la biblioteca aquest cop no m'ho penso, me li acosto intento dialogar però és impossible i finalment li faig un altre petó més llarg i més agradable que l'anterior en aquets moment la noia canvia el color de la cara, desapareix la maledicció i torna a ser una noia normal, rosa alta esvelta i molt guapa.

Tot seguit com si fes un flashback en el somni per tal d'explicar-me a mi mateix com havia quedat posseïda la noia, em trobo en una sala amb la noia que havia estat posseïda remena unes caixes intentem obrint-ne una jo aguanto la caixa i ella l'obra. Quan l'obra surt una mena de boira i és quan la

noia queda posseïda, tot seguit es fa un salt en el somni i em trobo en un centre informant del que ha passat.

Informació extra

*La C acostuma a córrer per la platja d'Empuriabrava i un cop hi vam anar junts i portava els pantalons negres i la dessuadora rosa.

*Fa poc li vaig dir que m'agradava com li quedava la cua i ahir mentre ballàvem se la va fer.

*La nit anterior ens havíem barallat. Jo quan vaig notar que estava empenyada li feia petons a la galta però continuava empenyada.

- **Somni JM1-3:** 01.09.09

Em trobo a casa i decideixo fer un viatge tot sol sense ningú més si me'n vaig als estats units i un cop sóc allà de cop em transporto a Walt Disney. Un cop allà em poso a pensar en que què divertit he fet un viatge sol, el primer. Però de cop me'n adono que no l'he fet sol per gust sinó perquè estic sol i no tinc ningú més amb qui viatjar i de cop apareixen uns ordinadors i miro de connectar-me a Internet per poder establir contacte amb la C però no puc fins i tot trobo un ordinador gegant el qual comprovo si puc i tampoc puc llavors desesperat per establir contacte am ella em trobo de nou a l'escriptori de casa meva amb dos periodistes coneguts al meu costat que estan preparant un treball important de no sé què. De Cop noto que em fa mal la geniva però per la part de dins i am la llengua m'ho toco i noto com si me l'acabés d'arrencar, corrents me'n vaig fins al mirall del passadís i miro que ma passat a la boca quant l'obro veig que el que tinc són les dents trencades i de cop me'n toco una i se m'acaben de trencar fins l punt que em quedo sense dents.

Informació extra

*El fet de trobar-me sol en què la núvia m'ha deixat i la gent no m'ha donat gaire suport.

*El fet de deixarme la novia la qual trobo molt a faltar.

- **Somni JM2-1:** 09.05.09

Un dissabte a la tarda, minuts abans d'acabar un partit entre el meu equip i els primers de la lliga; nosaltres anem guanyant 2-1 i els adversaris atacant constantment contra la meva porteria. Jo faig un munt d'intervencions claus per a guanyar el partit. Darrere de la porteria, un grup d'amics animant-me a mi per lo bé que ho estic fent, i posant nerviós als jugadors del equip contrari. L'àrbitre pita el final del partit i tot el meu equip celebra la gran victòria per tot el camp, ja que som el primer equip en guanyar-los, mentre els adversaris entren als vestuaris.

De sobte és de nit, i el mateix escenari es converteix en una festa on hi ha un munt d'amics coneguts (on abans hi havia el camp de futbol, ara hi ha la piscina, i tot el seu voltant es un immens jardí, ple de taules amb begudes, menjar,...). El meu somni acaba amb una imatge meva, dins de la piscina, "apontocat" a la vora d'aquesta parlant amb una amiga, mentre que tothom està pels voltants parlant i rient.

Informació extra

** Aquest somni crec que va relacionat amb el partit de la setmana vinent, ja que ens enfrontem al equip amb el qual he somiat; també aquest canvi sobtat de partit i festa es produeix als plans d'aquella nit d'anar a una festa de poble...*

- **Somni JM2-2:** 14.09.09

Tot comença en un recinte del meu poble, on es celebra un sopar amb 8 persones del poble, i jo estic per allà a fora amb quatre amics, i al costat hi ha 3 morenos que estan plantejant algo.

Al rato, un dels negres va cap a una caseta que hi ha a fora del recinte on es guarda tota la beguda per mantenir-la fresca en una nevera, i agafa un Trina de poma; en aquell mateix moment, un home que estava sopant, s'aixeca i va cap allà, tenca al moreno a la caseta, tira 10 trets a la porta per fer un forat i tot seguit li fot quatre trets i s'embruta una mica de sang, i se'n torna al sopar, però ningú veu res estrany en aquell home.

Ja a les postres, una persona fa un comentari que diu (referint-se al home que volia matar al moreno): És tant bona persona que no seria capaç de matar a ningú.

De sobte, em veig a la recepció d' un càmping amb els quatre amics anteriors, i allà em diuen que m'espero un moment que una noia m'acompanyarà a la meva parcel·la, i en aquell moment veig passar al "personatge" de la pistola. Arriba una noia amb patins i jo la segueixo amb una bici, que anava lligada amb una corda a la noia del patins. Després d'un llarguíssim trajecte, arribem a la meva parcel·la, i la noia és queda de pedra al veure una cosa molt impactant, vaig a mirar que és(en aquest moment sona el despertador i l'apago per acabar el somni). Resulta que allà hi havia el moreno anterior mort (aquí ja m'he despertat del tot)

Informació extra

*Un record pot ser: sopar que es fan en aquell recinte i en un d'aquest un moreno va robar una ampolla de fanta, i una de les experiències viscudes últimament que relaciono amb el somni és l'estada en un càmping (però no és el mateix càmping, perquè el del somni és totalment "inventat")

- **Somni JM3-1:** 25.04.09

Comença el somni i estem a punt de jugar un partit a castelló contra el figueres, el camp està ple. De cop m'arriba una pilota a mi i veig a un jugador desmarcat, li intento passar la pilota però el passe es queda curt i ens fan un contraatac, un jugador dels nostres (que no va am la camiseta d partit sinó que va am la dessuadora d'entrenament, que crec que era en B) talla el contraatac però ho fa malament i la pilota va al nostre travesser, i comença a venir gent i tots els xuts que fan van al travesser, fins que apareix un defensa dels nostres, que intenta passar la pilota, toca el travesser una altra vegada i al final la tira a corner. Després d'això, em tiro a terra i la meva mare em desperta per anar a jugar el partit.

Informació extra

*Aquell dia ha d'anar a jugar un partit
*Dos nits seguides somiant sobre futbol.

- **Somni JM4-1:** 05.06.09

El somni comença en una pista de futbol sala que estem jugant els amics contra altres que no coneixem. Al acabar el partit anem a prendre algo amb els contraris i ens coneixem. Ens assentem a un terrassa i parlem de coses com Crackovia, etc. Al acabar ens anem a casa on esta la meva mare i la meva tia que em diuen que haig d'anar a l'església a fer la segona comunió o algo així, però si no em poso un vestit no podré entrar. Agafo la moto i vaig cap allà, però m'equivoco i arribo a un zona d'esports d'aventura. Els pregunto com s'hi va però de sobte arriben molts ocells i tot es comença a inundar.

Després arribo a un porta amb els amics. Com que és de nit anem a un pub a prendre algo. Allà l'ambient es mol extrany, la gent mol rara. Anem a demanar i em trobo amb en Tito Vilanova i altre gent coneguda que ens comenten a invitar a cubates i xupitos. Quan sortim es comenten a escoltar disparos i anem corrents a un barco com si nosaltres estiguéssim de la seva banda. Els ajudem i comencem a disparar arriben els dolents i al final matem el seu lider.

Informació extra

- *He començat a agafar la moto fa poc.
- *Fa dos any portava muletetes després d'una operació al turmell.
- *Fa un mes el meu cosí petit va fer la comunió.
- *Va venir la meva tia a casa fa una setmana.
- *El meu germà obrirà un bar.
- *Amb els amics tenim pensat anar a Mallorca.
- *Tinc amics que fan pràctiques d'esports d'aventura per a nens.
- *Que un amic em digui pel nom del meu pare (el vaig perdre quan era petit)

- **Somni JM5-1:** 17.06.09

De sobte em vaig trobar observant una desfilada militar feixista en una ciutat oriental, que segurament corresponia a una ciutat de l'antic imperi Chines. Jo anava acompanyat per uns companys de l'escola, per en Jorge Lorenzo i en Valentino Rossi. Tan bon punt vaig veure que la desfilada feixista l'encapçalava el dictador Adolf Hitler vaig sentir una gran rebuig d'allò que estava veient i de sobte van aparèixer unes taronges en una caixa, que tot

seguit vam començar a llençar al dictador. Aquest ni es va immutar i van continuar la desfilada com si res. Nosaltres anàvem armats amb unes metralladores i un gos que suposadament era meu.

Quan tots els soldats ja es trobaven a l'interior de la fortificació i ens vam trobar sols davant la immensitat de la plaça vam decidir entrar a la fortificació a matar aquell exèrcit feixista.

De cop i volta vam aparèixer a l'interior de la fortificació, armats i sense que ningú ens hagués vist. Estàvem contra una paret del pati interior de la fortificació, i en aquell moment vaig observar que allò més que una fortificació era un convent de monges. Ens disposàvem a atacar les aules interiors del convent quan de cop i vota el meu gos em va començar a atacar perquè tenia gana. Volia cruspir-se el meu braç però jo no estava disposat a perdre un braç tot i que aquell gos em provocava un fort sentiment d'estima, i tenia por a perdre'l.

Un company meu es va oferir a sacrificar-lo degut a que allò ja era insuportable. Aquest va agafar al gos pel coll i li va etzibar un cop de punt en el morro que li va provocar una pèrdua de sacietat de ràbia desbocada que, finalment i lentament li va anar provocant la mort. En veure el gos mort al terra vaig girar el cap i vaig veure a en Lorenzo i a en Rossi que es disposaven a entrar en les aules del convent i allà es va acabar tot.

Informació extra

*Feia tres dies que havia anat a veure el gran premi de motociclisme de Catalunya on Lorenzo i Rossi van ser els protagonistes.

*La meva novia, que tenia un gos, em va deixar no fa gaire.

- **Somni JM6-1:** 18.10.09

Estava amb gent i buscava a la M perquè la necessitava. Havia mort algú, jo no ho veia pero la gent (els seus pares) em diuen que s'ha mort. Tot i així jo no sento cap mena de sentiment.

Informació extra

*Vaig sortir amb la M fa temps.

*Ahir la vaig veure després de molt de temps.

SOMNIS DELS ADULTS

Somnis dels adults femenins (AF)

- **Somni AF1-1:** 25.04.09

Estaba por unas calles muy tétricas y marginales. Entramos en un edificio oscuro y vacío e íbamos buscando una chica o alguien. Las dos que venían conmigo iban más adelantadas y no las vi. Bajé las escaleras hacia la calle y estaba todo muy oscuro. Llega un coche blanco y se queda atravesado con un gitano muy feo dentro. Venía a por mí, a cogermé. Yo corría por las calles. Otro gitano venía por otra calle. Al llegar al final de la calle había una especie de taller con telas i salía una chica de allí y le decía al gitano que venía conmigo (una chica como de servicios sociales o así). Me salvó la vida. Yo pensaba que las otras se habían quedado por ahí y estaba preocupada. Luego estaba en una fiesta donde buscaban novios a la que hablara más 'sexy'. Una tenía los pechos muy grandes y quedaba con uno que había ganado y yo me preocupaba porque no se conocían.

Informació extra

*Ayer vimos 'callejeros' sobre la vida de los gitanos.

*Mezcla de hace 20 años y ahora.

- **Somni AF1-2:** 02.05.09

Estábamos en la habitación de un hotel y estaban todos; los demás se iban de viaje y nosotros nos quedábamos en esa habitación. Había un chico muy guapo que iba con un niño en brazos: era un hombre bueno pero tenía una finalidad (daba esa sensación). Había una chica muy mona con falda. Eran como si fuesen novios pero no quería nada con ella porque él tenía sus ideas. Había un parque con atracciones en el jardín del hotel con niños i mucha gente. Cuando pasaban las chicas con las minifaldas todos los hombres les tiraban piropos. El chico tenía un hijo pero luego parecía que no: lo cogía en brazos, lo soltaba, quería matarlos, quería decirle a la chica que no se quería casar, i no se acercaba mucho. Estábamos en un banco todos sentados y llegó

una señora de 70 años, le da un beso al chico i le deja los labios marcados, el no se inmuta i la señora decía 'no quiero que nadie se acerque a él'.

Informació extra

*En Figueres hay las ferias y fuimos.

*Película de ayer 'siete almas' relacionado con el chico.

- **Somni AF1-3: 31.05.09**

Estábamos en un merendero con mi hermano E y todos y había alguien o algo que conocíamos mucho pero que al mismo tiempo no conocíamos mucho de él (sensación extraña). Había algo que me decía que no me fiara de él porque su espíritu quería hacer algo malo pero cuando lo intentaba desaparecía. Nosotros lo sabíamos.

Venía mucha gente y mi cuñada Y hablaba con mi hija S y se explicaban las cosas como antes de enfadarse. Yo le decía 'va cuéntamelo' y S me decía que no era nada y yo le respondía que ya no me explicaba nada, que solo a Y. Yo quería ir al lavabo y llegaba al de un camping pero era de chicos aunque de todos modos yo quería entrar. De mientras E y su mujer estaban en el merendero con mi madre (muerta pero viva) y decían que tenían un tiempo antes de que se fuera.

Por ahí seguía rondando ese 'algo' y nos daba cosas muy bonitas como una colonia en un tarro muy bonito y E me decía 'no te lo pongas porque es lejía, no te tienes que fiar de las apariencias'. Yo me siento en una tapia para esperar ir algún sitio. Llega M (otra cuñada) y me dice 'tu madre se tiene que ir porque ya se está poniendo muy mal y estaba esperando que comierais para deciros que el número 25 os daría suerte; ahora ya se va i no volverá nunca más'.

Informació extra

*El día 25 de la semana pasada había sido el cumpleaños de mi madre

*El día 26 la ingresaron en el hospital (E y su mujer me acompañaron mucho rato).

*El día 27 murió. En el tanatorio había mucha gente y de algunos no me acordaba.

*Hace un tiempo que no nos hablamos con Y.

- **Somni AF1-4:** 09.06.09

Íbamos por la montaña hasta casa de E (mi cuñada) que tenía una casa muy bonita en medio de la montaña con muchos árboles. Estaban preparando para comer y nos fuimos a una parada de autobús y estábamos nosotras esperando a K y era en una parada de Argentina y a R decía que había visto la película que la C (mi hija) había grabado y yo decía que la teníamos que ver porque era muy bonita y decíamos que a la noche la veríamos. Llega el autobús que había con un campo muy grande de futbol (autobús-tren) yo decía 'mira que raros son los argentinos porque el autobús está dividido en 4 partes con 1 iba vacío y en los otros iba una persona en cada uno y todos se subían solo en el último apartamento e iban apretujados, porque n se repartirán?'

Lo cogimos y mi otra hija y yo íbamos delante en un departamento y nos levantamos y nos vamos para atrás al departamento lleno dejando los bolsos ahí. Decimos que ya teníamos que bajar a casa de E y fuimos a buscar los bolsos y cuando pasábamos que no estaban los bolsos. Yo pienso que lo habían cogido C o R y bajando del tren los buscamos preguntando si los habían cogido pero no. Yo estaba preocupada porque dentro del bolso llevaba la ropa interior.

Informació extra

*Ayer quedemos que iríamos a casa la E.

*Llevamos a R al colegio este curso.

- **Somni AF1-5:** 18.06.09

Estábamos durmiendo y mi hermano J me dice ahora me va a picar una chica que es muy buena persona. Yo preguntaba porque tenían que venir a las 4 de la mañana y el me decía que no hacían mucho ruido. Cuando picó me le digo que no abra, que siga durmiendo y entró. De repente nos encontramos en una casa de montaña pero estábamos en Barcelona. Estaba la madre de B, la E, nosotros...todos. Nos pusimos unos trajes para esquiar y salí un momento por la calle a dar una vuelta que era como sn Adrián i pasaba por una gasolinera aunque iba andando. Pasé por una plaza, entre en una callé y salí por detrás de la sagrada familia y yo pensaba que ya me había perdido porque ya no

sabía como llegar. Subí unas escaleras y había un grupo de chicos sentados y en fondo estaba la sagrada familia y yo pregunto como tengo que ir a la calle Margall de San Adrian. Me dijeron que cruzara la calle, pasara el portón donde había unos enanos enseñando el culo y yo pienso 'Óvaya figuras mas tontas...'. Finalmente hago lo que me dice y yo llego al piso. Era como un piso de alta montaña y digo que podríamos salir porque hacía muy buen día. Todos salimos a esquiar y estaba todo muy iluminado. Había como una entrada a las pistas y un paseo de luces de pistas. Entramos todos a coger los esquís mientras que yo cogía el 'forfé' de 12 euros i los esquís de 14 euros. Mis esquís estaban en una bolsa i eran de 1'33 m y yo los necesitaba más largos. Mi marido me decía que los cogiera porque me quedaría sin. Entraban una familia con dos niños y volvieron a dejar unos esquís pero eran de la misma talla. Finalmente los cojo y me despierto.

Informació extra

*La casa de Barcelona

*Ir a esquiar

*Tener la sensación de joven de quedarme con lo que tengo o quedarme sola.

- **Somni AF1-6: 07.08.09**

Estábamos en un piso y había llegado el nuevo novio de mi hija S y era un señor mayor con perilla. Yo me asombraba porqué aparentaba unos 50 años y ella decía que lo quería mucho. El no hablaba mucho, era muy serio y decía que se iban a dar una vuelta. El iba como un poco desnudo. Entonces decido seguirles porqué no me fiaba y le digo a mi otra hija C que me acompañe.

Salimos las dos y dejo la puerta medio entornada y ellos estaban medio amagándose detrás de los coches y le digo a la C que los siga. Ella me dice que están tomando algo. Entonces yo pienso que podrían pensar que yo era una chafardera y la dejo sola espiando y me voy (pienso que ella también se puede enfadar pero sigo). Sigo arriba de todo de un piso y allí pienso "como voy a saber cual es el mío..?". Tiro una cuerda para bajar al primer piso y sale un vecino preguntando que era aquella cuerda y le digo que estaba haciendo volar una cometa. Estaba preocupada porqué no encontraba el piso.

Informació extra

*Hace poco la S presentó a su nuevo novio (él es un poco mayor que ella)

*Piso como el de Barcelona

- **Somni AF1-7:** 12.08.09

Éramos bomberas y yo era la veterana. Todas estaban bien y trabajábamos mucho apagando fuegos. Entonces cuando llegaron ahí un grupo de chicas les hicieron hacer unas pruebas y les dijeron que como tenían 40 años no podían hacer de bomberas. Yo iba con mi hijo para ver si podía pasar la prueba porque pensaba que estaba bien. Tenía que pasar un tornillo pero yo me estaba equivocando. Mi hijo me decía que lo podía hacer porque ya lo había hecho antes. Finalmente no pasé la prueba pero igualmente yo no me fui porque yo lo podía hacer igual que otras. Había un acantilado y me fui a salvar a no se quien con helicóptero. Luego llegué de ahí y fui a la peluquería pero no me daban hora. Yo decía que me gustaba aquella peluquería porque me cortaban bien el pelo. Pedí tanda en una peluquería de los arcos y me lo dejaron muy bien.

Informació extra

*Los bomberos vinieron a nuestra calle semanas atrás. Puede que también los asocie con mi hija que trabaja en las ambulancias.

*Obsesión con la edad.

- **Somni AF1-8:** 04.09.09

Mis hijas subían las cuestas y decían que iban a salir pero por diferente sitios. Yo decía “pero no lleguéis tarde” y la S decía “no, la C llegara antes pero tiene la llave del piso”. Yo me encontraba con gente pero estaba sola y no sabía que hacer y mi marido estaba en una inauguración. Yo decido ir a un centro que hay que había gente muy maja y alguien (supuestamente mi marido) me dice que está muy bien. Yo voy pensando que al menos no estaré sola. Alguien me decía que tenía que dar dinero y me iba a quedar sin nada pero no me importaba porque al menos no estaba sola y había buena gente. Mi marido me animaba a ir si quería o no. Finalmente me quedaba en la secta de la cienciaología (como la de Tom Cruise).

Informació extra

*Hace poco fuimos a llevar cosas al piso de la S

*E 2 i 3 de septiembre estuvimos en Oporto y la situación de subir i bajar escaleras me recordaba a Oporto.

*No hace mucho discutí con mi hija por el tema de salir por la noche y en un momento determinado también comenté que estaba sola por habérmolo todo por ellas.

*Siempre me hubiera gustado tener un grupito de gente o amigos y tener un poco más de libertad para salir y entrar con ellos.

- **Somni AF1-9: 19.09.09**

Estábamos aquí en un patio grande con árboles y había llovido mucho y se había roto todo. Había una ventana que había puesto para que se vieran mejor los árboles y la arreglé. Nos fuimos a pasear y estábamos como en una ciudad (mezcla de ciudades como BCN, Empuriabrava, Castelló...). Había como un Toribio duran i entrábamos y todo estaba un poco cambiado. Yo pensaba “ya no conozco a mucha gente de aquí y me da cosa subir a la sala donde estaba la yaya”. Entonces pregunté y decían que a la yaya le habían dado dos días de permiso porque no se encontraba muy bien y ahí no la podían tener mas. Voy a BCN a su casa que estaba el JM i la tía T y no estaba ahí. Yo les explicaba i taal y me decían que se había ido a una residencia de Portugal. Yo me enfado por le q pudiera pasar y porque no podríamos ir a verla i ella se moriría sola. Yo decidía hablar con la Miriam (la directora de la residencia) para que le guardara su plaza en la residencia donde había estado siempre porque yo pensaba que la trasladarían a Granollers pero no a Portugal. Me encamino a hablar con ella y me despierto.

Informació extra

*A principios de setiembre viajemos a Portugal.

*Hace unos 3 meses se murió mi madre.

*Cuando mi madre estaba en el hospital muchos de mis hermanos tardaron el llegar porque decían que si no era muy urgente no venían. Ella estuvo agonizando varios días i solo 3 de los 7 estábamos ahí en todo momento.

*Antes de ayer llovió muy fuerte por la noche.

- Somni AF2-1: 26.05.09

I went to a supermarket to buy a drink. I asked the lady to look after my purse and she put it ~~it~~ in her bag and told me she did not have it. Finally got my purse back. On the way out of the supermarket I found Pep (12 year old boy I know) he was sitting on the floor revising for an exam. He should have been at school. I was going to school so I took him with me.

School was in Ampunabrava where Blue Sky is. It was just like my 6th form school. I had to find my 5^e students to take them to my house for a class. I left Pep in his class and started to look for my students - it took a long time to find them and I was worried. When I found them we went outside and I got into a ^{big} car and talked to John Travolta !!! I don't remember the conversation.

I walked with my students to "my house" but we walked through lots of small streets round a castle and I kept losing them. I had to keep running back to find ~~any~~ one or the other. I was panicking that on this long route I would lose one or all of them.

I woke up!

Informació extra

*I knew the day before Pep had a lot of homework

*Two days before I was at childrens party and the father was concerned he would lose a child.

- Somni AF2-2: 04.06.09

I was standing in my back garden surrounded by big buckets filled with water. One had clothes in that I was washing (I could smell the washing liquid I use) the others had liquid in but I could not see inside them. They had no labels on but I knew what was in each one. Each represented part of my life:

children
work
family
friends
boyfriend

I had to make sure the clothes and) stayed in their bucket the exact amount of time. The dream was stressful and I was looking at my watch all the time. If "things" stayed in too little or too long a time something bad would happen (I don't know what).

Informació extra

*No direct link but this is how my head works- everything has a time and a place and MUST stay in that time and place!

- **Somni AF1-3: 22.06.09**

There was a huge street fight - people were killed and buildings destroyed. I did not see my "partner" killed but I knew everyone I loved had died. I was crying. Everything was grey, smoke everywhere, dead bodies, people crying. ~~It~~

● A man I know (and used to like!!) ~~took my arm~~ put his arm round me and said he was happy everyone I loved was dead as now we could be together. He would not let go of me but I did not fight to get away. He kept buying me cigarettes!

Informació extra

*Have not seen this man for a long time but on Monday I had seen him and he sent me a SMS message.

*Cigarettes = cancer? Visiting my cousin who has cancer.

- **Somni AF2-4: 01.07.09**

It was New Years Eve. I was with my Mum in a place I do not recognize. It was a small village next to the sea. Everyone was partying- I was not partying or drinking. We went to one restaurant and the terrace went out to some rocks. I went on the rocks with my Mum. I saw a huge snake swimming through a dark pool. The snake turned into an enormous dog. The dog came towards me and I was scared. The dog turned into a very hairy man who said he would see me later. He turned back into a dog and swam away.

I went back to the restaurant and in a corridor a man asked me if he could smoke. I said yes. A policeman I know from Castello came towards me and was very angry. He said I disgusted him because I smoked next to my children. I tried to explain that I only smoked outside but he would not listen.

The New Years tradition was that when the restaurant closed you could take 2 items of food from the kitchen. I could not decide what to take for my Mum- I

wanted to choose food she would like- cheese-no , prawns- yes, meat- no, pancakes- yes.

I went home and met my brother with a female friend of his. They wanted to party more so I drove them a long way to a club. On the way we passed the policeman's house. The house had glass walls and I could see him dancing. I tried to explain to him again that I only smoked outside but he told me he wanted me to stop completely.

I went to another restaurant and met all my family. We sat at a very small table and ate spring rolls (Chinese Rolls de Primavera). Everyone was very happy except me.

We went home and the house was dirty and full of strange actors. A lot of noise and people. They all left to go to a party. I followed. Everyone at the party had to wear white (like Elton John's "White Party") . People were being cruel to animals- carrying geese by their wings and riding on ostriches. One of the actresses had a long white wig (peluca) and she jumped on a big bird. The bird got scared and flew through a tree and fell to the ground. The actress was caught on a fence by her wig.

Informació extra

* Reading in Hello magazine about Elton John's White Party. The night before 2 birds had been fighting in a tree outside my house.

- **Somni AF2-5:** 24.07.09

Girls and I were going on holiday (I do not know where) We took our rabbit with us as hand luggage. When we tried to pass through passport control they said Poppy (the rabbit) could not come as she had fleas (piojos) . They put Poppy in the bin (the bin where they normally put any items you can not take on the plane like liquids, scissors etc). Caspin, Robyn and I were very, very upset and crying.

Informació extra

* The day before the Girls and I had used a spray on Poppy to get rid of her fleas!!!!

- **Somni AF2-6:** 04.08.09

I was in a quiz show based on a complicated book and manuscript. I had 24 hours to revise and know both. I was in a team with family but also my friend Susan Ryder. Everything was a rush and stressful. Initially the test was to be done over the computer. I wanted to label all the pages in the book because I could not remember all the names and information but there was not time. Finally the test had to be done in person- face to face with the judges. Susan and I sat at a round table with 3 judges. Susan did really well with the questions they asked her but when they asked me they did not ask questions about the book they only asked me "if you could go back in time to school which year group would you go back to" I said I would go back to 6th form (last year of school) They asked if I would go alone and I said no I would go with all my friends. Susans' result was much higher than mine.

My brother had not arrived to the test so we went to look for him. We had 5 minutes to find him while they tested my parents. We rushed to find him but when we did we went to a bar to have a drink. I ran to a friends house (Gill) to see if she wanted to come but she was half way up the stairs in a towel going to the toilet!

Back at the bar Susan, my brother and Miguel (Marinas little brother) and I were making up rhymes- "One day I was walking down the street and I met Susan and she said to me (I don't remember the rest of the rhyme)

Informació extra

* The day before I had been looking at a book Caspin was reading that was about a magic world and the people had strange names and was complicated.

- **Somni AF2-7:** 09.08.09

I was standing in front of a glass panel and I had to decorate the panel with worms (cucs!) I was trying to make a beautiful stained glass window like in a church but the worms kept moving. I was not getting angry or frustrated, I just kept trying

Informació extra

* Visit to an Art Exhibition in Castello.

- **Somni AF3-1:** 20.08.09

Estaba paseando por un lugar lo más parecido a las Rocosas, acompañada por mi marido. Íbamos por un camino hasta que llegamos a una gran pared, esta pared estaba trabajada con adornos estilo barroco, en colores dorados. El primer pensamiento fue que era muy feo, para nada de mi estilo, aunque a medida que nos introducíamos, en una especie de complejo con pisos, ese sentimiento ya no era el mismo, algo cambio, no se porque, quizás había mucha paz.

Una vez que ya estábamos dentro del complejo, nos encontramos con alguien, un hombre que no reconozco y nos invitó a subir a su piso. Una vez allí, vi que había mucha gente viendo la tele y lo curioso es que todos estaban sentados en sillas de camping, nos saludamos y aquí esto lo que recuerdo de este sueño.

Informació extra

* Estaba cómoda y creo recordar que algo de todo aquello dentro del sueño me parecía absurdo

Somnis dels adults masculins (AM)

- **Somni AM1-1:** 08.06.09

Estaba conduciendo con mi padre buscando una puerda de valla para su casa. Pasábamos por un descampado donde habían unas marcas para poner un mercadillo y habían personas para coger al muerto. Estaba amaneciendo.

- **Somni AM1-2:** 23.07.09

Estaba buscando a alguien en un bar del barrio de Gracia en Barcelona y no lo encontraba. El camarero era Pere Vila el alcalde de Llançà. Como no encontraba lo que buscaba, salí.

Informació extra

*El bar era pequeño, estrecho, largo y cutre.

*Sentía angustia.

- **Somni AM1-3:** 24.07.09

Tenía que trabajar con el pequeño camión Nissan de la empresa para hacer transportes por mi cuenta. Lo estaba arreglando.

Informació extra

*Sentía mucha angustia.

- **Somni AM1-4:** 10.08.09

Estaba buscando algo en la montaña hasta que sentí una voz que me despertó de Agustí Ribera.

Informació extra

*Al despertarme sonaba la radio.

- **Somni AM1-5:** 12.08.09

Estaba en la barra de un hotel con dos compañeros de trabajo. Tenía que ir a buscar a mi mujer y salí a la calle y me fui con el coche. Intenté aparcar pero solo había zona azul (pagando). Como no tenía monedas me subí a una escalera y desconecté el suministro electrónico del parquímetro.

Informació extra

*El hotel de una población como Madrid

*Reciente visita a Madrid con mi mujer

- **Somni AM1-6:** 18.08.09

Circulaba con coche por el centro de Gerona y cuando llegué a la caminada (escalones de la catedral) subí con el coche hasta la mitad de la escalera. Vino gente y me decían que como se me ocurría.

Informació extra

*No hace mucho me equivoqué y bajé por las escaleras de un polígono industrial y se me quedó el coche encajado.

- **Somni AM1-7:** 20.08.09

Estaba arreglando un piso para vivir en Sant Adrià del Besos. Frente a la piscina municipal en el paseo olímpico. Era un piso pequeño y necesitaba mucha obra.

Informació extra

*El piso es el en que viví hace tiempo en Sant Adrià

- **Somni AM1-8:** 22.08.09

Estaba en Barcelona porque tenía una comida en el restaurante de las 7 puertas. El acceso era muy complicado. Tenía que entrar por un agujero muy pequeño con las manos por delante. Dentro encontré a un político del PSC.

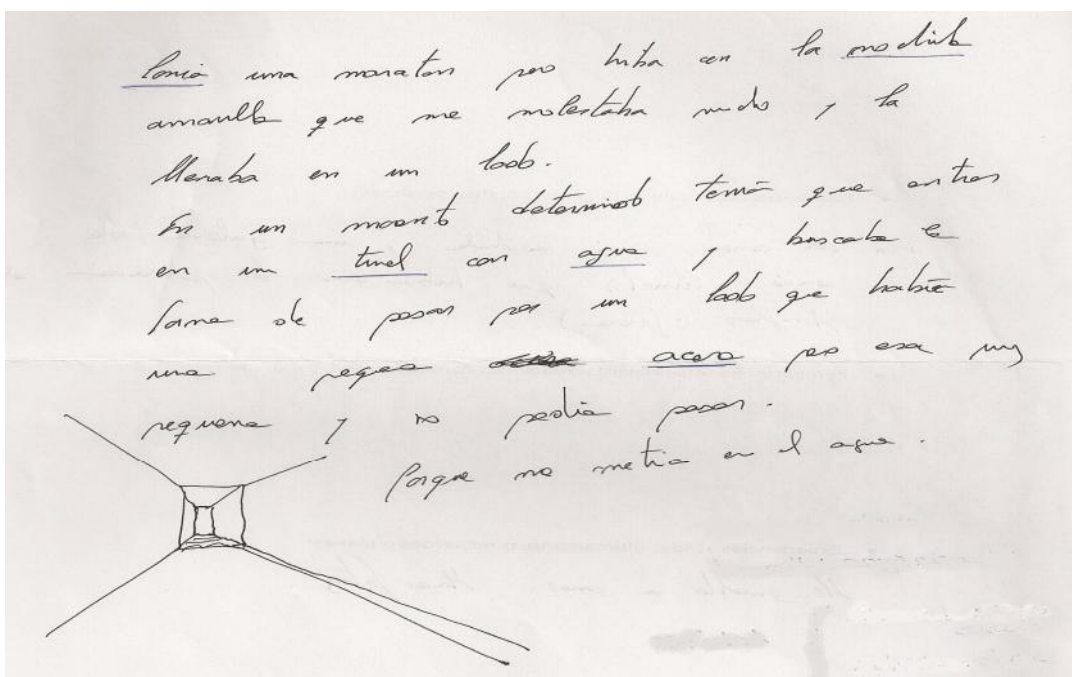
Informació extra

*Sentía angustia por tener que entrar ahí.

- **Somni AM1-9:** 11.09.09

Iba subiendo por un desfiladero (como una gruta muy profunda) y me iban persiguiendo. Yo les tiraba piedras enormes que les iba dando. Yo iba tirando las piedras a la oscuridad.

- **Somni AM1-10:** 16.09.09

- **Somni AM1-11:** 22.09.09

Estaba con un anterior jefe de mi primer trabajo. Caminaba por la montaña con traje y buscábamos un lugar para comer (llevábamos la comida en las mochilas). Entonces en una cueva que estaba muy vacía y encima de una piedra retiremos los residuos y pusimos la comida.

- **Somni AM2-1:** 02.05.09

El meu cosí i jo ens trobàvem a l'aeroport, cap en particular, tots els aeroports s'assemblen, a punt d'embarcar. A la parella de davant els escorcollen i els demanen si porten drogues. El noi fa cara de resignat i dona la seva motxila, l'obre i ensenya una espècie de tub de plàstic, tipus boles d'homeopatia, amb droga a dins. Els següents som nosaltres dos.

El policia ens escorcolla i em demana si he fet algun viatge amb avió fa poc. Jo responc que no. Mentres m'està escorcollant em mira i jo penso: caram, no li he dit que vaig anar a Alemanya fa poc, i com que el tio em llegeix el pensament, li acabo dient, ah sí, vaig anar a Alemanya fa poc. Em mira malament i diu que ja ho sabia, que ells controlen a tothom, i que sort que l'hi he dit perquè estava a punt d'arrestar-me.

A continuació m'indica la sala on he d'anar, la següent fase, ja tot sol. És una sala d'espera, que s'assembla molt a la sala que hi ha al primer pis, o segon pis ara no ho recordo, del Gimnàs del Club Nàutic, on hi ha l'exposició de fotos velles d'Empuriabrava. En aquesta sala d'espera improvisada, abans d'agafar l'avió, tothom ha de realitzar uns exercicis, tipus aerobics. Hi ha una professora que ensenya la taula a realitzar i ja hi ha gent que ho fa. Evidentment jo flipo, no entenc perquè s'ha de fer això. Em quedo darrere de tot, m'animo i començo a fer aquests exercicis gimnàstics. La professora, massa grassa i massa gran per fer de professora, demana que on és la C. Ningú respon fins que jo li dic que és estrany que no sigui aquí perquè de cinc a sis estava fent classe de piano amb mi, i ja són les sis toques. Que estrany que no sigui aquí. Però tot d'una s'aixeca una noia que estava estirada dos llocs davant meu i apareix la C, amb una samarreta blanca i el cabell deixat anar. Ei Marc! Hola, estic aquí! Caram, perquè no deies res? li demano jo. Somriu i no respon. A continuació arriba la S i es posa al meu costat. Sorpresa, la S! Va

ben vestida, com sempre, però no pas per fer gimnàstica. L'abraço ben fort, millor dit, li poso la mà a la cintura i me l'acosto cap a mi. Sense deixar-la anar me la començo a menjar a petons, a la galta i pel cap, és que l'estimo molt a la S. No protesta i es deixa fer. I la C em diu tot somrient que no m'havia vist mai fer-li petonets a la seva germana. La Sareta també m'agafa per la cintura, quin remei! jo no la deixo marxar, no te'n vagis... I comença a sonar una cançó romàntica, tipus balada, va Marc, canta amb mi! jo no me la sé aquesta cançó... ho intento i la cantem plegats, posem-hi, un parell de compassos. Ho devem fer bastant malament perquè aquí s'acaba el somni.

Informació extra

*Per la teva informació, fa anys havíem fet algun viatge amb avió junts.

*Ahir vam fer classe de piano

*Faig classes de pilates.

- **Somni AM2-2:** 06.05.09

Avui n'he tingut un altre però no és gaire interessant... Em trobava al camí de terra que va des del Butterfly Park a Castelló, en aquell encreuament que pots anar també cap al camping Mas Nou. Doncs estava allà jugant a bàsquet amb uns nois alemanys, que feien bastant ràbia perquè eren uns xulillos. Aquí la qualitat basquetbolística d'un servidor va servir per donar una lliçó en aquests aprenents... i fent servir la meva força i habilitat els vaig guanyar clarament.

Informació extra

*Havia jugat a bàsquet fa temps

*La carretera normal està tallada i últimament he de passar per la del Butterfly park.

*Treballo a turisme i parlo en alemany amb varia gent.

- **Somni AM2-3:** 24.05.09

Tinc un sopar a casa de la S, amb tota la família. Quan arribo anem al jardí, un jardí que podria ser el de qualsevol casa, amb gespa ben cuidada, en realitat és un jardí imaginari, no és el seu. Assentats al costat d'una paret de rajola vista blanca hi ha la seva família, tots ben colocats com si estiguessin a punt per fer-se una foto, i ens saludem educadament. Els pares, la C, un sr. gran

que suposo que és el seu avi, i el gos. Amb la S anem pel jardí i penso: "Ostres! Em conviden a sopar i no he portat res, ni vi, ni postres!! I ara per anar a buscar un pastís hauré d'anar a Castelló perquè al Super Montserrat els pastissos són molt artificials! Vaja, hauré d'agafar el cotxe!". L'altre pensament que tinc és sobre el jersei que porto en aquell moment: un jersei que tenia quan era petit, de llana, a franges gruixudes blanques i negres horitzontals, un jersei que ara el trobo horrorós i que llavors no hi donava importància. El pensament és: "Quin jersei més hortera que m'he posat, és horrible!". Tot i així, veig a la S que porta un jersei semblant, tot i que amb les franges més primes. Un jersei com el que va popularitzar la Claudia Schiffer en l'anunci de Fanta, jersei tipus Picasso. En ella sí que li queda bé, penso. S'acaba el somni tranquilament, el menys el que jo recordo.

Informació extra

*La trobada amb el pare al bar.

*Records: el jersei de la infància

- **Somni AM2-4: 23.05.06**

Treballant a l'oficina, truca la X, una extreballadora. Agafa el telèfon l'O, un altre extreballador de l'oficina. La X l'esbronca no se sap ben bé perquè. Entre ells no es coneixen. L'O, enfadat, em diu: té, posa-t'hi tu que aquesta noia està molt enfadada. A veure X, què passa? Jo sempre intentant posar pau i arreglant els petits problemes que puguin sorgir.

En aquell moment, jo sentat amb el telèfon a la mà, s'acosta la T, que treballa amb mi, i es posa la camisa-samarreta bé, a sota els pantalons. Però per fer-ho bé, primer s'abaixa els pantalons i es deixa veure una part de les seves cuixes, amb unes calcetes blau cel molt maques. El que em va sobtar més van ser les cames peludes sense depilar, tipus os, quina impressió!! Va ser tan fort que això va ser la causa que em despertés del somni.

Informació extra

*Les situacions al telèfon a la feina són normals, cada dia. Cap experiència amb cap cama sense depilar.

- **Somni AM2-5:** 18.07.09

Estava treballant a l'oficina, a l'hora del canvi de torn, a les 3 de la tarda aproximadament, amb tot el personal, el que acabava de treballar i el que entrava. Va apareixer la S germana amb uns pantalons blancs ajustats molt bonics. Recordes que un dia et preguntava si somiem en colors o en blanc i negre? doncs en aquest somni era en colors (com tots, vaja). Jo m'asseia al banc que tenim a l'entrada de l'oficina amb la teva germana a la falda. Hola, què tal? com anem? bla bla... no recordo res de la conversa, només que totes les meves companyes em miraven de reüll i feien el comentari: mira en Marc, qui és aquesta? i coses per aquest estil... després la S se'n va per la porta del dispensari i s'acaba el somni.

Informació extra

*Feia poc, un o dos dies potser, que havia estat amb la S.

- **Somni AM2-6:** 19.07.09

Jo anava amb una barca força gran, tipus la que hi ha aparcada prop del Gimnàs del Club Nàutic, bastant ràpid, i direcció la terra. Em sembla que anava directe cap a la zona de l'Escala, a una punta de la badia, i que anavem a xocar contra la muntanya. Em vaig tapar com vaig poder amb els braços i vam xocar i travessar la muntanya, en aquest cas seria la zona del Montgrí, més o menys. A continuació em vaig despertar en el somni en un funeral. Era el funeral de tots els meus companys del cole que havien estudiat amb mi i que resulta que anaven al vaixell. Tots morts. Jo em vaig feia un fart de plorar durant la cerimònia. I fi del somni.

*Una por que tinc, el d'anar amb barco, perquè no sé nedar i em fa pànic l'aigua, inclús la dels canals d'Empuriabrava.

*A més a més va passar pocs dies abans del Carme, com t'he dit abans, que és el dia que havia d'agafar una barqueta i anar a passejar la Verge del Carme, amb la meva cobla, a l'Estartit, donant la volta a les Medes... Al final hi vaig anar, era una feina, a sobre era un dia amb mala mar, no podiem tocar per culpa de les onades, la barqueta anava amunt i avall, i a més a més tothom rient (suposo que per treure's la por).

Informació extra

*Quan passavem a l'altra banda de les Medes, una onada em va esquitxar de ple i vaig acabar moll de cap a peus.

- **Somni AM2-7:** 31.07.09

Vaig anar a cal dentista, a Comercial Alberes, el meu dentista, i les dos dentistes m'estaven observant la boca. De cop, vaig notar com si totes les dents em saltéssin de les genives. Vaig notar com si tingués a la boca una barreja de pedretes i de grans d'arrós, com si ho estés glopejant tot. Eren les meves dents, no una ni dues, sino totes, que estaven destrossades i picolades. Les dentistes donaven les culpes a un altre dentista. En fi, va ser una mica angoixant i preocupant.

Informació extra

*També t'he de dir que en el meu cas s'hi afegeix que tinc problemes amb les genives i que si no me les cuido i netejo sovint a la llarga sí que puc tenir aquest problema.

- **Somni AM2-8:** 30.10.09

Estava el protagonista del somni en un racó d'un vestidor d'algun camp d'esports, podríem dir un pavelló, quan, tot d'una, entra una noia esportista a la que acabaven d'expulsar del partit. Aquest vestidor tenia pinta de ser un vestuari d'artistes de cine o de presentadors de tv, amb un mostrador amb calaixos i uns miralls voltats de bombetes. Aquesta noia, a l'entrar al vestidor, fa veure que es treu la samarreta. Caram, penso jo, que maco que seria que se la tregués, em sembla que no m'ha vist. De cop, se la treu. Ostres. Es queda amb uns sostens blancs molt bonics, d'aquests que s'aguanten només per darrera l'esquena. I... també se'ls treu, mostrant uns pits bonics i drets, de tan perfectes penso que ha hagut de pagar molts diners per fer-los fer d'aquesta manera. No pot ser, aquí hi deu haver alguna càmera amagada, per veure com reaccio. Miro a les cantonades de les parets i no en veig cap. A continuació entra una seva companya i repeteix l'operació. Aquesta no té tan de pit... No em puc aguantar i a la següent imatge ja m'hi trobo amb la primera noia, que té una retirada a la Britney Spears, en plena feina, ella sentada sobre el mostrador i jo dret. A continuació representa que, un cop acabat,

m'adreço a una altra noia, que és la que m'ha de donar unes claus per poder sortir o que m'ha de donar uns papers, això no me n'acabo de recordar. En aquells moments, el vestidor s'assembla més a una classe que a un vestuari; a més a més, ha entrat més gent. No crec però que m'hagin vist amb la còpia de la Britney... Penso acomiadar-me'n i quan em dona la mà, que la té ben calenta, ens fem un petonet i li demano si em vol acompanyar al bany, a repetir l'operació anterior...

Informació extra

*Estar en un vestidor fa molt de temps que no hi he estat, de quan jugava a bàsquet potser.

*També recordo clarament l'escalfor de la mà de la noia.